

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 4/2017

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрага: Сыдыков А.К.
Коллегия мүчөлөрү: Темиров К.А.
Жаныбекова Ч.А.
Садыкова Н.О.
Жооптуу катчы: Куанбек кызы Н.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Юридикалык башкармалыгына:
телефон: (996 312) 61 10 38 телефону
факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
басылмалары бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 61 08 59 телефону
факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын бантык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.

Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Maxima» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, Горький көчөсү, 48/1-6.

2017-жылдын 10-ноябрында басууга кол коюлган.

2017-жылдын 16-ноябрында басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2017-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Сыдыков А.К.
Члены коллегии: Темиров К.А.
Жаныбекова Ч.А.
Садыкова Н.О.

Ответственный секретарь: Куанбек кызы Н.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.

Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Махима».

г. Бишкек, ул. Горького, 48/1-6

Подписано в печать 10 ноября 2017 года.

Отпечатано 16 ноября 2017 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2017 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – январь, май, июль, октябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в январе, мае, июле, октябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (2017-жылдын 12-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 8
2. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/8 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2017-жылдын 12-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 30
3. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/9 «Улуттук банктын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2017-жылдын 12-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 45
4. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2017-жылдын 13-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 56
5. Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/11 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому (2017-жылдын 13-июнунда Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 94

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 31 мая 2017 года № 21/7 «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 12 июня 2017 года)..... 111
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 31 мая 2017 года № 21/8 «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 12 июня 2017 года)..... 132
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 31 мая 2017 года № 21/9 «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 12 июня 2017 года)..... 147
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 31 мая 2017 года № 21/10 «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 13 июня 2017 года)..... 158
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 31 мая 2017 года № 21/11 «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 13 июня 2017 года)..... 196

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 31-майындагы № 21/7

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы, «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамдын 7 жана 43-беренелерине таянуу менен токтом кылат:

1. Кароого сунушталган «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

– Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-майындагы № 16/3 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу эскертүү чаралары жана санкциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 31-январындагы № 5/3 «Улуттук банк Башкармасы тарабынан 2005-жылдын 19-майында кабыл алынган № 16/3 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу эскертүү чаралары жана санкциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2008-жылдын 29-февралындагы № 9/2 «Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 19-майындагы № 16/3 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу эскертүү чаралары

жана санкциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 25-апрелиндеги № 18/9 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтомуна карата тиркеменин 23-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 18-майындагы № 19/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун алтынчы абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 5-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 21-декабрындагы № 50/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун үчүнчү абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/16 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомуна карата тиркеменин 5-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-октябрындагы № 39/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун үчүнчү абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун үчүнчү абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 27-ноябрындагы № 53/8 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун төртүнчү абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 3-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 20-январындагы № 4/5 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун үчүнчү абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 5-февралындагы № 5/1 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун тогузунчу абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 8-пункту;

– Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 10-февралындагы № 7/2 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунун 1-пунктунун он жетинчи абзацы жана аталган токтомго карата тиркеменин 16-пункту.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Токтом 2017-жылдын 22-июнунан тартып күчүнө кирет.

5. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, микрофинансылык уюмдарды, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 31-майындагы
№ 21/7 токтомуна тиркеме

**«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан
микрофинансылык уюмдарга карата колдонулуучу таасир этүү
чаралары жөнүндө»
жобо**

1-ГЛАВА.

Жалпы жоболор

1. Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө» мыйзамына ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары текст боюнча Улуттук банк) лицензиясынын жана/же каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн (мындан ары – лицензия) негизинде иш алып барган микрофинансылык уюмдарга (мындан ары – МФУ) жана алардын кызмат адамдарына карата таасир этүү чараларын колдонуу тартибин белгилөө ушул жобонун максаты болуп саналат.

2. Таасир этүү чаралары Улуттук банк тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул жободо каралган негиздерде жана тартипте колдонулат.

3. Улуттук банк микрофинансылык уюмдарга жана алардын кызмат адамдарына карата таасир этүү чараларын микрофинансылык уюмдардын туруктуу өнүгүшүн камсыз кылуу, калктын аларга карата ишенимин колдоого алуу, аманатчылардын жана микрофинансылык уюмдардын кызматтарынан пайдалануучулардын таламдарын коргоо, кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттерди көрүү максатында колдонот.

4. Ушул жобонун максаттарында төмөнкүлөр мыйзам бузуу болуп эсептелет:

– микрофинансылык уюмдар жана алардын кызмат адамдары тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары, Улуттук банктын ченемдик укуктук актылары, жазма буйруктары/талаптары аткарылбаса;

– алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбаны жүргүзүү, ошондой эле микрофинансылык уюмдардын кызмат адамдарынын аракеттенүүсү же аракеттенбей коюусу анын финансылык абалынын начарлашына алып келсе жана/же төлөө жөндөмдүүлүгүн начарлатса.

5. Микрокредиттик агенттиктин (мындан ары – МКА) жана микрокредиттик компаниялардын (мындан ары – МКК) кызмат адамдарынан болуп алардын жетекчилери, башкы бухгалтери (штатта башкы бухгалтер кызмат орду жок учурда – бухгалтер), кредиттөө бөлүмүнүн начальниги, ошондой эле ал орган түзүлгөн болсо, Директорлор кеңешинин мүчөлөрү саналышат.

6. Микрофинансылык компаниялардын кызмат адамдары Улуттук банктын микрофинансылык компаниялардын кызмат адамдарына карата минималдуу квалификациялык талаптар жөнүндө ченемдик укуктук актысына ылайык аныкталат.

2-ГЛАВА

МФУларга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары

7. Бул жободо МКАга, МККга жана алардын кызмат адамдарына карата колдонулуучу төмөнкүдөй таасир этүү чаралары аныкталган:

– бузууга жол берүүлөрдү четтетүү же ишкердикти жөнгө салуу же болбосо белгилүү бир иштерди аткаруу жөнүндө жазма буйрук;

– МКАга, МККга жана алардын кызмат адамдарына карата акчалай айыптык төлөм салуу;

– операциялардын айрым бир түрлөрүн жүзөгө ашырууну же пайданы бөлүштүрүүнү жана/же сый акыларды төлөөнү, анын ичинде дивиденддерди чегерүүнү жана төлөөнү же кыймылсыз мүлк менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүнү, филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү жана башка түзүмдүк бөлүмдөрдү ачууну токтотуу, чектөө же тыюу салуу;

– кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органын алмаштыруу;

- айрым банктык операцияларды жүзөгө ашуруу укугуна лицензияны кайтарып алуу;

- эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктүн аракетин токтотуу;

- эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу.

8. Жободо микрофинансылык компанияларга карата колдонулуучу төмөнкүдөй таасир этүү чаралары белгиленген:

- бузууга жол берүүлөрдү четтетүү же ишкердикти жөнгө салуу же болбосо белгилүү бир иштерди аткаруу жөнүндө жазма буйрук;

- МФКга жана алардын кызмат адамдарына карата айыптык төлөм белгилөө;

- экономикалык ченемдерди жана талаптарды жогорулатуу;

- операциялардын айрым бир түрлөрүн жүзөгө ашырууну же пайданы бөлүштүрүүнү жана/же сый акыларды төлөөнү, анын ичинде дивиденддерди чегерүүнү жана төлөөнү же кыймылсыз мүлккө, баалуу кагаздарга инвестициялоо, алар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүнү, филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү жана башка түзүмдүк бөлүмдөрдү түзүүнү токтотуу, чектөө же тыюу салуу;

- кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу;

- айрым банктык операцияларды жүзөгө ашырууга лицензиянын аракетин убактылуу токтотуу;

- лицензияны кайтарып алуу.

Депозиттерди тартуу менен иш алып барган МФКларга карата төмөнкүдөй таасир этүү чаралары колдонулушу мүмкүн:

- финансылык абалын чыңдоо, реструктуризациялоо жана/же кайра өзгөртүп түзүү/кайталап (атайын) тышкы аудит жүргүзүү/ административдик чыгашаларды кыскартуу/уюштуруу түзүмүн өзгөртүү чараларын жүргүзүү/саясаттарды, жоболорду, жол-жоболорду жана башка ички ченемдик документтерди өзгөртүү талаптары;

- убактылуу администрацияны киргизүү.

9. Ушул жобонун 7 жана 8-пункттарында белгиленген чаасир этүү чараларын колдонуу жөнүндө чечим кабыл алууда төмөнкү факторлор эске алынат:

- бузууга жол берүү мүнөзү жана анын МФУнун ишине таасири;
- МФУда орун алган проблемалар анын финансылык абалына тоскоолдуктарды жаратабы;
- МФУнун кызмат адамдарынын проблема келип чыккандыгын жана алардын олуттуулугун түшүнүүсү;
- бузууга жол берүүнүн кайталанышы жана созулушу;
- бузууга жол бергендиги үчүн буга чейин МФУга карата таасир этүү чаралары колдонулганбы;
- МФУнун кызмат адамдарынын жол берилген бузуулар жөнүндө билүүсү;
- МФУнун кызмат адамдарынын келип чыккан проблемаларды четтетүү жөндөмдүүлүгү;
- МФУнун кызмат адамдары Улуттук банктын сунуш-көрсөтмөлөрүн жана/же талаптарын аткарып жатышабы;
- жол берилген бузуулардын натыйжасында МФУ тарткан чыгымдардын өлчөмү, анын ичинде потенциалдуу чыгымдар;
- жол берилген бузууларда МФУ менен байланыштуу жактардын/аффилирлерген жактардын жеке кызыкчылыктары (моралдык, материалдык) бар экендиги/жоктугу;
- МФУда негизги иш багыттары жана бузууга жол берүүлөргө бөгөт коюу жагында натыйжалуу ички контролдукту камсыз кылуу боюнча саясаттардын иштелип чыгышы;
- МФУнун жетекчилиги/байкоо органы тарабынан бекитилген ички жол-жоболордун сакталышы;
- атайлап бузууга жол берүү;
- операциялык ишкердик жана ички контролдук проблемаларынын олуттуулугу;
- Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары жана Улуттук банктын ченемдик актыларынын талаптары бир нече жолу бузууга жол берилсе;

- Кыргыз Республикасынын «Кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттер жөнүндө» мыйзамдын бузулушуна алып келген иштердин же операциялардын мүнөзү, саны жана көлөмү;

- бузууга жол берүүнүн негизги себебинен болгон башка жагдайлар(МФУнун күнөөсү боюнча же анын күнөөсү жок эле).

10. МФУнун ишинде жол берилген бузуулар жана кемчиликтер аныкталса, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө» мыйзамында жана башка ченемдик укуктук актыларда каралган керектөөчүлөрдүн укуктары жана мыйзамдуу таламдары бузууга жол берилсе, Улуттук банк алардын мүнөзүнө жана түрүнө, белгилүү бир абалга, орун алган проблеманын татаалдыгына жараша Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул жободо каралган кайсыл болбосун таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

11. Улуттук банк бир бузууга жол берүү үчүн бир нече таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

12. Таасир этүү чаралары ырааттуу түрдө сыяктуу эле, бузууга жол берүүнүн мүнөзүнө жана МФУнун финансылык абалына жараша колдонулушу мүмкүн.

13. Улуттук банк МФК/МКА/МКК жол берилген бузууларды четтетүү милдеттенмесин өзүнө алуу мүмкүнчүлүгүн караштырууга укуктуу.

МФК/МКА/МКК жетекчилигинин аныкталган кемчиликтердин, анын ичинде кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерге каршы аракеттенүү боюнча мыйзам бузуулардын натыйжалуу четтетилишин камсыз кылуу максатында Улуттук банк менен кызматташууга даярдыгы милдеттенмелерди өзүнө алуу болуп саналат.

Мында төмөнкүдөй милдеттенмелерди өзүнө алуу түрлөрү колдонулушу мүмкүн:

1) көзөмөл органынын МФУга карата алдын ала иш-аракеттеринин чегинде сын-пикирлерди четтетүү;

2) милдеттенме-катка кол коюу;

3) кат жүзүндө келишимге кол коюу.

Милдеттенме-кат, көзөмөл органынын олуттуу тынчсыздануусун жаратпаган кемчиликтер жана бузуулар орун алган МФК/МКА/МККга сунушталат. Милдеттенме-катта орун алган кемчиликтерди четтетүү боюнча айкын чаралар камтылат жана алар МКА/МКК/МФК жетекчилиги тарабынан белгиленген мөөнөттөрдө жана максаттуу көрсөткүчтөргө ылайык аткарылууга тийиш. Милдеттенме-кат бузууга жол берилгендиги фактысын аныктаган Улуттук банктын көзөмөл блогунун түзүмдүк бөлүмү тарабынан даярдалат жана ага Байкоо органы, мындай орган жок учурда – МФУнун акционерлер жыйыны (эгерде МФУ өз ишин акционердик коом катары жүзөгө ашырып жатса) же МФУнун уюштуруучулары (эгерде МФУ өз ишин жоопкерчилиги чектелген коом катары жүргүзүп жатса) тарабынан кол коюлат.

МФК менен Улуттук банк ортосунда түзүлгөн кат жүзүндөгү келишимге МФКнын ишинде бузууларга жол берилсе, бирок төмөнкү учурларда кол коюлат:

1) МФК жетиштүү түрдө капиталдаштырылса;

2) МФК жетекчилиги орун алган көйгөйлөрдү түшүнүп, аларды четтетүү боюнча айкын чараларды көрүүгө даяр болсо;

3) орун алган кемчиликтер жана бузуулар МФКнын финансылык абалына кооптуу жагдайларды жаратпаса.

Кат жүзүндөгү келишимде МФК көрүүгө тийиш болгон иш-аракеттер жана аларды аткаруу мөөнөттөрү көрсөтүлөт. Келишимде орун алган кемчиликтерди четтетүү жана анын финансылык абалын жакшыртуу боюнча МФКнын ниети камтылууга тийиш. Кат жүзүндөгү келишимге кол коюу менен МФК анын шарттарын аткаруу боюнча милдеттенмелерди өзүнө алат.

3-ГЛАВА.

МКК жана МКАларга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары

14. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин компетенциясына МКА жана МККга карата таасир этүү чараларынын төмөнкү түрлөрүн колдонуу чечимин кабыл алуу кирет:

– МКК, МКАга жана алардын кызмат адамдарына карата акчалай айыптык төлөм белгилөө:

- операциялардын айрым бир түрлөрүн жүзөгө ашырууну же пайданы бөлүштүрүүнү жана/же сый акыларды төлөөнү, анын ичинде дивиденддерди чегерүүнү жана төлөөнү же инвестициялоону жана кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүгө же болбосо туунду компанияларды, филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү жана башка түзүмдүк бөлүмдөрдү түзүүнү токтотуу, чектөө же тыюу салуу;

- кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу;

- айрым банктык операцияларды ишке ашыруу укугуна лицензияны кайтарып алуу;

- эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктүн аракетин убактылуу токтотуу;

- эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу.

Айрым операцияларды ишке ашырууга чектөө, жүргүзүү жана бүтүмдөргө тыюу салуу тууралуу чечим ушул жобонун 20 жана 21-пунктарында көрсөтүлгөн шарттарда кабыл алынышы мүмкүн.

Лицензиянын жана күбөлүктүн аракетин убактылуу токтотуу чечими ушул жобонун 20 жана 21-пунктарында көрсөтүлгөн шарттарда кабыл алынышы мүмкүн.

15. Түзүмдүк бөлүмдүн начальниги МКА/МККга карата жазма буйруктарды чыгарууга укуктуу.

16. Улуттук банк төмөнкү учурларда МКК/МКАнын кызмат адамдарын иштен четтетүүгө же бошотууга, башкаруу органын алмаштырууга укуктуу:

- бузууга жол берсе же алгылыксыз банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке тартылса (1-тиркеме);

- Улуттук банк тарабынан белгиленген минималдуу квалификациялык талаптарга ылайык келбесе;

- маалымат сунушталбаса же такталбаган жана толук эмес маалымат сунушталса;

- МКК/МКАнын финансылык туруктуулугуна коркунуч келтирген аракеттерди демилгелесе;

- Улуттук банктын талаптарын жана жазма буйруктарын аткарбаса;

– Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка учурларда.

Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети кызмат адамдарын ээлеген кызматынан четтетүү же бошотуу же болбосо МКК/МКАнын башкаруу органын алмаштыруу жана/же анын МКК/МКАнын ишинде андан ары кандайдыр бир катышуусуна тыюу салуу жөнүндө кат жүзүндө жазма буйрук чыгарат.

17. Бузууларды четтетүү же ишти шайкеш келтирүү же белгилүү бир иш-аракеттерди аткаруу жөнүндө жазма буйруктар төмөнкү учурларда МКА жана МККнын аткаруу органына жөнөтүлөт:

– финансылык отчетту, мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчетту (мындан ары – МРО), тышкы аудитордун корутундусун жана ага карата тиркемени Улуттук банк белгиленген мөөнөттө сунушталбаса;

- такталбаган, толук эмес маалыматтар берилсе;
- бухгалтердик эсепке алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген талаптарга ылайык келбесе;
- башка мыйзам талаптарын бузууга жол берилсе.

18. МКА/МККнын кызмат адамдарына айыптык төлөм белгилөө.

МКК жана МКАнын кызмат адамдарына карата айыптык төлөм Көзөмөл боюнча комитеттин чечими менен банк мыйзамдарын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын бузууга жол бергендиги, Улуттук банктын милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш болгон жазма буйруктары аткарылбагандыгы же отчеттор системалуу түрдө сунушталбагандыгы же болбосо анык эмес маалымат жана отчет сунушталгандыгы үчүн төлөөлөрдүн бардык түрлөрүн (эмгек акы, сый акы, бонустарды жана башкаларды) кошо алганда, орточо жылдык сый акыдан ашпаган өлчөмдө айыптык төлөм салынат.

МКК жана МКАнын кызмат адамдары айыптык төлөмдү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч айлык мөөнөттө төлөөгө милдеттүү.

МКК жана МКАнын кызмат адамдары айыптык төлөмдү төлөбөсө, Улуттук банк аларга карата айыптык төлөмдү мажбурлоо менен өндүрүү чараларын колдонууга укуктуу.

19. МКК жана МКАга айыптык төлөм салуу.

МКК жана МКАнын кызмат адамдарына Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, банк мыйзамдарын бузгандыгы, Улуттук банктын милдеттүү жазма буйруктарын аткарбагандыгы же отчетторду системалуу түрдө сунуштабагандыгы же болбосо анык эмес маалымат, отчет сунушталгандыгы үчүн Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими менен активдердин баланстык наркынын 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө айыптык төлөм салынат.

МКК/МКА айыптык төлөмдү чечим кабыл алынган күндөн тартып бир айлык мөөнөттө төлөөгө милдеттүү.

МКК/МКА айыптык төлөмдү төлөбөсө, Улуттук банк аларга карата айыптык төлөмдү мажбурлоо менен өндүрүү чараларын, ошондой эле мыйзамдарда каралган башка таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

20. Лицензияны кайтарып алуу.

Карыздык милдеттенмелерди (факторинг) сатуу жана сатып алуу боюнча банктык операцияларды жүргүзүү укугуна лицензияны кайтарып алуу чарасы төмөнкү учурларда колдонулат:

- ушул операцияларды жүргүзүү учурунда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптары бузууга жол берилсе;

- жогоруда белгиленген операцияларды жүргүзүүдөн улам келип чыккан бузууга жол берүүнү четтетүү максатында Улуттук банктын сунуш-көрсөтмөлөрү, жазма буйруктары жана/же башка талаптары сакталбаган учурда;

- маалыматтар сунушталбаса же такталбаган, толук эмес маалыматтар сунушталса.

Лицензияны кайтарып алуу чечими башка таасир этүү чараларын колдонуусуз кабыл алынышы мүмкүн.

Лицензиянын кайтарылып алынышы МКА жана МККнын ишин токтотпойт.

21. МКА жана МККлардын эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгү төмөнкү учурларда кайтарылып алынат:

- Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары системалуу түрдө (эки же андан көп жолу) бузууга жол берилсе;

- МКА/МКК Улуттук банктын сунуш-көрсөтмөлөрүн, жазма буйруктарын жана/же башка талаптарын системалуу түрдө (эки же андан көп жолу) сактабаган учурда;

- маалымат системалуу түрдө (эки же андан көп жолу) сунушталбаса же толук эмес маалымат сунушталса;

- ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайыкмикрокредиттерди берүү жана/же операцияларды жүзөгө ашыруу иши бир жылдан ашык убакыт боюнча жүргүзүлбөсө;

- Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын микрофинансылык уюмдар жөнүндө» мыйзамында аныкталган иш максаттар бузууга жол берилсе;

- монополияны жөнгө салуу мыйзам талаптары бузууга жол берилсе;

- Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы микрофинансылык уюмдар жөнүндө» мыйзамында белгиленген керектөөчүлөрдүн укуктары бузууга жол берилсе;

- алгылыксыз банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке тартылган учурда (1-тиркеме);

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген башка учурларда.

Эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүктү кайтарып алуу чечими башка таасир этүү чараларысыз кабыл алынышы мүмкүн.

МКА жана МККлардын эсептик каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүн кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык алардын жоюлушуна алып келет.

4-ГЛАВА.

МФКга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары

22. МФКга убактылуу администрацияны киргизүү жана лицензияны кайтарып алуу чечимин кабыл алуу милдети Улуттук банк Башкармасынын компетенциясына кирет.

23. Көзөмөл боюнча комитеттин компетенциясына төмөнкүдөй таасир этүү чараларын колдонуу боюнча чечимдерди кабыл алуу милдети кирет:

- бузууларды четтетүү же ишти жөнгө салуу же белгилүү бир иш-аракеттерди аткаруу жөнүндө жазма буйруктар;

- МФКга жана алардын кызмат адамдарына карата айыптык төлөм белгилөө;

- финансылык абалын чыңдоо, реструктуризациялоо жана/же кайра уюштуруу боюнча иш-чараларды жүргүзүү/кайталап (атайын) тышкы аудит жүргүзүү/административдик чыгымдарды кыскартуу/ уюштуруучулук түзүмүн өзгөртүү/саясаттарды, жоболорду, жол-жоболорду жана башка ички ченемдик документтерди өзгөртүү жөнүндө талаптар;

- экономикалык ченемдерди жана талаптарды жогорулатуу;

- операциялардын айрым бир түрлөрүн жүзөгө ашырууну же пайданы бөлүштүрүүнү жана/же сый акыларды төлөөнү, анын ичинде дивиденддерди чегерүүнү жана төлөөнү же инвестициялоону жана кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүгө же болбосо туунду компанияларды, филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү жана башка түзүмдүк бөлүмдөрдү түзүүнү токтотуу, чектөө же тыюу салуу;

- кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу;

- лицензиянын аракетин убактылуу токтотуу.

24. Түзүмдүк бөлүмдүн начальниги МФКга карата жазма буйрук колдонуу чечимин кабыл алууга укуктуу.

25. Бузууларды четтетүү же ишти шайкеш келтирүү же белгилүү бир иш-аракеттерди аткаруу жөнүндө жазма буйруктар төмөнкү учурларда МФКнын аткаруу органына жөнөтүлөт:

- финансылык отчет, мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчет, тышкы аудитордун корутундусу жана ага карата тиркемелер Улуттук банк тарабынан белгиленген мөнөттө сунушталбаса;

- такталбаган, толук эмес маалыматтар сунушталса;

– бухгалтердик эсепке алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген талаптарга ылайык келбесе;

– башка мыйзам талаптары бузууга жол берилсе.

26. Депозиттерди тартуу менен иш лып барган МФКнын ишин турукташтыруу жана анын финансылык абалынын начарлап кетишине алып келген себептерди четтетүү максатында, төмөнкүдөй талаптар коюлушу мүмкүн:

а) финансылык абалын чыңдоо, реструктуризациялоо жана/же кайра уюштуруу боюнча иш-чараларды өткөрүү;

б) МФКга кайталап/атайы тышкы аудитти жүргүзүү;

в) административдик чыгашаларды кыскартуу;

г) МФКнын уюштуруу түзүмүн өзгөртүү;

д) МФКнын саясаттарын, жоболорун, жол-жоболорун жана башка ички ченемдик документтерин өзгөртүү тууралуу.

27. Кыйла жогорулатылган экономикалык ченемдерди белгилөө.

МФКнын иши начарлагандыгы байкалса, бирок ошол эле учурда МФК Улуттук банктын минималдык экономикалык ченемдерин жана талаптарын аткарып жаткан болсо, Көзөмөл боюнча комитет МФКга карата кыйла жогорулатылган экономикалык ченемдерди белгилеши мүмкүн.

Көзөмөл боюнча комитет төмөнкүлөргө укуктуу:

– эгерде МФКда кредиттерди берүү боюнча ички саясат жок болсо же ал сакталбаса, анын кесепетинен кредиттердин кайтарылбай калышы учурунда бир карыз алуучуга карата тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченемин төмөндөтүү;

– орун алган тобокелдиктерди басаңдатуу зарылчылыгы учурунда, капиталдын шайкештик ченеминин өлчөмүн жогорулатууга.

28. МФКга карата айыптык төлөм белгилөө.

МФКга айыптык төлөм Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, банк мыйзамдарын бузгандыгы, Улуттук банктын милдеттүү жазма буйруктарын аткарбагандыгы же отчетторду системалуу түрдө сунуштабагандыгы же болбосо анык эмес маалымат, отчет сунушталгандыгы үчүн Улуттук банктын

Кеземөл боюнча комитетинин чечими менен активдердин баланстык наркынын 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө белгиленет.

Айыптык төлөм белгилөө, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана Улуттук банктын ченемдик актыларынын талаптарын бузууга жол берүү фактылары үчүн Улуттук банк тарабынан башка таасир этүү чаралары колдонулбайт дегенди түшүндүрбөйт.

Айыптык төлөм чечим кабыл алынгандан кийинки бир айдан кечиктирилбестен төлөнүүгө тийиш.

МФК тарабынан айыптык төлөм төлөнбөгөн учурда, Улуттук банк МКК жана МКАга карата айыптык төлөмдү мажбурлоо менен өндүрүү чараларын, ошондой эле мыйзамдарда каралган башка таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

29. МФКнын кызмат адамдарына карата айыптык төлөм белгилөө.

Айыптык төлөм Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, банк мыйзамдарын бузгандыгы, Улуттук банктын милдеттүү жазма буйруктарын аткарбагандыгы же отчетторду системалуу түрдө сунуштабагандыгы же болбосо анык эмес маалымат, отчет сунушталгандыгы үчүн Улуттук банктын Кеземөл боюнча комитетинин чечими менен төлөөлөрдүн бардык түрлөрүн (эмгек акы, сый акыларды, бонустарды жана башкаларды) кошо алганда, орточо жылдык сый акыдан ашпаган өлчөмдө белгиленет.

МФКнын кызмат адамдары айыптык төлөмдү чечим кабыл алынган күндөн тартып үч айлык мөөнөттө төлөөгө милдеттүү.

МФКнын кызмат адамдары айыптык төлөмдү төлөбөгөн учурда, Улуттук банк аларга карата айыптык төлөмдү мажбурлоо менен өндүрүү чараларын колдонууга укуктуу.

30. МФКнын кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу жөнүндө чечим.

Улуттук банк төмөнкү учурларда МФКнын кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу чечимин кабыл алууга укуктуу:

- мыйзам бузууларга жол берсе же алгылыксыз банктык тажрыйба катары мүнөздөлгөн ишке тартылса (1-тиркеме);

- Улуттук банк тарабынан белгиленген минималдуу квалификациялык талаптарга жооп бербесе;

- маалыматтар берилбесе же такталбаган, толук эмес маалыматтар берилсе;

- аманатчылар каражаттарынан ажырашына жана МФКнын финансылык туруктуулугуна тобокелдиктерди шарттаган иш-аракеттерге жол берилсе;

- Улуттук банктын талаптарын жана жазма буйруктарын аткарбай койсо;

- банктык мыйзамдарда жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында каралган башка учурларда.

Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети МФКнын кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу же болбосо башкаруу органдарын алмаштыруу жана/же аталган жактын МФКнын ишине мындан ары кандайдыр бир катышуусуна тыюу салуу жөнүндө кат жүзүндө жазма буйрук чыгарат.

31. Чектөө же тыюу салуу.

МФКнын ишинде төмөнкүлөргө байланыштуу бузуулар аныкталган учурда Көзөмөл боюнча комитети операциялардын айрым бир түрлөрүн жүзөгө ашырууну же пайданы бөлүштүрүүнү жана/же сый акыларды төлөөнү, анын ичинде дивиденддерди чегерүүнү жана төлөөнү же инвестициялоону жана кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүгө же болбосо туунду компанияларды, филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү жана башка түзүмдүк бөлүмдөрдү түзүүнү токтотуу, чектөө же тыюу салуу жөнүндө чечим кабыл алууга укуктуу:

- Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын, Улуттук банктын ченемдик актыларын жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларын бузууга жол берсе;

- МФК Улуттук банктын сунуш-көрсөтмөлөрүн, жазма буйруктарын, талаптарын жана/же башка таасир этүү чараларын сактабаса;

- Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди бузууга жол берсе;

– МФК төлөө жөндөмдүүлүгүнөн ажырашы мүмкүн болсо же төлөөгө жөндөмсүз абалда калса;

– маалымат сунушталбаса же такталбаган, толук эмес маалымат сунушталса.

Операциялардын айрым бир түрлөрүн жүзөгө ашырууну же пайданы бөлүштүрүүнү жана/же сый акыларды төлөөнү, анын ичинде дивиденддерди чегерүүнү жана төлөөнү же инвестициялоону жана кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүүгө же болбосо туунду компанияларды, филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү жана башка түзүмдүк бөлүмдөрдү түзүүнү токтотуу, чектөө же тыюу салуу чечиминде ошол себептерден улам чечим кабыл алынган бузууга жол берилген айкын фактылар чагылдырылууга тийиш. Операцияларды токтотууда, чектөөдө же тыюу салууда, чечимде, бирок булар менен гана чектелбестен, төмөнкүдөй чаралар камтылууга тийиш:

- МФКнын мүлкүн жана/же акча каражаттарын тескөө;
- пайданы бөлүштүрүү жана/же сый акыларды төлөө;
- инвестициялоо жана кыймылсыз мүлк, баалуу кагаздар менен бүтүмдөргө жана башка бүтүмдөргө келишүү;
- операциялардын айрым түрлөрүн ишке ашыруу;
- МФКнын туунду компанияларын, филиалдарын, өкүлчүлүктөрүн жана башка түзүмдүк бөлүмдөрүн түзүү.

32. Аманаттарды тартуу укугуна ээ МФКга убактылуу администрацияны киргизүү.

Убактылуу администрацияны киргизүү чечими Улуттук банк Башкармасы тарабынан кабыл алынат.

Улуттук банк кайсыл болбосун төмөнкү негиздер орун алган шартта МФКга убактылуу администрация киргизүүгө милдеттүү:

1) МФКнын өздүк капитал өлчөмү Улуттук банк тарабынан белгиленген өздүк (регулятивдик) капиталдын минималдуу өлчөмүнүн 75 (жетимиш беш) пайызынан азды түзсө;

2) капиталдын шайкештик коэффициенттеринин кайсынысы болбосун Улуттук банк тарабынан белгиленген коэффициент маанисинин 50 (элүү) пайызынан азды түзсө;

3) төлөм мөөнөтү келип жеткенден кийинки беш жумуш күнү ичинде МФК кредитордун карыздык милдеттенмелерин канааттандырууга жөндөмсүз болсо.

Улуттук банк МФКга кайсыл болбосун төмөнкү негиздер орун алган шартта убактылуу администрацияны киргизүүгө укуктуу:

1) МФК капиталга карата талаптарды бузса жана/же Улуттук банктын баа берүүсү боюнча банктын финансылык абалы олуттуу начарлашы мүмкүндүгү белгиленсе;

2) ушул мыйзамга ылайык лицензияны кайтарып алуу үчүн кандай болбосун негиздер болсо;

3) МФКнын башкаруу органдары ортосунда иштин үзгүлтүккө учурашына алып келиши мүмкүн болгон пикир келишпестиктер орун алса жана/же анын ичинде банкка өз ыктыярдыгы менен жоюлууга уруксат бербөөнү эске алганда, банктын башкаруу органдары же кызмат адамдары өз милдеттерин аткара албагандыктан банкты башкаруу мүмкүн эмес болсо.

Убактылуу администрация режими “Убактылуу администрация жөнүндө” жобонун талаптарына ылайык жүзөгө ашырылат.

33. Лицензияны кайтарып алуу.

МФКнын лицензиясын кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамында каралган негиздер боюнча жүзөгө ашырылат.

МФКнын лицензиясын кайтарып алуу чечими Улуттук банк Башкармасы тарабынан кабыл алынат.

Улуттук банк Башкармасынын лицензияны кайтарып алуу жөнүндө токтому башка таасир этүү чараларын колдонуусуз кабыл алынышы мүмкүн.

МФКнын лицензиясын кайтарып алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык аны жоюуга алып келет.

5-ГЛАВА.

МКА/МКК/МФКнын Улуттук банктын таасир этүү чараларын колдонуу чечимине карата сотко чейин даттануу тартиби

34. Улуттук банктын МКА/МКК/МФКга карата таасир этүү чараларын колдонуу жөнүндө чечимине карата даттануу менен

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктар, банктык операциялардын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык кайрылууга болот.

**«Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы тарабынан
микрофинансылык уюмдарга
карата колдонулуучу таасир
этүү чаралары жөнүндө»
жобого карата 1-тиркеме**

**МФУлардын, анын акционерлеринин/уюштуруучуларынын,
кызмат адамдарынын аракеттенүүсү (аракеттенбей
коюусу) алгылыксыз жана кооптуу банктык тажрыйбага
кириши мүмкүн болгон аракеттердин белгилери:**

1. Активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга шайкеш болбогон камды (резервди) түзүү.

2. Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык эсепке алууну жүргүзүүгө жөндөмсүздүк.

3. Шектүү операциялардын жана/же кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттер боюнча мыйзамдарды бузуу критерийлерине туура келген операцияларды жүзөгө ашыруу.

4. Ишти ички контролдуктун талапка жооп бербеген деңгээлинде жүзөгө ашыруу.

5. Мыйзам талаптарына ылайык шайкеш ички аудиттин жоктугу.

6. Улуттук банктын талаптарын бузуу менен аффилирленген жана алар менен байланыштуу жактар менен операцияларды ишке ашыруу.

7. МФУда квалификациялуу жана тажрыйбалуу кызматкерлердин жоктугуна карабастан ал белгилүү бир иштерди жүзөгө ашырса.

8. Тиешелүү саясаттарды жана/же жол-жоболорду иштеп чыгуусуз же алар иш көлөмүнө жана тобокелдик деңгээлине туура келбегендигине карабастан ишкердикти жүргүзүүсү.

9. МФУ же кайсы бир башка финансы-кредит уюму алдында өз милдеттенмелерин аткарбагандыгына карабастан, карыз

алуучуларга кредит берсе же болбосо финансылык абалы туруксуз жана төлөө мөөнөтүн бир нече жолу узарткан карыз алуучуларга кредиттер берилсе.

10. Улуттук банкка отчеттор өз учурунда берилбесе жана алар толук эмес болсо жана такталбаган отчеттор берилсе.

11. Башкаруу органынын жана кызмат адамдарынын алгылыксыз, кооптуу банктык тажрыйбаны жана мыйзам бузууларды четтетүү максатында шайкеш жетекчиликти камсыз кылууга жөндөмсүздүгү.

12. Алдамчылыкка баруу, ыйгарым укуктарынан кыянаттык менен пайдалануу же ушундай эле башка алгылыксыз аракеттерге жол берүү.

13. МФУ карыз алуучу-жеке адамдын кирешеси кредиттин ордун жабуу үчүн жетишсиз болгон шартта да ага микрокредит берүүсү.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 31-майындагы № 21/8

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы, «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине таянуу менен токтом кылат:

1. Улуттук банктын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 4-февралындагы № 2/2 «Жеринде барып инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 14-мартындагы № 13/13 «Кредиттик союздардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоо тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 23-мартындагы № 7/5 «Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензияланган жана иши ал тарабынан жөнгө салынган депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана башка жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 16-мартындагы № 12/4 «Адистештирилген финансы-кредит мекемелеринин ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 «Кыргыз Республикасынын аймагындагы кредиттик бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/8 «Микроаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2017-жылдын 22-июнунан тартып күчүнө кирет.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, адистештирилген финансы-кредит мекемеси - «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсын, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 31-майындагы
№ 21/8 токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 4-февралындагы № 2/2 «Жеринде барып инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Жеринде барып инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоонун:

– 1.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.1. Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамына ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) банк системасынын туруктуулугун жана ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу, аманатчылар укугун коргоо, банктык мыйзам талаптарын сактоо максатында банктык көзөмөлдүктү жүзөгө ашырат жана жөнгө салуу нормаларын белгилейт.

Улуттук банк, банкка, банк акционерине же банктык топтун кайсыл болбосун катышуучусуна жана банк менен жалпы кызыкчылыкка ээ жактарга маалым болгон кандай болбосун зарыл маалыматты талап кылууга жана алууга укуктуу.»;

– 1.1-1-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;

– Нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «финансы-кредит мекемелери» деген сөздөр тиешелүү жөндөмө мүчөсүндө «финансы-кредит уюмдары» дегенге алмаштырылсын;

– Нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «Банктык эмес финансы-кредиттик мекемелердин Инспектрлөө бөлүмү» деген аббревиатуралар «Банктык эмес финансы-кредит уюмдардын Инспектрлөө бөлүмү» дегенге алмаштырылсын;

– Нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «Банктык эмес финансы-кредиттик мекемелердин Тышкы көзөмөл бөлүмү» деген аббревиатура

«Банктык эмес финансы-кредит уюмдарын Тышкы көзөмөл бөлүмү» дегенге алмаштырылсын;

- Нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «капитал шайкештиги» деген сөздөр тиешелүү жөндөмө мүчөлөрүндө «капиталдын жетиштүүлүгү (шайкештиги)» дегенге алмаштырылсын;

- 1.7-пункту төмөнкү мазмундагы эскертүү «(1)» менен толукталсын:

«(1) Ушул нускоонун алкагында операцияларды жана бүтүмдөрдү текшерүү дегенден улам, ички эсеп жазууларын регулятивдик жана финансылык отчеттор менен салыштыруу жана күн ичинде ишке ашырылган операцияларды саясат жана жол-жоболордун талаптарына салыштыруу (ички жол-жоболордун сакталышына баа берүү үчүн) гана эмес, мисалы, айрым кредиттердин жана инвестициялардын сапатын текшерүү сыяктуу, башка текшерүү жол-жоболорун түшүнүү зарыл.»;

- 2.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1. Банк ишин текшерүүнүн негизги максаттары болуп төмөнкүлөр саналат:

- банктын финансылык абалына, тескөө сапатына жана натыйжалуулугуна баа берүү;

- банк ишинин туруктуулугуна жана коопсуздугуна кесепетин тийгизген, банк ишине мүнөздүү болгон тобокелдиктерди аныктоо;

- банктын финансылык жана регулятивдик отчетторунун аныктыгын текшерүү;

- банк тарабынан Улуттук банктын жазма буйруктары, талаптары жана сунуш-көрсөтмөлөрү аткарылгандыгына баа берүү;

- банктын Кыргыз Республикасынын банктык мыйзам нормаларына ылайык келишин жана аларды так сактоосун аныктоо;

- кемчиликтерди четтетүү үчүн аныкталган бузууга жол берүүлөрдү жана сунуш-көрсөтмөлөрдү аткаруу, банктын абалын жакшыртуу, тобокелдиктерди кыскартуу боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү, ал эми зарыл учурларда – эскертүү чараларын жана санкцияларды иштеп чыгуу;

- банктын Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарында белгиленген башка милдеттерди жана талаптарды аткаруусу»;

- VII главанын аталышындагы «Эскертүү чаралары жана санкциялар» деген сөздөр «Эскертүү жана таасир этүү чаралары» дегенге алмаштырылсын;

- 7.1. жана 7.2 -пункттарындагы «санкциялар» деген сөз «таасир этүү чаралары» дегенге алмаштырылсын;

- 8.1-пункттагы «30» деген сан «40» дегенге алмаштырылсын;

- 10.3 жана 10.4-пункттарындагы «санкциялар» деген сөз «таасир этүү чаралары» дегенге алмаштырылсын;

- 11.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«11.2. Отчеттун негизинде даярдалган жазма буйрукка жана/же бир нече жазма буйруктарга карата «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктар, банктык операциялардын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык даттанууга болот.»;

- 11.3, 11.4, 11.5, 11.6-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын;

- Нускоонун 5-тиркемесинде:

«Эскертүү:» деген сөз алынып салынсын;

(1) эскертүү жана (2) эскертүү күчүн жоготкон катары таанылсын;

- Нускоо төмөнкү редакциядагы 6-тиркеме менен толукталсын:

**«Жеринде барып
инспектордук текшерүүлөрдү
жүргүзүү жөнүндө нускоого
карата 6-тиркеме**

Банктарды CAMELS системасы боюнча классификациялоо

Банктарды классификациялоо банкка рейтинг ыйгаруу үчүн комплекстүү текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча CAMELS банк ишине баа берүү рейтингдик системасын пайдалануу менен ишке ашырылат. Мында, көзөмөлгө алуу мезгили ичинде капитал шайкештиги ченемдерине өзгөчө көңүл бурулат.

CAMELS системасы банктын финансылык абалын чагылдырган төмөнкүдөй 6 компоненттен турат:

Capital adequacy – капитал шайкештиги;

Asset quality – активдердин сапаты;

Management quality and performance – жетекчиликтин ишинин натыйжалуулугу;

Earnings performance - кирешелүүлүк;

Liquidity - ликвиддүүлүк;

Sensitivity to market risk – рыноктук тобокелдиктерге дуушарлануу ыктымалдыгы.

Мында, банк жетиштүү деңгээлде капиталдаштырылган болсо, бирок көзөмөл органынын тынчсыздануусун жаратпаган кемчиликтерге ээ болсо, ага 1 же 2-рейтинг ыйгарылат.

Эгерде банк жетиштүү деңгээлде капиталдаштырылбаса, бирок капитал боюнча ченемдик талаптар бузулбаса, ага 3 же 4-рейтинг ыйгарылат. Мындай банктарда көзөмөл органынын бир аз тынчсыздануусун жараткан проблемалар болушу мүмкүн, мында капитал милдеттүү камдык талаптардан артат, бирок ал банк ишинде келип чыккан тобокелдиктердин ордун жабуу үчүн жетишсиз болот. Орун алган жагдай андан ары начарлап, тобокелдиктердин өөрчүп кетишине жол бербөө үчүн банк иши көзөмөл органынын контролдугуна алынат. 5-рейтинг ыйгарылган банк кыйла капиталдаштырылбаган деп эсептелинет. Тигил же бул рейтингди ыйгаруу өзгөчөлүгү белгиленген талаптардан четтөөсүнө жараша

аныкталат. Ыйгарылган рейтинг банктын төлөө жөндөмдүүлүгүнөн ажыроо ыктымалдыгына жараша аныкталат.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2007-жылдын 14-мартындагы № 13/13 «Кредиттик союздардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө нускоо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоонун:

– бүтүндөй тексти боюнча «КР» деген аббревиатуралар тиешелүү жөндөмө мүчөлөрүндө «Кыргыз Республикасы» дегенге алмаштырылсын;

– бүтүндөй тексти боюнча «КС» деген аббревиатуралар тиешелүү жөндөмө мүчөлөрүндө «кредиттик союздар» дегенге алмаштырылсын;

– 1.1-пунктундагы «Банктар жана банк иши жөнүндө» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» дегенге алмаштырылсын;

– 1.13-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кредиттик союздун ишине инспектордук текшерүү Инспектрлөө башкармалыгынын Банктык эмес финансы-кредит уюмдарынын ишин инспектрлөө бөлүмү жана Улуттук банктын областтык башкармалыктары жана өкүлчүлүктөрү (мындан ары – областтык башкармалыктар) тарабынан жүзөгө ашырылат.»;

– 3.7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.7. Жеринде барып текшерүүлөрдү жүргүзүү мөөнөтү 15 жумуш күнүнөн ашпоого тийиш. Текшерүү түрүнө, кредиттик союздун иш көлөмүнө, ошондой эле жагдайдын татаалдыгына жараша текшерүү мөөнөтү, Тераганын орун басары/Улуттук банк Башкармасынын көзөмөл блогунун ишин түздөн-түз тескөөгө алган мүчөсү/Инспектрлөө башкармалыгынын начальниги менен макулдашылгандан кийин Инспектрлөө башкармалыгынын/областтык башкармалыктардын начальниктери тарабынан кол коюлган кошумча текшерүүгө жолдомо сунушталган шартта, 15 жумуш күнүнө узартылышы мүмкүн.»;

– 4.2-пунктундагы:

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банктык эмес мекемелердин ишине көзөмөлдүк башкармалыгы/областтык башкармалыктар» деген аббревиатуралар «Улуттук банктын Инспектрлөө башкармалыгы/областтык башкармалыктар» дегенге алмаштырылсын;

«башка кызматкерлер» деген сөздөр «башка кызмат адамдары» дегенге алмаштырылсын;

– 5.1-пункттун:

экинчи сүйлөмүндөгү «Банктык эмес мекемелердин ишине көзөмөлдүк башкармалыгы/Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын областтык башкармалыгынын ишине көзөмөлдүк жүргүзүү бөлүмүнүн начальниги» деген сөздөр «Банктык эмес финансы-кредит уюмдарын инспектрлөө бөлүмү/Улуттук банктын областтык башкармалыгынын ишине көзөмөлдүк жүргүзүү бөлүмүнүн начальниги» дегенге алмаштырылсын;

бул пункттун үчүнчү сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Жолугушуунун жүрүшүндө текшерүү ишинин жетекчиси четтетилүүгө тийиш болгон белгиленген талаптарды бузууга жол берүүлөр жөнүндө маалымдоого жана кредиттик союз үчүн кыйла тобокелдиктерди жараткан иш чөйрөлөргө өзгөчө көңүл бурууга тийиш.»;

– 5.6-пункту төмөнкү мазмундагы «(1)» эскертүү менен толукталсын:

«Эскертүү (1) Олуттуулук критерийи ФОЭСке ылайык белгиленет.»;

– 8.2, 9.1. жана 9.2.-пункттарындагы «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банктык эмес мекемелердин ишине көзөмөлдүк башкармалыгы/областтык башкармалыктары» деген аббревиатуралар «Улуттук банктын Инспектрлөө башкармалыгы/областтык башкармалыктары» дегенге алмаштырылсын;

– 10.1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10.1. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча отчетко даттанууга жол берилбейт.»;

– 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 10.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10.2. Улуттук банктын таасир этүү чараларын колдонуу жөнүндө чечимине «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктар, банктык операциялардын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык даттанууга болот.»;

- 10.3, 10.4, 10.5, 10.6-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын;
- төмөнкү мазмундагы эскертүү алынып салынсын:

«(1) Олуттуулук критерийи ФОЭСке ылайык белгиленет.»;

- 2-тиркемедеги «Банктык эмес мекемелердин ишине көзөмөлдүк башкармалыгы/областтык башкармалыктар» деген аббревиатуралар «Инспектрлөө башкармалыгы/областтык башкармалыктар» дегенге алмаштырылсын.

3. Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 23-мартындагы № 7/5 «Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

- 1.1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 2.1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1. Бул жободо кредиттик союздарга карата колдонулушу мүмкүн болгон төмөнкүдөй таасир этүү чаралары аныкталган:

а) аныкталган талаптарды бузууга жол берүүлөрдү жана кемчиликтерди четтетүү жөнүндө жазма буйрук жөнөтүү;

б) кыйла жогору экономикалык ченемдерди киргизүү;

в) тике банктык көзөмөлдүктү киргизүү;

г) кредиттик союздун кызмат адамдарын иштен четтетүүнү же бошотууну, башкаруу органдарын алмаштырууну талап кылуу;

д) кредиттик союзда айрым операцияларды жүргүзүүнү убактылуу токтотуу же чектөөлөрдү белгилөө;

е) кредиттик союзда убактылуу администрацияны киргизүү;

ж) кредиттик союзга жана анын кызмат адамына карата айыптык төлөм белгилөө;

з) кредиттик союздун лицензиясынын аракетин убактылуу токтотуу;

и) кредиттик союздун лицензиясын кайтарып алуу.

Улуттук банк төмөнкүлөргө укуктуу:

– белгиленген иш-аракеттердин/аракеттенбей коюулардын натыйжасында кредиттик союз кооптуу же ишенимсиз финансылык ишке тартыла тургандыгын, же болбосо банктык мыйзамдардын же ченемдик актылардын талаптарын, Улуттук банктын жазма буйруктарын жана/же кредиттик союздун уставын бузууга жол бергендигин тастыктаган фактылар аныкталган шартта, кредиттик союздун кандай болбосун айкын иш-аракетин же жүзөгө ашырууну пландаштырган ишин токтотуу жөнүндө буйруу чыгарууга;

– кредиттик союздун финансылык абалын чыңдоо боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү берүүгө.»;

– 2.5-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.5. Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин компетенциясына кредиттик союзга карата төмөнкүдөй таасир этүү чараларын колдонуу жөнүндө чечим кабыл алуу милдети кирет:

– кыйла жогору экономикалык ченемдерди киргизүү;

– тике банктык көзөмөлдүктү киргизүү;

– кредиттик союзга убактылуу администрация режимин киргизүү;

– айрым операцияларды жүргүзүүнү убактылуу токтотуу же чектөөлөрдү белгилөө;

– кредиттик союздун кызмат адамдарын иштен четтетүүнү же бошотууну, башкаруу органдарын алмаштырууну талап кылуу;

– кредиттик союзга жана анын кызмат адамына карата айыптык төлөм белгилөө;

– лицензиянын аракетин убактылуу токтотуу;

– лицензияны кайтарып алуу.»;

– 3.3-пункттагы «тике көзөмөлдүк» деген сөздөр «тике банктык көзөмөлдүк» дегенге алмаштырылсын;

– 3.4-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кредиттик союздун кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу жөнүндө талап Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан коюлат. Кредиттик союздун кызмат адамдарын иштен четтетүү же бошотуу, башкаруу органдарын алмаштыруу үчүн төмөнкүлөр негиз катары саналат:»;

– 3.6-пунктунун биринчи, экинчи жана үчүнчү абзацтары төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.6. Кредиттик союзга убактылуу администрация режимин киргизүү.

Убактылуу администрация режимин киргизүү чечими Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан кабыл алынат.

Убактылуу администрация режимин киргизүү үчүн төмөнкүлөр негиз катары саналат:»;

– 3-глава төмөнкү мазмундагы 3.6.-1., 3.6.-2-пункттар менен толукталсын:

«3.6.-1. Кредиттик союзга карата айыптык төлөм белгилөө.

Кредиттик союзга карата айыптык төлөм Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечиминин негизинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын кошо алганда, банктык мыйзам талаптарын бузууга жол бергендиги, Улуттук банктын милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш болгон жазма буйруктарын аткарбагандыгы же системалуу түрдө отчет сунуштабагандыгы же болбосо такталбаган маалыматты, отчетторду же билдирүүлөрдү сунуштагандыгы үчүн активдердин баланстык наркынын 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө белгиленет.

Кредиттик союз чечим кабыл алынгандан тартып бир айлык мөөнөт ичинде айыптык төлөм төлөөгө милдеттүү.

Айыптык төлөм төлөнбөгөн шартта, Улуттук банк кредиттик союздан айыптык төлөмдү мажбурлоо менен өндүрүп алууга укуктуу.

3.6.-2. Кредиттик союздун кызмат адамына карата айыптык төлөм белгилөө.

Кредиттик союздун кызмат адамдарына карата айыптык төлөм белгилөө чечими Көзөмөл боюнча комитет тарабынан мыйзам талаптарын бузууга жол бергендиги, Улуттук банктын милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш болгон жазма буйруктарын аткарбагандыгы же

системалуу түрдө отчет сунуштабагандыгы же болбосо такталбаган маалыматты, отчетторду же билдирүүлөрдү сунуштагандыгы үчүн бардык төлөөлөр түрүн (эмгек акы, сый акылар, бонустар ж.б.) кошо алганда, орточо жылдык сый акы өлчөмүндө кабыл алынат.»;

– 3.13-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.13. Өз катышуучуларынан депозиттерди тартуу лицензиясына ээ кредиттик союз төлөөгө жөндөмсүз абалда калган учурда, «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамга жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык жоюлууга тийиш.»;

– 4.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.1. Улуттук банктын таасир этүү чараларды колдонуу жөнүндө чечимине «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктар, банктык операциялардын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык датанууга болот.»;

– 4.2, 4.3-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын.

4. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/6 «Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан жөнгө салынган башка жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

токтомдун аталышындагы жана 1-пунктундагы «Улуттук банктан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан жөнгө салынган башка жактардын» деген сөздөр «Улуттук банктын көзөмөлдүгүнө алынган башка юридикалык жактардын» дегенге алмаштырылсын;

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан жөнгө салынган башка жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоонун:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлдүгүнө алынган башка юридикалык жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоо;

– Нускоонун 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Депозиттерди тартпаган микрофинансылык уюмдардын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлдүгүнө алынган башка юридикалык жактардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоо (мындан ары – Нускоо), Улуттук банк микрофинансылык уюмдардын, анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын: депозиттерди тартпаган микрофинансылык компаниялардын, микрокредиттик компаниялардын, микрокредиттик агенттиктердин, ошондой эле адистештирилген финансы мекемесинин жана кредиттик бюролордун ишин көзөмөлдөө жана жөнгө салуу максатында иштелип чыккан.

– Нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «адистештирилген финансы-кредит мекемеси» деген сөздөр «адистештирилген финансы мекемеси» дегенге алмаштырылсын;

– 2-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 41-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«Отчеттун негизинде даярдалган жазма буйрукка жана/же бир нече жазма буйруктарга «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жана коммерциялык банктар, банк операцияларынын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык даттанууга болот.»;

– 42, 43, 44-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын.

5. Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 16-мартындагы № 12/4 «Адистештирилген финансы-кредит мекемелердин ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

токтомдун аталышындагы жана бүтүндөй текстиндеги «финансы-кредит» деген сөздөр «финансы» дегенге алмаштырылсын;

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Адистештирилген финансы-кредит мекемелердин ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- аталышындагы «финансы-кредит» деген сөздөр «финансы» дегенге алмаштырылсын;
- 1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 2-пунктундагы «адистештирилген финансы-кредит мекемелеринин» деген сөздөр «финансы мекемелеринин» дегенге алмаштырылсын;
- 42-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«Ага карата эскертүү чараларын колдонуу чечими кабыл алынган адистештирилген финансы мекемеси бул чечимге «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жана коммерциялык банктар, банк операцияларынын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык даттанууга укуктуу.»;

- 43, 44, 45, 46, 47, 48-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын.

6. Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 28-сентябрындагы № 40/5 «Кыргыз Республикасынын аймагында кредиттик бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын аймагында кредиттик бюролордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин»:

- 1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 78-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«78. Ага карата жоопкерчилик тартуу чараларын колдонуу чечими кабыл алынган кредиттик бюро мындай чечим боюнча даттануу менен «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жана коммерциялык банктар, банк операцияларынын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык кайрылууга укуктуу.»;

– 79, 80, 81, 82, 83, 84-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын.

7. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майында № 24/8 «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокаржылоо компаниялары тарабынан ачык валюта позицияларынын лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоонун:

– 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«Нускоо микрокаржылоо компанияларынын (мындан ары – МКК), анын ичинде Шариат стандарттарынын талаптарын жана банк операцияларын жүзөгө ашырууда алар колдонгон атайы терминдерди эске алуу менен ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган компаниялардын ишинде валюта тобокелдиктерине бөгөт коюу максатында иштелип чыккан.»;

– нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «санкциялар» деген сөздөр тиешелүү жөндөмөдө «таасир этүү чаралары» дегенге алмаштырылсын;

– 18-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«18. МКК ачык валюта позицияларына белгиленген лимиттерди бузууга жол берген шартта Улуттук банк, «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан микрокаржылоо уюмдарына карата колдонулуучу эскертүү чаралары жөнүндө» жобого ылайык, ачык валюта позициясынын лимитинен ашкан сумманын 5%, бирок МКК активдеринин баланстык наркынын 10% (он) ашпаган өлчөмдө МККдан акчалай айыптык төлөм өндүрүү түрүндө таасир этүү чарасын колдонот.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 31-майындагы № 21/9

Улуттук банктын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна.

2. Токтом 2017-жылдын 22-июнунан тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен кредиттик союздарды, микрофинансылык уюмдарды, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 31-майындагы
№ 21/9 токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым укуктук актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 1.1-пункт күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 3.1-пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кредиттик союздун кредит саясатында кызматкерлерди карыз алуучулардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүүнүн, проблемалуу кредиттер менен иш алып баруунун колдонуудагы ыкмаларын эске алуу менен кредиттөө жана карыз алуучунун төлөөгө жүндөмдүүлүгүнө иликтөөлөрдү жүргүзүү жана баа берүү, ошондой эле кредиттөөдөгү башка маселелерге мониторинг жүргүзүү, анын ичинде кардарлар менен байланышты жөнгө салуу жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын аткаруу, жоопкерчиликтүүлүк менен кредиттөө принциптеринин сакталышы маселелери боюнча мезгил-мезгили менен окутуп туруу мүмкүнчүлүгү чагылдырылууга тийиш.»;

- 5.1.3-пункттагы:

биринчи сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«Негизинен кредит алууга ар бир билдирмеге талдап-иликтөөнү жүргүзүү кредиттик союздун саясатына негизденүүгө жана карыз алуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүн иликтөөгө алууда төмөнкүдөй негизги факторлорго көңүл буруу зарыл.»;

үчүнчү абзацынын акыркы сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Ошондой эле, мыйзам талаптарына ылайык алар бул шартка макул болгон болсо, карыз алуучуга жана кредиттик союздун ыңгайына жараша, аны менен байланыштуу жактарга тиешелүү малыматты (кредиттик отчет) бир же бир нече кредиттик бюродон талап кылууга тийиш.»;

– 5.1.4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«Эгерде карыз алуучуга кредит берүү маселеси алгылыктуу чечилсе, сунушталган документтердин негизинде карыз алуучунун кредиттик таржымалы түзүлөт.

Кредиттик союзда малыматтардын сакталышын жана коргоого алынышын камсыз кылуу талаптары каралган малымат менен иш алып баруу боюнча ички жол-жобо иштелип чыгышы зарыл. Кредиттик союздун кызматкерлери малымат топтоодо жана кардарлар менен иш алып барууда мыйзам талаптарына ылайык малыматтар кандай учурларда гана колдонула тургандыгы так чечмелеп, түшүндүрүүгө тийиш.

Кардардын (кардарлардын) сүрөттөрүн же алар катышкан видео жаздырууларды, аудио жаздырууларды жана аларга тиешелүү башка малыматтарды жарнамалык, маркетингдик малыматтарда же башка жалпыга малымдоо максаттарында пайдалануу үчүн ага кардардын (кардарлардын) кат жүзүндө макулдугун алуу талап кылынат. Кредит берилбей калган шартта, кредиттик союз карыз алуучуга анын себептерин көрсөтүү менен кабыл алынган чечим тууралуу кат жүзүндө малымдоого тийиш.»;

– 7.3.2-пункт төмөнкү мазмундагы төртүнчү абзац менен толукталсын:

«Проблемалуу» кредиттер менен иш алып барууда, жолугушууларды өткөрүп, сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүдө жана башка чараларды ишке ашырууда кредиттик союздун кызматкерлери ишкердик жана кесипкөйлүк этиканы так сактоого тийиш.».

7.3.3-пункт төмөнкү мазмундагы алтынчы абзац менен толукталсын:

“Күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү учурунда күрөөлүк кыймылсыз мүлк карыз алуучунун/ күрөө коюучунун жалгыз гана турак жайы болуп саналса, өндүрүп алуу соттун чечими боюнча ишке ашырылат.”.

2. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун бүтүндөй тексти боюнча кездешкен “инсайдер” деген сөздөр, тиешелүү жөндөмөдөгү “байланыштуу жактар” дегенге алмаштырылсын:

– 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«Бул жобонун талабы аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык компанияларга, ошондой эле микрокредиттик компанияларга жана микрокредиттик агенттиктерге, анын ичинде атайы иштелип чыккан терминдерди эске алуу менен ислам банк иши жана каржылоо принциби боюнча операцияларды жүзөгө ашырган жана «ислам терезесине» ээ болгон уюмдарга (мындан ары – МФУ) таркатылат.»;

– 3-пункттагы «Кыргыз Республикасында банктар жана банк иши жөнүндө» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» дегенге алмаштырылсын;

– төмөнкү мазмундагы 5-1.пункт менен толукталсын:

«5-1. Ислам банк иши жана каржылоо принциптери бөлүгүндө пайдаланылган терминдер жана аныктамалар Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамында жана өз ишин ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган МФУлардын ишин жөнгө салган ченемдик укуктук актыларда келтирилген терминдерге жана аныктамаларга ылайык келет.»;

– 12-пункт төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«МФУ кредиттөө жана мониторинг жүргүзүү процессине тартылган кызматкерлерин карыз алуучулардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүүнүн, проблемалуу кредиттер менен иш алып баруунун МФУда колдонулуп жаткан ыкмаларын эске алуу менен кредиттөө жана карыз алуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө иликтөөлөрдү жүргүзүү

жана баа берүү, ошондой эле кредиттөөдөгү башка маселелерге мониторинг жүргүзүү, анын ичинде кардарлар менен байланышты жөнгө салуу жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын аткаруу, жоопкерчиликтүүлүк менен кредиттөө принциптеринин сакталышы маселелери боюнча мезгил-мезгили менен окутуп туруу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга.»;

– 13-пункттун 3-пунктчасы төмөнкү мазмундагы жетинчи жана сегизинчи абзацтар менен толукталсын:

«Зарыл учурда карыз алуучуларга кредитти реструктуризациялоо мүмкүнчүлүгүн кошо алганда, МФУнун проблемалуу кредиттерди жөнгө салуу саясаты тууралуу маалымдалууга тийиш.

«Проблемалуу» кредиттер менен иш алып барууда, жолугушууларды өткөрүп, сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүдө жана башка чараларды ишке ашырууда МФУнун кызматкерлери ишкердик жана кесипкөйлүк этиканы так сактоого тийиш.»;

– 19-пункт төмөнкү мазмундагы экинчи жана үчүнчү абзацтар менен толукталсын:

«МФУда маалыматтардын сакталышын жана коргоого алынышын камсыз кылуу талаптары каралган маалымат менен иш алып баруу боюнча ички жол-жобо иштелип чыгышы зарыл. МФУнун кызматкерлери маалымат топтоодо жана кардарлар менен иш алып барууда мыйзам талаптарына ылайык маалыматтар кандай учурларда гана колдонула тургандыгы так чечмелеп, түшүндүрүүгө тийиш.

Кардардын (кардарлардын) сүрөттөрүн же алар катышкан видео жаздырууларды, аудио жаздырууларды жана аларга тиешелүү башка маалыматтарды жарнамалык, маркетингдик маалыматтарда же башка жалпыга маалымдоо максаттарында пайдалануу үчүн ага кардардын (кардарлардын) кат жүзүндө макулдугун алуу талап кылынат.»;

– 20-пункттун:

– 2-1-пунктчасындагы биринчи сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«мыйзам талаптарына ылайык алар бул шартка макул болгон болсо, карыз алуучуга жана МФУнун ыңгайына жараша, аны менен

байланыштуу жактарга тиешелүү малыматты (кредиттик отчет) бир же бир нече кредиттик бюродон талап кылууга;»;

– 5-пунктча төмөнкү редакцияда берилсин:

«5) формалдуу эмес кирешеге ээ болгон кардарларды кошо алганда, кардардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган акча каражаттарынын келип чыгуу булактарына баа берүү;»;

– 36-пункт төмөнкү мазмундагы төртүнчү абзац менен толукталсын:

«МФУ карыз алуучунун талабы боюнча анын эсеби тууралуу так жана анык малыматты сунуштайт (эсеп көчүрмөлөрү, чектер, кредит боюнча төлөө тастыктамасын).»;

– 52-пункттун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Каржылоо саясатында кошо жоопкерчиликтүү топту (ГСО) каржылоого уруксат берилген операциялар тизмеги жана каржылоого байланыштуу башка маселелер, анын ичинде кредит берүү жана аны төлөө күндөрү, кредит боюнча карызга байланыштуу келип чыгышы мүмкүн болгон проблемаларга тиешелүү малыматтар менен иш алып баруу эрежелери менен тааныштыруу маселелери каралууга тийиш.»;

– төмөнкү мазмундагы 9-бөлүк менен толукталсын:

«9. Проблемалуу» кредиттер менен иш алып баруу

53. Кредиттин абалына туруктуу мониторинг жүргүзүүнүн жана кредит портфелине көз карандысыз баа берүүнүн максаты «проблемалуу» кредиттерди аныктоо болуп саналат.

54. Карыз алуучу ал боюнча МФУ менен түзүлгөн келишим шарттарын аткарбай же кандайдыр бир башка жагдайлардан улам (тышкы жана финансылык), МФУ алдында кредитти төлөө милдеттенмесинин аткарууну коркунуч алдында калтырган кредиттерди «проблемалуу» кредит катары түшүнүү зарыл.

55. МФУда «проблемалуу» кредиттер менен иш алып баруу боюнча төмөнкүлөрдү камтыган ички документтер иштелип чыгууга тийиш:

– проблеманы аныктоо жана аны чечүү жолун табуу максатында карыз алуучу менен иш алып баруу;

– кошумча күрөөнү жана гарантияларды ж.б. алуу;

– зарылчылык келип чыккан шартта, карыздын түзүмүн (кредитти жана ал боюнча пайыздарды кайтаруу боюнча төлөм графигин кайрадан карап чыгуу, кредиттөө формасын өзгөртүү ж.б.) өзгөртүү программасын иштеп чыгуу.

56. Ушул иш-чаралар менен катар эле МФУ карыз алуучунун өзү менен туруктуу иш алып барып, ага кредиттик келишим шарттарын бузууга жол берилгендиги, кредитти төлөө мөөнөтү өтүп кеткендиги жана ушундан улам проблемалардын келип чыгышы ыктымалдыгы жагдайын маалымдап, сүйлөшүүлөрдү жүргүзүү.

57. МФУ, кредиттөө кызмат көрсөтүүсүн сунуштоодо кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналган күрөө келишимине ылайык, карыз алуучуга жана/же күрөө коюучуга ачык тоорук өткөрүлгөнгө чейинки кайсы болбосун убакытта күрөөлүк мүлктү сатып ала алган/саты алышы мүмкүн артыкчылыктуу укукту сунуштоого тийиш.

Күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү учурунда күрөөлүк кыймылсыз мүлк карыз алуучунун/ күрөө коюучунун жалгыз гана турак жайы болуп саналса, өндүрүп алуу соттун чечими боюнча ишке ашырылат.

58. МФУда «проблемалуу» кредиттерге карата андан ары көрүлүүчү иш-аракеттер жана бул багытта жүргүзүлүп жаткан иштер тууралуу маалыматтар жетекчиликтин кароосуна мезгил-мезгили менен сунушталып турууга тийиш.

59. МФУнун «проблемалуу» кредиттер менен иш алып баруу жагында көргөн аракеттери алгылыктуу натыйжа бербесе, МФУ күрөөлүк мүлктөн мажбурлап өндүрүүнү жүргүзүү максатында сотко кайрыла алат.

60. Кредитти кайтарып алуу боюнча бардык юридикалык мүмкүнчүлүктөр колдонулуп бүткөндөн кийин, кредиттерди эсептен алып салуу чечими кабыл алынышы мүмкүн.»;

– жобого карата 1-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин: «Карыз алуучунун кредиттик таржымалына карата минималдуу талаптар.

I. Карыз алуучу жөнүндө жалпы маалымат.

1. Жеке адамдан талап кылынуучу документтер:

1) МФУ тарабынан белгиленген форма боюнча кардардын кол тамгасы коюлган кредит алууга билдирме (топтук кредиттөөдө – кошо жоопкерчиликтүү топтун ар бир катышуучусу кол тамга коет);

2) билдирме берүүгө чейинки алты ай ичинде ошол МФУдан же башка финансы-кредит мекемелеринен алынган/орду жабылган/орду жабылбаган кредиттер жөнүндө маалымат (карыз алуучу тарабынан кат жүзүндө сунушталган маалыматка ылайык, мисалы, карыз алуучунун кредиттик билдирмесинде же башка документинде камтылган);

3) кредиттик бюродон карыз алуучу боюнча кредиттик отчет;

4) кардардын өзү тууралуу кредиттик отчеттун сунушталышына макулдугу (кредит алууга билдирмеде көрсөтүлүшү мүмкүн);

5) МФУ кардарын идентификациялоого мүмкүндүк берген, анын инсандыгын тастыктаган документтин көчүрмөсү;

6) ыйгарым укуктуу орган тарабынан берилген айкын жашаган дареги боюнча маалымкат;

7) кардардын кирешеси жөнүндө маалымат;

8) күрөөгө коюлган мүлктүн описи (болгон болсо);

9) кардардын жубайынын/жолдошунун кредит алууга макулдугу (бир карыз алуучу 50 000 сомдон жогору суммага кредит алса жана учурда кредити болуп, кайталап кредит алса). Ал эми кошо жоопкерчиликтүү топтун катышуучуларына кредит сунушталган шартта – кийин документтин түп нускасын сунуштоо менен жубайынын/жолдошунун макулдугун тастыктаган документ факсимиль, электрондук жана башка байланыш каналдары аркылуу алынат.

2. Юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адамдан жогоруда белгиленгендерден тышкары, төмөнкү документтер талап кылынат:

1) юридикалык жакты түзүүсүз жеке ишкердикти жүзөгө ашырган жеке адам катары мамлекеттик каттоодон (кайра каттоодон) өткөндүгү жөнүндө күбөлүктүн көчүрмөсү (болгон болсо);

2) салык органынан, социалдык органдан маалымкат (болгон болсо);

3) патенттин көчүрмөсү (болгон болсо).

3. Юридикалык жактан талап кылынуучу документтер:

1) МФУ тарабынан белгиленген формада толтурулган, кардардын кол тамгасы коюлган кредит алууга билдирме;

2) билдирме берүүгө чейинки алты ай ичинде ошол МФУдан же башка финансы-кредит мекемелеринен алынган/орду жабылган/орду жабылбаган кредиттер жөнүндө маалымат (карыз алуучу тарабынан кат жүзүндө сунушталган маалыматка ылайык, мисалы, карыз алуучунун кредиттик билдирмесинде же башка документинде камтылган);

3) юридикалык жактын жетекчисинин каражаттарды тескөөгө ыйгарым укугун тастыктаган документтин көчүрмөсү;

4) нотариалдык жактан тастыкталган, кол тамга коюу укугуна ээ адамдардын кол тамга үлгүсү түшүрүлгөн карточкалар;

5) уюштуруу документтердин көчүрмөлөрү;

6) юридикалык жактын мамлекеттик каттоодон (кайра каттоодон) өткөндүгү жөнүндө күбөлүгүнүн көчүрмөсү;

7) эгерде юридикалык жактын мамлекеттик каттоодон (кайра каттоодон) өткөндүгүн тастыктаган күбөлүктө салык төлөөчүнүн идентификациялык номери көрсөтүлбөсө, салык органы тарабынан берилген каттоо карточкасынын көчүрмөсү;

8) күрөөгө коюлган мүлктүн описи.

4. Топтук кредит алуу үчүн – кошо жоопкерчиликтүү топтун мүчөлөрүнүн кредиттик каражаттарды алууга ведомосту же ошол топ мүчөлөрү акча каражатын алгандыгын же каражат аларга чегерилгендигин тастыктаган башка документ.

5. Кардардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган каражат булагына баа берүү.

6. Мамлекеттик же расмий тилдерде түзүлгөн кредиттик келишим, ага карата тиркемелер, ошондой эле кредитти реструктуризациялоодо же мөөнөтүн узартууда, талап кылуу укугун өткөрүп берүүдө кардар менен кошумча түзүлгөн келишимдер.

7. МФУнун тиешелүү органынын кредит берүү, аны реструктуризациялоо же мөөнөтүн узартуу чечими (болгон болсо).

8. Карыз алуучу менен кат алышуулар (бардык кат-кабарларды кошо тиркөө менен).

9. Юридикалык документтер (карыз алуучунун ишине тиешелүү документтердин көчүрмөсү, мисалы, накладнойлор, эсеп-фактуралар, өнөктөштөр менен келишимдер ж.б.).

10. Кредиттин максаттуу пайдаланылгандыгы жөнүндө отчет.

11. Кардардын, кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (изин жашырууга) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү жагында иш алып барган ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын талаптарына ылайык типтүү форма боюнча түзүлгөн анкетасы.

12. Кепил болуучунун кирешеси жөнүндө маалымат.

13. Кредиттик бюродон кепил болуучу тууралуу алынган кредиттик отчет.

II. Күрөөгө тиешелүү документтер

14. Күрөө келишими/Кепилдик берүү келишими.

15. Күрөөлүк мүлк боюнча сертификаттардын, күбөлүктөрүнүн жана башка квалификациялык документтердин көчүрмөсү (болгон болсо).

16. Күрөөгө коюлган мүлккө менчик укугун тастыктаган документтердин көчүрмөсү. Алардын түп нускасы сейфте сакталууга тийиш.

17. Күрөө келишими каттоодон өткөндүгүн тастыктаган документтердин көчүрмөсү (эгерде күрөө мыйзам талаптарына ылайык каттоодон өтүүгө тийиш болсо).

18. Карыз алуучунун тиешелүү органынын күрөөнү сунуштоо чечими (эгерде карыз алуучу – юридикалык жак болсо).

19. Кепил болуучунун жубайынын/жолдошунун кепилдик берүүгө макулдугу (болгон болсо).».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 31-майындагы № 21/10

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 30-ноябрындагы № 67/9 «Кыргыз Республикасынын операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырышкан коммерциялык банктарында корпоративдик башкаруу жөнүндө» жобо тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/5 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык

түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө жобо тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 26-октябрындагы № 60/8 «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23 октябрындагы № 39/9 «Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 24-сентябрындагы № 42/8 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдар тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» Жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 23 апрелиндеги № 16/3 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын, чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому.

2. Токтом 2017-жылдын 22-июнунан тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде

чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен иштеп жаткан коммерциялык банктарды, микрофинансылык уюмдарды жана кредиттик союздарды, алардын бирикмелерин (ассоциацияларын), «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКсын, «Ислам каржы ассоциациясы» жана «Кыргыз банктар бирлиги» юридикалык жактар бирикмелерин, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 31-майындагы
№ 21/10 токтомуна тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 30-ноябрындагы № 67/9 «Кыргыз Республикасынын операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырышкан коммерциялык банктарында корпоративдик башкаруу жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарында корпоративдик башкаруу жөнүндө» жобонун:

– 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Жобонун талаптары «ислам терезесине» ээ банктарды кошо алганда, ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарга (мындан ары – банктар) таркатылат.

Банктарда натыйжалуу корпоративдик башкаруу айрым банктардын жана бүтүндөй банк тутумунун туруктуу өнүгүшүн камсыз кылуу жагында маанилүү шарттардын бири болуп саналат.

Ушул жобонун максаттарында төмөнкү аныктамалар колдонулат:

– инвестициялык эсеп – бул, анда банк тарабынан мударада келишиминин негизинде тартылган каражаттар эсепке алынган кардарлардын эсептери. Мудараба келишиминин түрүнө жараша инвестициялык эсеп чектелбеген же чектелген болушу мүмкүн;

– фидуциардык жоопкерчилик – бул:

а) банктын өз кардарлары алдында Шариат эрежелерин жана принциптерин сактоо жоопкерчилиги;

б) банктын инвестициялык эсеп ээлеринин акча каражаттарын талапка ылайык тескөө жана мудараба келишимдеринде каралган шарттарды сактоо боюнча жоопкерчилиги;

– тобокелдик профили – топтолгон, иликтөөгө алынган жана системага салынган маалыматка негизденген жана түптөлгөн артыкчылыктарды эске алуу менен иш багыттары боюнча тобокелдиктерге дуушарланышы мүмкүндүгүн мүнөздөгөн банктын тобокелдик көрсөткүчтөрүнүн айкалышы.»;

– 3-пункттун тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банктарда жана банктык топтордо эффективдүү корпоративдик башкаруунун методологиялык негизи болуп, Банктык көзөмөл боюнча Базель комитетинин жана Ислам Финансы Кызмат көрсөтүүлөр Кеңешинин сунуш-көрсөтмөлөрү саналышат. Алар Эл аралык эсептердин банкынын (Швейцария) www.bis.org сайтында жана Ислам Финансы Кызмат көрсөтүүлөр Кеңешинин (IFSB) www.ifsb.org сайтында жайгашкан, жана ошондой эле ОЭСРдин корпоративдик башкаруу принциптери www.oecd.org сайтында жайгашкан.»;

– төмөнкү мазмундагы 3-1-пункт менен толукталсын:

«3-1. Банкта натыйжалуу корпоративдик башкарууну жүзөгө ашырууга багытталган жана бул жобого каршы келбеген ички ченемдик документтер иштелип чыгышы мүмкүн.»;

– 4-пункту төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Банк акционерлери жана алардын аффилирленген жактары, банктын кызмат адамдары, ошондой эле банк менен байланыштуу жактар Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» мыйзамында (мындан ары – мыйзам) белгиленген талаптарга жана Улуттук банктын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктардын ишин лицензиялоо талаптарына ылайык кынтыксыз ишкердик абройго ээ болууга тийиш.»;

– 7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Банк акционерлеринин жалпы жыйынынын өзгөчө компетенциясына тиешелүү маселелер Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө» жана «Акционердик коом жөнүндө» мыйзамдарында аныкталган.»;

– төмөнкү мазмундагы 9-1-пункт менен толукталсын:

«9-1. Убактылуу администрация режими киргизилген мезгилде акционерлердин жалпы жыйынынын ыйгарым укуктары Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары - Улуттук банк) ченемдик укуктук актыларына ылайык жүзөгө ашырылат.»;

– 10-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Банктын Директорлор кеңеши – бул, банктын башкаруу органы, ал акционерлердин жалпы жыйыны ортосундагы мезгил аралыгында банкта жалпы жетекчиликти жүзөгө ашырат.

Директорлор кеңеши банк ишинин тескөөгө алынышына жана анын финансылык абалына контролдукту жүзөгө ашырат жана акционерлердин жалпы жыйынына отчет берип турат.»;

– 11-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«11. Директорлор кеңешинин өзгөчө компетенциясына жана жоопкерчилигине кирген маселелер тиешелүү мыйзамда аныкталган жана анда банктын стратегияларын жана саясаттарын аныктоо милдети каралган.»;

– 18-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«18. Директорлор кеңеши милдеттүү түрдө төмөнкү комитеттерди түзүүгө тийиш:

1) банк Башкармасынын банкта орун алган тобокелдиктерди жөнгө салуу ишине контролдукту камсыз кылган Тобокелдиктерди тескөө комитети;

2) Аудит боюнча комитет;

3) Дайындоо жана сый акы төлөө боюнча комитет.

Мындан тышкары банкта Корпоративдик башкаруу боюнча комитет, Жаңы продукттар боюнча комитет, Комплаенс-контроль комитети жана башка комитеттер түзүлүшү мүмкүн.

Директорлор кеңешинин комитеттеринин иши Улуттук банктын жана банктын ички документтеринин талаптарына жооп берүүгө тийиш.

Банкта корпоративдик башкарууну күчөтүү максатында башка комитеттер да түзүлүшү мүмкүн, атап айтканда:

– Каржылоо боюнча комитет – каржылоо, гарантия, милдеттенме, кепилдик берүү, ошондой эле каржылоо операция болуп саналган жана өзүндө кредиттик жоготуу тобокелдигин камтыган башка активдер жана милдеттенмелер боюнча чечимдерди кабыл алат. Каржылоо боюнча комитеттин иши Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына жана Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген Комитет тууралуу ички жобого ылайык жөнгө салынат.

– Банктын активдерин жана пассивдерин тескөө комитети - банктын балансынын жалпы түзүмүн контролдукка алат, активдер жана пассивдер түзүмүнө мониторинг жүргүзөт, ошондой эле Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген активдерди жана пассивдерди тескөө саясатынын талаптарынын сакталышын камсыз кылат. Аталган комитеттин иши Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына жана Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген Комитет тууралуу ички жобого ылайык жөнгө салынат.

Бардык комитеттерде алардын төрагалары башчылык кылат.»;

– 19-пунктун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Негизги милдети акционерлердин гана эмес, кызыкдар тараптардын (кызматкерлер, кардарлар, инвестициялык эсеп ээлерин жана башка аманатчыларын кошо алганда, берүүчү) да таламын коргоо болуп саналган Корпоративдик башкаруу боюнча комитет, банкты башкаруу саясатынын жайылтылышына жана сакталышына мониторинг жүргүзүүнү жана баа берүүнү жүзөгө ашырат, ошондой эле, инвестициялык эсеп ээлеринин каражаттарын тескөө боюнча инвестициялык стратегиянын жүзөгө ашырылышына мониторинг жүргүзөт.»;

– 23-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«23. Тобокелдиктерди тескөө комитети банк Башкармасынын тобокелдиктерди тескөө маселелерин өзүнө алган ишине контролдукту камсыз кылат.

Банк активдерин жана пассивдерин тескөө боюнча комитет банктын балансынын жалпы түзүмүнө контролдукту, активдерге жана пассивдерге мониторингди, ошондой эле Директорлор кеңеши тарабынан белгиленген активдерди жана пассивдерди тескөө саясатынын талаптары сакталышына контролдукту камсыз кылат.»;

– жобо төмөнкү мазмундагы 23-1-пункт менен толукталсын:

«23-1. Банктын бардык комитеттеринин ишин жөнгө салган ички документтерде төмөнкүлөр белгиленүүгө тийиш:

- комитетти түзүү жана ишкердикти жүргүзүү максаты;
- комитеттин ыйгарым укуктары;
- комитеттин төрагасынын дайындоо тартиби;
- отурумдарды өткөрүү тартиби;
- отчет берүү тартиби;
- комитеттин ар бир мүчөсүнүн кабыл алынган жана кол коюлган чечим үчүн жоопкерчилиги.

Мындан тышкары, бул документтерде отурумда катышкан жана чечим кабыл алган ар бир катышуучуга карата төмөнкүдөй талаптар коюлууга тийиш:

- кароого алынып жаткан маселени билүүгө;
- ал кабыл алган чечим банк ишине кандай таасирин тийгизиши мүмкүндүгүн түшүнүүгө;
- кабыл алынган чечимден улам келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктерге жана кесепеттерге баа берүүгө.

Кароого алынып жаткан маселе боюнча сын-пикирлер жана сунуштар, ошондой эле комитеттин мүчөсүнүн кабыл алынган чечимге макул эместиги тууралуу пикири добуш берүү учурунда айтылууга жана ал протоколдо чагылдырылууга тийиш. Протоколго отурумда катышкан комитеттин бардык мүчөлөрү жана анын катчысы кол тамга коет. Комитеттин отурумунда катышпаган мүчөлөр протокол жана кабыл алынган чечимдер менен таанышып чыгып, кол тамга коюуга тийиш.»;

- 24-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«24. Директорлор кеңеши банктын таламында иш алып барып, бардык акционерлерге бирдей мамиле кылуу принцибин сактоого жана акционерлердин жыл сайын өтүүчү жалпы жыйынында аларга өз иши тууралуу отчет берип турууга милдеттүү.

Төрага жана Директорлор кеңешинин мүчөлөрү аткаруу жоопкерчилиги Директорлор кеңешине жүктөлгөн маселелер боюнча аракеттенбей коюулар үчүн жоопкерчилик тартышат.»;

- 25-пункттун:

биринчи сүйлөмүндөгү «ыкчам» деген сөз алынып салынсын;
төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Кароого алынып жаткан маселе боюнча сын-пикирлер жана сунуштар, ошондой эле кабыл алынган чечимге макул болбогон Директорлор кеңешинин мүчөсү өз пикирин добуш берүү учурунда айтууга жана ал протоколдо чагылдырылууга тийиш. Отурумда толтурулган протоколго жана стенографиялык отчетко (толук жазуу түрүндөгү катышуучулардын чыгып сүйлөгөндөрүнүн тексти), отурумда катышкан Директорлор кеңешинин мүчөлөрү менен макулдашылгандан (виза коюулгандан) кийин төрагалык кылган кызмат адамы жана Корпоративдик катчы кол тамга коет. Отурумда катышпаган Директорлор кеңешинин мүчөлөрү протокол жана кабыл алынган чечимдер менен таанышып чыгып, кол тамга коюуга тийиш.»;

– 26-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«26. Директорлор кеңешинин мүчөлөрү Улуттук банк тарабынан белгиленген минималдуу квалификациялык талаптарга жооп берүүгө тийиш.»;

– 27-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«27. Компетенттүүлүктү, калыстыкты жана көз карандысыздыкты камсыз кылуу максатында, Директорлор кеңешине экономикалык, финансылык, монетардык жана юридикалык маселелер боюнча жалпыга таанымал абройго жана жогору кесиптик тажрыйбага ээ эксперт-адистер шайланышы мүмкүн.

Директорлор кеңешинин кеминде бир мүчөсү мамлекеттик жана/же расмий тилди билген Кыргыз Республикасынын жараны болуусу зарыл.

Банктын Директорлор кеңешинин курамынын кеминде үчтөн бирин көз карандысыз мүчөлөр түзүүгө тийиш.»;

– 29-пункту төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мисалы, эгерде банк, чектелген инвестициялык эсептердин ар түрдүү түрлөрүн сунуштаса.»;

– 39-пунктундагы «бүтүмдөрдүн (келишимдердин)» деген сөздөр «саясаттардын жана типтүү келишимдердин» дегенге алмаштырылсын;

– төмөнкү мазмундагы 39-1-пункт менен толукталсын:

«39-1. Шариат кеңешинин мүчөсү өз фидуциардык милдеттерин бузууга жол берүүсү фидуциардын (банктын жана анын акционерлеринин) өз ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуусу жана ага карата нааразычылыгын билдирүүсү, доо жана башка талаптарды коюусу үчүн негиз болушу мүмкүн.»;

– 40-пункттундагы «Шариат кеңеши тарабынан Шариат» деген сөздөрдөн кийин «стандарттарынын» деген сөз кошулсун;

– 44-пункттун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Шариат кеңешинин мүчөлөрү Улуттук банк тарабынан белгиленген талаптарга жооп берүүгө тийиш.»;

– 45-пунктундагы «Башкармадан» деген сөздөн кийин «жана Директорлор кеңешинен» деген сөздөр менен толукталсын;

– 46-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«46. Шариат кеңешинин иши акционерлердин жалпы жыйынында бекитилген жобо аркылуу жөнгө салынат. Эгерде активдер үлүшү баланс валютасынын 50% ашпаса, «ислам терезесине» ээ банкка Шариат кеңешинин иши Директорлор кеңеши бекиткен жобо аркылуу жөнгө салынат. Шариат стандарттарынын сакталышына мониторингдин жүргүзүлүшүнө жооптуу болгон бөлүмдүн иши банктын Директорлор кеңеши тарабынан бекитилип, Шариат кеңеши тарабынан макулдашылган жобо аркылуу жөнгө салынат.»;

– 47-пункттун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3) Директорлор кеңеши, Башкарма жана Комитеттер менен өз ара иш алып баруу тартиби.»;

– 48-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«48. Банк Башкармасы банктын күндөлүк ишине жетекчиликти Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына, Башкарма жөнүндө ички жобого ылайык жүзөгө ашырат жана ал Директорлор кеңешине отчет берет.»;

– 49-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«49. Банк Башкармасынын компетенциясына жана жоопкерчилигине тиешелүү маселелер мыйзамдарда белгиленген жана аларда Директорлор кеңеши тарабынан аныкталган стратегияларды жана саясаттарды жүзөгө ашыруу милдеттери каралган.»;

– 52-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«52. Банк Башкармасынын мүчөлөрү Улуттук банк тарабынан белгиленген минималдуу квалификациялык талаптарга жооп берүүгө тийиш.»;

– 53-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«53. Башкарманын мүчөлөрү өз ишин жүзөгө ашырууда калыс болууга, өз таламын жана банктын айрым акционерлери менен кызмат адамдарынын таламдарын эмес, эң оболу, банктын таламын көздөп, Шариат стандарттарына ылайык келген алгылыктуу жана коопсуз банктык тажрыйбаны камсыз кылуу үчүн болгон күч–аракетин жумшоого тийиш.

Кароого алынып жаткан маселе боюнча сын-пикирлер жана сунуштар, ошондой эле кабыл алынган чечимге макул болбогон банк Башкармасынын мүчөсү өз пикирин добуш берүү учурунда айтууга жана ал протоколдо чагылдырылууга тийиш. Отурумда толтурулган протоколго жана стенографиялык отчетко (толук жазуу түрүндөгү катышуучулардын чыгып сүйлөгөндөрүнүн тексти), отурумда катышкан Директорлор кеңешинин мүчөлөрү менен макулдашылгандан (виза коюулгандан) кийин төрагалык кылган кызмат адамы жана Корпоративдик катчы кол тамга коет. Директорлор кеңешинин отурумда катышпаган мүчөлөрү протокол жана кабыл алынган чечимдер менен таанышып чыгып, кол тамга коюуга тийиш.»;

– 54-пунктун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) коллегиялдуу чечим кабыл алуу учурларын эске албаганда, чечим кабыл алууга функционалдык милдеттерге ылайык тиешелүү ыйгарым укуктарга ээ эмес банк Башкармасынын мүчөсүнүн катышуусуна;»;

– 57-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«57. Банкта таламдардын каршы келип калышына жол бербөө, ошондой эле аффилирленген жана банк менен байланыштуу жактар, банк Башкармасынын, Директорлор кеңешинин мүчөлөрү, башка кызмат адамдар, олуттуу катышуучулар, ошондой эле жогоруда көрсөтүлгөн адамдар менен байланыштуу кайсыл болбосун жеке адамдар менен операцияларды жөнгө салуу боюнча мыйзамдарды

жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарынын сакталышын камсыз кылган механизмдер иштелип чыгууга тийиш.

Таламдардын каршы келип калышына жол бербөө жана идентификациялоону камсыз кылуу максатында банк кеминде төмөнкүлөрдү аткарууга милдеттүү:

– Директорлор кеңешине жана банк Башкармасына таламдардын каршы келип калышына байланыштуу тобокелдиктер тууралуу маалымат берүү жол-жобосун иштеп чыгууга;

– Банктын кызмат адамы жана кызматкерлери кызмат ордуна дайындалганга (шайланганга) чейин банкка жакын туугандарынын тизмегин сунуштоого;

– таламдардын каршы келип калышы орун алган шартта банктын кызмат адамы же кызматкери бул тууралуу банк Башкармасына жана/же Директорлор кеңешине дароо маалымдоого;

– таламдардын каршы келип калышы тууралуу маалымат базасын жүргүзүүгө;

– таламдардын каршы келип калышы өз убагында аныкталбаган учурда Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликке тартылат.»;

– 60-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«60. Банктын иш-аракети жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүү, ошондой эле ушул жобонун 5, 30, 31, 36, 38, 43-пункттары боюнча Кыргыз Республикасынын мыйзамы тарабынан белгиленген талаптарга кошумча, эффективдүү корпоративдик башкаруу төмөндөгү маалыматтын ачып көрсөтүлүшүн болжолдойт:

1) банктын башкаруу органынын түзүмү (курамы, квалификациясы жана тажрыйбасы, ыйгарым укуктары, милдети, жетекчиликке алуучу чөйрөсү, иш регламенти жана комитеттерге мүчөлүгү, комитеттердин отурумдарынын саны тууралуу маалымат менен бирге ж.б.);

2) банк менчик ээлеринин түзүмү (банктын олуттуу акционерлери, банктын акционердик капиталындагы чет өлкө инвесторлорунун үлүшү, шайлоо укугу ж.б.);

3) банктын уюштуруу түзүмү жана болгон болсо, банктык топтун түзүмү;

4) банктын аффилирленген жактары жана инсайдерлери менен операциялардын түрлөрү, шарттары жана көлөмү;

5) кесиптик этика стандарттары;

6) таламдардын каршы келип калышына жол бербөө суроосу боюнча, сый акы төлөө боюнча жана тобокелдиктерди тескөө боюнча маалымат.»;

– жобо төмөнкү мазмундагы 9, 10 жана 11-главалар менен толукталсын:

«9. Банктын корпоративдик катчысы

62. Банктын корпоративдик катчысы банк акционерлеринин жалпы жыйынын жана Директорлор кеңешинин иш алып баруусун камсыз кылат жана аларды уюштурат (отурумдарды өткөрүү жана иш кагаздарын жүргүзүү).

63. Корпоративдик катчы банктын кызмат адамы болуп саналат жана ал банктын Директорлор кеңешинин чечими менен кызмат ордуна дайындалат жана бошотулат.

64. Корпоративдик катчы өз ишин тиешелүү мыйзамга, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына, банктын Уставына жана ички ченемдик актыларына, ошондой эле Акционерлердин жалпы жыйыны жана Директорлор кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдерге ылайык жүзөгө ашырат.

65. Корпоративдик катчынын ишин башка милдеттер менен айкалышта аткарууга банктын Директорлор кеңешинин макулдугунун негизинде гана жол берилет.

66. Корпоративдик катчынын функционалдык милдеттери банк тарабынан өз алдынча Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана банктын ички ченемдик актыларына ылайык иштелип чыгат.

67. Корпоративдик катчы банктын таламында акыйкат жана акыл ченемдүү иш алып барууга милдеттүү, мында ал төмөнкүдөй фидуциардык милдеттерди аткарууга тийиш:

1) өз ыйгарым укуктарын Кыргыз Республикасынын банктык мыйзам талаптарын, банктын уставын жана ички ченемдик актыларынын талаптарын так сактоо менен аткарууга;

2) ага берилген ыйгарым укуктардан пайдаланууга;

3) акционерлерге жана Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнө карата бирдей мамиле кылуу принцибин так сактоого;

4) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кынтыксыз ишкердик аброй талаптарына жооп берүүгө.

68. Корпоративдик катчы банктын Директорлор кеңешинин отурумдарында милдеттүү түрдө стенографиялык протокол (катышуучулардын пикиринин тексти жазуу жүзүндө) толтурууга, ошондой эле жазуу жүзүндө сурамжылоону жана коммуникациялык каражаттарды колдонууну кошо алганда, добуш берүү жыйынтыгынын негизинде протоколдорду даярдоого тийиш.

Корпоративдик катчы милдеттүү түрдө кол коюлган протокол менен коммуникациялык каражаттарды колдонуу менен Директорлор кеңешинин бардык мүчөлөрүн тааныштырууга тийиш.»;

10. Дайындоо жана сый акы төлөө боюнча комитетке карата негизги талаптар

69. Дайындоо жана сый акы төлөө боюнча комитет банкта Директорлор кеңешинин иш натыйжалуулугун жогорулатуу жана кабыл алынган чечимдерди оптималдаштыруу үчүн ишкердик түрлөрүнөн көз карандысыз түзүлөт.

Комитеттин иши, банк Башкармасынын мүчөлөрүн, ички аудит, тобокелдик-менеджменти, комплаенс-контролдук кызматтарынын жетекчилерин жана кызматчыларын, ошондой эле банк тарабынан аныкталган банктын негизги жетектөөчү кызматчыларын дайындоо жана аларга сый акы төлөө ишине контролдукту күчөтүүгө багытталууга тийиш.

70. Дайындоо жана сый акы төлөө боюнча комитет, банк үчүн зарыл компетенцияга жана квалификацияга ээ адамдарды ишке тартуу, дем берүү жана кызыктыруу үчүн төлөнүүчү жетиштүү сый акы деңгээлин аныктайт, мында сый акы деңгээли чыгым тартууга алып келбөөгө тийиш.

71. Комитеттин иши Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары жана Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген Комитет жөнүндө ички жобо аркылуу жөнгө салынат.

72. Комитет банк акционерлеринин жыйынында дайындалган Директорлор кеңешинин кеминде үч мүчөсүнөн турууга жана алардын бири көз карандысыз мүчө болууга тийиш.

73. Комитет банк Башкармасынын курамына ички аудит, тобокелдик-менеджменти, комплаенс-контролдук кызматтарынын жетекчилерин жана кызматчыларын, ошондой эле Улуттук банк тарабынан белгиленген талаптарды эске алуу менен аныкталган негизги кызмат ордун ээлеген кызматчыларды кошуу үчүн талапкерлер боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү Директорлор кеңешине берет.

74. Комитет Корпоративдик катчы кызмат ордуна талапкерди кароого алып, анын белгиленген талаптарга жооп бере тургандыгына баа берет жана Директорлор кеңешине сунуш-көрсөтмөлөрдү берет.

75. Директорлор кеңешинин, банк Башкармасынын мүчөлөрүнө, ички аудит, тобокелдик-менеджменти, комплаенс-контролдук кызматтарынын жетекчилерине, ошондой эле банк тарабынан аныкталган негизги кызмат орундарын ээлеген кызматкерлерге сый акы төлөө банкта кабыл алынган ички ченемдик актыларга ылайык жүзөгө ашырылат.

Сый акыларды төлөө боюнча саясат Дайындоо жана сый акы төлөө боюнча комитет тарабынан иштелип чыгууга жана Директорлор кеңеши тарабынан бекитилүүгө тийиш. Директорлор кеңеши Дайындоо жана сый акы төлөө боюнча комитеттин колдоосу астында банкта сый акы төлөө боюнча саясаттын колдонууга киргизилишин жана жүзөгө ашырылышын контролдоого, ал эми зарылчылык келип чыккан учурларда түзөтүүлөрдү киргизүүгө тийиш.

76. Банктын Директорлор кеңешинин, банк Башкармасынын мүчөлөрүнө, ички аудит, тобокелдик-менеджменти, комплаенс-контролдук кызматтарынын жетекчилерине жана негизги кызмат орундарын ээлеген кызматкерлерге сый акы деңгээли алардын натыйжалуу иш алып баруусуна дем берүүгө жана банкка компетенттүү, квалификациялуу адистерди тартууга жана кызыктырууга мүмкүнчүлүк түзүүгө тийиш.

Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнө кошумча сый акы өлчөмү жалпы акционердик жыйында кабыл алынган чечимдин негизинде финансылык жылдын акырында банк ишинин жыйынтыгын жана Директорлор кеңешинин мүчөсүнүн ишке натыйжалуу катышуусун эске алуу менен белгиленүүгө тийиш.

77. Эмгекке төлөө системасы бизнес-стратегияга, тобокелдиктерди жөнгө салуу стратегиясына, банктын максаттарына, баалуулуктарына жана узак мөөнөткө каралган кызыкчылыктарына дал келүүгө, ошондой эле анда таламдардын каршы келип калышына жол бербөө чаралары каралууга тийиш. Дем берүү программалары, анын алкагында чечимдерди кабыл алуу тажрыйбасы белгиленген критерийлерге жооп берген жана кызматчылар жеке өзүнүн же түзүмүнүн кызыкчылыгында гана эмес, банктын таламында (кардарлардын да кызыкчылыгын эске алуу менен) иш алып баруусуна түрткү берген тобокелдиктерди жөнгө салуу ишин жүзөгө ашырууга өбөлгө түзүүгө тийиш. Дем берүү программасында каралган сый акылар (бонустар) кызматчылардын ашкере тобокелдикке баруусуна өбөлгө түзбөөгө тийиш.

78. Сый акы өлчөмү тобокелдиктин натыйжага карата катышынан түздөн-түз көз каранды болууга тийиш. Келечекте аларды алуу мөөнөтү жана ыктымалдыгы белгисиз болгон кирешелердин эсебинен сый акы төлөө ыкмалары кабыл алынган сапаттык жана сандык көрсөткүчтөрдүн негизинде кылдат кароого алынат. Сый акы төлөө системасында, тобокелдик лимиттерин, ички жол-жоболорду же жөнгө салуу талаптарын бузууга жол берүүнү кошо алганда, бардык тобокелдиктерди эске алуу менен сый акы (бонус) өлчөмүн өзгөртүү мүмкүнчүлүгү каралууга тийиш.

79. Сый акы төлөө жөнүндө ички ченемдик актыда төмөнкүлөрдү камтуу зарыл:

- сый акы (бонус) төлөө тартиби жана мезгил аралыгын;
- келечекте тобокелдиктерди тескөө натыйжасы эске алынган сый акы (бонус) төлөө критерийлеринин системасын;
- сый акы (бонус) өлчөмүн;
- тобокелдиктерди кыскартуу чараларын эске алуу менен («ишенимсиз/жоготуу»), белгилүү бир тобокелдик орун алган учурдан тартып натыйжа алганга чейин сый акынын (бонустун) олуттуу үлүшүн төлөөнү кийинкиге калтыруу шарттарын;
- алынган натыйжанын негизинде сый акы (бонус) өлчөмүн азайтуу же жокко чыгаруу же болбосо аларды төлөөгө чейин тиешелүү чараларды көрүү шарттарын;

– иш-аракеттер планын аткаруу жана анын талаптарын сактоо шарттарын/банктын кабыл алган бюджетин;

– банктын кирешелүүлүгүн.

11. Жаңы продукттар боюнча комитетке карата негизги талаптар

80. Жаңы продукттар боюнча комитет банка банктык продукттарды иштеп чыгуу, жаңы продукттарды банктык кызмат көрсөтүүлөр рыногуна колдонууга киргизүү, ошондой эле иштелип чыккан жаңы продукттар рыногуна банктын аралашуусун контролдоо боюнча чечимдерди кабыл алуу зарылчылыгы келип чыккан учурларда мыйзам талаптарына ылайык түзүлүшү мүмкүн.

81. Комитет натыйжалуу, максатка багытталган жана контролдукка алынган алгачкы баа берүү процессин камсыз кылуу, учурдагы ресурстук чектөөлөрдүн чегинде банктык продукттарды же кызмат көрсөтүүлөрдү андан ары иштеп чыгуу, тесттен өткөрүү жана колдонууга киргизүү үчүн жаңы банктык продукттарга тиешелүү чечимдерди кабыл алуу боюнча ыйгарым укуктарга ээ.

82. Комитет банктын тигил же бул түзүмдүк бөлүмүн жаңы банктык продуктту иштеп чыгуу процессине тартуу мүмкүнчүлүгүн аныкташы ыктымал.

83. Жаңы банктык продукттарды иштеп чыгууда жана колдонууга киргизүүдө комитет келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктерге жана аларды кыскартуу (азайтуу) ыкмаларына баа берүүгө тийиш.

84. Комитеттин иши Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана банктын Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген «Комитет жөнүндө» жобо аркылуу жөнгө салынат.

85. Комитет Директорлор кеңешинин же/жана банк Башкармасынын мүчөлөрүнөн турууга тийиш.

86. Жаңы банктык продукттарды иштеп чыгуу жана колдонууга киргизүү чечимин кабыл алууда Комитет өз ыйгарым укуктарынын чегинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана ченемдик актыларынын талаптарын так сактоого тийиш.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/5 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө

боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 1 жана 3-пункттары күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 7-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Банкта тобокелдикти тескөө ар тараптуу жана ошол эле учурда бардык иш деңгээлдеринде жүзөгө ашырылышы зарыл. Мында:

1) банктын Директорлор кеңешинин жана Башкармасынын иши тобокелдикти тескөө концепциясын жана жол-жоболорун аныктоого, алгылыктуу тобокелдик деңгээлин белгилөөгө жана контролдоонун шайкеш системасын түзүүгө багытталууга тийиш;

2) Тобокелдиктерди тескөө жагында стратегиялык маселелерди кароо, анын күндөлүк абалына баа берүү, банк Башкармасынын ишине контролдукту камсыз кылуу, ошондой эле жаңы банктык технологияларды ишке киргизүүдө тобокелдиктерди аныктоо жана баа берүү Тобокелдиктерди тескөө комитетинин иши болуп саналат;

3) түзүмдүк бөлүмдөрдө тобокелдикти тескөөдө орто звено жетекчилеринин жана тобокелдиктер боюнча баяндамаларды даярдаган функционалдык бөлүмдөрдүн иши камтылышы зарыл;

4) банктын атынан тобокелдикти жөнгө салууну өзүнө алган адамдар деңгээлинде тобокелдикти тескөө операциялык жол-жоболорду, ички контролдук жол-жоболорун жана банк жетекчилиги тарабынан белгиленген башка талаптар менен чектелүүгө тийиш.»;

- жобо төмөнкү мазмундагы 2-1-глава менен толукталсын:

«2-1. Тобокелдиктерди тескөө комитети

9-1. Тобокелдиктерди тескөө комитетин (мындан ары - Тобокелдиктерди тескөө комитети) түзүү максатынан болуп банктын Директорлор кеңешине банктык тобокелдиктер чөйрөсүндөгү ишинде артыкчылыктуу багыттарды аныктоого жана тобокелдиктерди талапка ылайык тескөө үчүн шарттарды түзүүгө көмөктөшүү саналат.

9-2. Тобокелдиктерди тескөө комитетинин компетенциясына кеминде төмөнкүлөр кирет:

Учурда колдонулуп жаткан тобокелдиктерди тескөө системасынын натыйжалуулугуна баа берүү;

– тобокелдиктерди тескөө процессин жөнгө салган банктын ички документтерине талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү;

– тобокелдиктер боюнча отчеттордун жетиштүүлүгүнө талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү;

– тобокелдиктерди тескөө процессин маалыматтык колдоо жетиштүү экендигине талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү.

1) Кароого алуу:

– аткаруу органы тарабынан Директорлор кеңешине бекитүү үчүн сунушталган банктын тобокелдиктерди тескөө саясатын жана жобону;

– олуттуу тобокелдик түрлөрү, банктык лимиттер абалы, стресстестирилөө жыйынтыктары боюнча утурумдук отчетторду.

3) Тобокелдиктерди тескөө системасын түзүүгө жана жүзөгө ашырууга жооптуу түзүмдүк бөлүмдөр, банкта тобокелдиктерди тескөө маселелери жагында тышкы жана ички аудит менен өз ара иш алып баруу.

4) Банктын Директорлор кеңеши үчүн сунуш-көрсөтмөлөрдү иштеп чыгуу/даярдоо:

– колдонуудагы тобокелдиктерди тескөө системасынын натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча;

– бардык банктык операциялар жана башка бүтүмдөр боюнча тобокелдиктерди чектөө саясаты боюнча;

– тобокелдиктерди тескөө жагында олуттуу мааниге ээ башка маселелер боюнча.

5) Банктын Директорлор кеңешине банк үчүн олуттуу болуп саналган бардык банктык тобокелдиктер, анын ичинде өзгөчө мааниге ээ маселелер тууралуу маалымдоо.»;

– 12-пункттагы «сунушталган маалыматтын негизинде» деген сөздөрдөн мурда «Тобокелдиктерди тескөө комитети тарабынан» деген сөздөр менен толукталсын;

– 15-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«15. Башкарма консолидацияланган негизде тобокелдиктердин аныкталышы жана өлчөнүшү, алардын олуттуулугуна баа

берилиши жана мезгил-мезгили менен тобокелдиктерди тескөө боюнча отчетторду жана тобокелдиктерди тескөө боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдүн Директорлор кеңешине сунушталып турушу үчүн жоопкерчилик тартат, бул тобокелдиктерди тескөө процессинин иш натыйжалуулугун жана шайкештигин камсыз кылууга өбөлгө түзөт.»;

– жобо 36-1 жана 36-2-пункттар менен толукталсын:

«36-1. Кирешелүүлүк нормасы тобокелдигинин натыйжасында которулган коммерциялык тобокелдик келип чыгышы мүмкүн. Банк каржылоо булагын канааттандыруу жана сактап калуу, ошондой эле өз каражаттарын кайтарып албоого ынандыруу үчүн мудараба контракты боюнча ага тиешелүү болгон пайданын бир бөлүгүнө же бүтүндөй үлүшүнө ээ болуу укугунан баш тартышы мүмкүн. Которулган коммерциялык тобокелдик банкка инвесторду тартуу жана кызыктыруу (каржылоо булактары) аттандаштыгынан улам келип чыгат.

36-2. Банктын мудараба контракты боюнча ага тиешелүү болгон пайданын бүтүндөй үлүшүнө ээ болуу укугунан инвестициялык эсеп ээлеринин пайдасына баш тартуу чечими коммерциялык чечим болуп саналат жана ал банктын Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген так саясатка жана жол-жоболорго негизденүүгө тийиш.»;

– 40-пункттагы:

«ылайык келбөө тобокелдигин» деген сөздөр алынып салынсын;

төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ислам финансылык инструменттер бирдиктүү контрактты же келишимди эмес, белгилүү бир тартипте түзүлгөн жана бир бүтүн түзүмдү түзгөн жазуу жүзүндөгү документтер жана келишимдер жыйындысын түшүндүрөт жана ал тобокелдиктерди кыскартуу максатында банк ар бир операцияны жүзөгө ашырып, ал боюнча документ тариздеткен учурда тобокелдиктердин контролдукка алынышын камсыз кылуусу зарыл.»;

– 46 жана 47-пункттар күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 61-пунктунун үчүнчү сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Аброй жоготуу тобокелдиги, банк соттук териштирүүлөргө катышуусунан, жалпыга маалымдоо каражаттарында алгылыксыз маалыматтардын жарыяланышынан жана анын натыйжасында

финансылык жоготууларга, депозиттердин агылып чыгышына же абройун жоготушу мүмкүн болгон башка алгылыксыз жагдайлардан улам келип чыгышы мүмкүн.»;

– 4-главасы төмөнкү мазмундагы 8-1-параграф менен толукталсын:

«§8-1. Комплаенс-тобокелдик

65-1. Комплаенс-тобокелдикти тескөө системасын уюштурууда банк учурда орун алып турган рыноктук жагдайга талдап-иликтөөлөрдү жүргүзөт, банктын стратегиясын кароого алат, банктык операциялардын татаалдыгы өлчөмүнө, деңгээлине баа берет жана комплаенс-тобокелдикти тескөө системасынын компоненттерин камтыган ички документтерди иштеп чыгат.

65-2. Комплаенс-тобокелдик абройду жоготууга, айыптык төлөмдүн же башка акчалай төлөмдөрдүн алынышына, банктын активдер наркын төмөндөтүүгө, ишкердик мүмкүнчүлүгүн чектөөгө, иш чөйрөсүн кеңейтүү потенциалын басаңдатууга жана түзүлгөн келишимдердин, контракттардын шарттарынын аткарылбай калышына алып келиши мүмкүн.

65-3. Комплаенс-тобокелдикти кыскартуу максатында банктар аны тескөө боюнча саясаттарды, жол-жоболорду жана/же процесстерди бекитүүгө тийиш.

65-4. Банктын Директорлор кеңеши, алардын негизинде банк ишинин бардык деңгээлинде комплаенс-тобокелдиктер аныкталган жана тескөөгө алынган негизги принциптерди камтыган комплаенс-саясаттын иштелип чыгышы үчүн жоопкерчилик тартат.

65-5. Банктын Директорлор кеңеши төмөнкү процесстердин жүзөгө ашырылышын камсыз кылууга тийиш:

1) Тобокелдикти аныктоо – мында объективдүү баа берилүүгө жана комплаенс-тобокелдиктин келип чыгышын шарттаган бузууга жол берүүлөрдүн (жагдайлардын, бүтүмдөрдүн) олуттуулугу аныкталууга тийиш. Аныктоолор келечекке каралган пландарга жана банктын учурдагы ишине негизденүүгө тийиш.

2) Тобокелдикке баа берүү – банктын негизги иш багыттарына таасирин аныктоо үчүн тобокелдиктерге сандык жана сапаттык баа берүү.

3) Мониторинг/Маалымат системалары башкармалыгы комплаенс-контроль зарылчылыкка жараша, бирок жылына кеминде бир жолу комплаенс-тобокелдик тууралуу маалымдоо үчүн Директорлор кеңешине отчетторду сунуштап турууга тийиш. Кайсыл болбосун мыйзамды же жоболорду бузууга жол берүүлөр тууралуу маалымат, Улуттук банк менен комплаенс-тобокелдикке байланыштуу бардык кат алышуулар Директорлор кеңешине сунушталууга тийиш. Директорлор кеңеши комплаенс-тобокелдикке байланыштуу бардык кемчиликтерди четтетүү боюнча чаралардын аткарылышын жана мындай кемчиликтердин андан ары келип чыгышына бөгөт коюу максатында, ички контролдук саясатына жана процесстерге зарыл өзгөртүүлөрдүн киргизилишин камсыз кылууга тийиш.

4) Тобокелдикти контролдоо – банк комплаенс-тобокелдикти кыскартуу үчүн контролдукту жүргүзүүгө тийиш. Анда кеминде төмөнкүлөр каралуусу зарыл:

а) комплаенс-тобокелдикти аныктоо, өлчөө жана мониторинг жүргүзүү;

б) комплаенс-тобокелдикти чектөөгө мүмкүндүк берген корпоративдик маданиятты колдонууга киргизүү;

в) отчет тапшырууну жана мыйзам нормаларына, банктын саясат жана жол-жобо нормаларына ылайык келүүсүнө жоопкерчиликти так аныктоо;

г) бардык мыйзамдарга жана жоболорго дал келишин камсыз кылган жол-жоболор камтылган комплекстүү түзүмдү (планды) өнүктүрүү;

д) кайсыл болбосун жаңы банктык продукттарга же ишкердик түрлөрүнө потенциалдуу комплаенс-тобокелдикке талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү боюнча талаптар;

е) ички аудит программасында мыйзамдарга, эрежелерге жана жоболорго ылайык келүүсүн мезгил-мезгили менен текшерүүлөрдү жүргүзүү талабы;

ж) банктын бардык кызматкерлери банк ишине таасирин тийгизген мыйзам талаптарын, эрежелерди жана жоболорду билиши үчүн банк персоналын окутуудан өткөрүү;

з) Директорлор кеңешинин пикири боюнча банкта комплаенс-тобокелдикти кыскартуу үчүн зарыл болгон кайсыл болбосун башка саясаттар, жол-жоболор же процесстер.».

3. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобонун:

- 1.1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 1.2-пунктундагы «Кыргыз Республикасынын» деген сөздөр «, анын ичинде «ислам терезесине» ээ банктар» дегенге алмаштырылсын;

- 1.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.4. Банкта Шариат кеңеши түзүлүүгө тийиш. Банктын бардык саясаттары жана типтүү келишимдери Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш.»;

- 1.5-пунктундагы «ислам банкы» «банк» дегенге алмаштырылсын;

- 2.1.1-пункт биринчи сүйлөмдөн кийин төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Мударибдин же башка тараптын инвестор алдында карызды мудароба бүтүмүндө капитал катары пайдаланууга жол берилбейт.»;

- 2.1.2-пункт төмөнкү мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

«Тараптар инвестордун капиталды акырындап кайтарып алуусун макулдашышы мүмкүн.»;

- 2.1.6-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1.6. Чектелген/атайын мудароба бүтүмү боюнча акча каражаттарын берүүдө банк келишимге мударибге каржылоо каражаттарынын эсебинен төмөнкүлөрдүн жүргүзүлүшүнө тыюу салган шарттарды киргизүүгө тийиш:

- насыя, ссуда жана кредиттерди берүүгө;

- белек тартуулоого жана кайрымдуулук максаттарына жумшоого;
- акча каражаттарын максатсыз пайдаланууга.»;
- 2.2.6-пункт төмөнкү мазмунда берилсин:

«2.2.6. Эгерде шарика/мушарака өнөктөштүгү жөнүндө келишимдин негизинде уюшулган юридикалык жактын капиталына материалдык активдер (товарлар) салынса, мындай активдердин акчалай наркы көз карандысыз баа берүүлөрдүн негизинде аныкталууга тийиш.

Эгерде өнөктөштөр капиталга салымды ар башка валютада ишке ашырса, аларды учурдагы алмашуу курсу боюнча шарика/мушарака келишиминин валютасына которуу зарыл.»;

- 2.2.11-пункт төмөнкү мазмундагы үчүнчү сүйлөм менен толукталсын:

«Эгерде өнөктөштөрдүн бири өзүнчө келишимдин (шарика/мушарака келишиминин) негизинде активдерди/акча каражаттарын тескөө үчүн дайындалса, ал белгилүү бир суммада сый акы алышы мүмкүн.»;

- 2.2.15-пункт төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Тараптар пайданы өнөктөштөрдүн капиталга салымына жараша пропорционалдуу эмес бөлүштүрүүнү макулдашышы мүмкүн. Мында, жигердүү катышпаган өнөктөштүн үлүшүнүн катышпаган өнөктөштүн капиталга шарттарында каралган болсо) анын капиталга салымынын коэффициентинен жогору болушу мүмкүн эмес.»;

- 2.3.1-пунктунун биринчи сүйлөмү «же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган» деген сөздөр менен толукталсын;

- 2.3.5-пунктунун экинчи абзацынын экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кардарга же анын агентине товарды сатып алуу-сатуу бүтүмүндө сатуучу катары жана банк менен мудараба келишиминде кардар катары иш алып барууга жол берилбейт.»;

- 2.3.7-пунктунун:

үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк товарды кардарга өткөрүп бергенге чейин аны ташып жеткирүүдө же сактоодо бузууларга байланыштуу тобокелдиктер үчүн жоопкерчилик тартат жана алардын ордун күрөөнүн эсебинен жабууга жол берилбейт.»;

Бешинчи абзацтын экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Бирок, кардар товарды сатып алуу милдеттенмесин өзүнө алган учурда, контракт түзүүдө банк аванстык төлөм алууга укугу жок.»;

он бешинчи абзац төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Зарыл учурларда, кардар компенсация алуу үчүн сунуштоочуга түздөн-түз кайрылууга укуктуу;»;

он сегизинчи абзацта «чет өлкөлүк» деген сөздөр «кайсыл болбосун» дегенге алмаштырылсын;

– 2.4.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.1. Иджара бүтүмү – бул, кардардын билдирмеси боюнча кыймылдуу же кыймылсыз мүлктү өз менчигине атайы сатып алуу же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган кыймылдуу же кыймылсыз мүлктү кардарга акы төлөө негизинде макулдашылган мөөнөткө убактылуу ээлик кылууга (ижарага) жана пайдаланууга сунуштоо бүтүмү.».

– 2.4.4-пункт төмөнкү мазмундагы бешинчи сүйлөм менен толукталсын:

«Бул сумма ижара боюнча кезектеги төлөмдү төлөө эсебине кабыл алынышы мүмкүн.»;

– 2.4.39-пункт төмөнкү мазмундагы жетинчи абзац менен толукталсын:

“Иджара келишиминин аракетин тараптардын бири каза болгон учурда токтотулбайт. Бирок, ижарачынын мураскорлору ижара келишимин аткаруу оорчулугу боюнча далилдерди сунуштаган шартта же мураска калтыруучу каза болгондон кийин ижара келишиминде зарылчылык жок болсо, ижара келишимин токтотушу мүмкүн.”;

– 2.5.4-пунктундагы “КРУБ» деген аббревиатуралар “Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын” дегенге алмаштырылсын;

– 2.6.18-пунктунун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Эгерде контракт түзүү учурунда ал каралбаса, алдын ала төлөө үчүн жеңилдик берилет.»;

– 2.8.17-пункттагы «чет өлкөлүк» деген сөздөр «кайсыл болбосун» дегенге алмаштырылсын.

4. Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында алгачкы долбоордун алкагында ислам принциптерин жүзөгө ашыруу жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында алгачкы долбоордун алкагында ислам принциптерин жүзөгө ашыруу жөнүндө» жобонун:

– 2.4-главасынын:

1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Иджара – бул, кардардын билдирмеси боюнча кыймылдуу же кыймылсыз мүлктү өз менчигине атайы сатып алуу же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган кыймылдуу же кыймылсыз мүлктү кардарга акы төлөө негизинде макулдашылган мөөнөткө убактылуу ээлик кылууга (ижарага) жана пайдаланууга сунуштоо бүтүмү.»;

3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Иджара келишими – ага ылайык ижарага берүүчү ижарачы көрсөткөн кыймылдуу же кыймылсыз мүлктү өз менчигине атайы сатып алууга же болбосо ижарачы кайрылган учурда банктын менчигинде турган кыймылдуу же кыймылсыз мүлктү ижарачыга акы төлөө негизинде макулдашылган мөөнөткө убактылуу ээлик кылууга (ижарага) жана пайдаланууга сунуштоого милдеттенет.»;

– 49-пунктунун төртүнчү абзацындагы «кредиттерди/лизингди» деген сөздөр «каржылоолорду» дегенге алмаштырылсын;

– 49-пунктунун бешинчи абзацындагы «жоготуулар жана чыгым тартуулар» деген сөздөр «ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууда» деген сөздөр менен толукталсын.

5. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерге карата талаптар жөнүндө» жобо

тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерге карата талаптар жөнүндө» жобонун:

– баш сөзү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Жобонун талаптары Улуттук банктан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууга лицензия алган коммерциялык банктарга, анын ичинде «ислам терезесине» ээ банктарга (мындан ары - банктар) таркатылат.»;

– 1.1.3-пункт «жана белек тартуулоого жана кайрымдуулук максаттарына жумшоого» деген сөздөр менен толукталсын;

– 2.1.1-пункт «же кардар кайрылган учурга карата банктын менчигинде турган товарды» деген сөздөр менен толукталсын;

– 2.1.2-пункт «кардардын буйрутмасы боюнча келишим предмети» деген сөздөр «же кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган» деген сөздөр менен толукталсын.

– 2.1.8-пунктунун “а” пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин :

«а) товар кардардын ээлигине өткөндөн кийин, келишим предметиндеги кандайдыр бир кемчиликтери үчүн банк жооп бербейт жана кардар компенсация алуу үчүн сунуштоочуга түздөн-түз кайрылууга укуктуу» дегенге алмаштырылсын; »

– 2.1.9-пункттун «а» пунктчасындагы «чет өлкөлүк» деген сөздөр «кайсыл болбосун» дегенге алмаштырылсын.

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 26-октябрындагы № 60/8 «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык уюмдар жана кредиттик союздар ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырган операциялар жөнүндө» жобонун:

– баш сөзү күчүн жоготкон катары таанылсын;

- текст боюнча “ФКУ” деген аббревиатурасы “ФКО деген оббревиатурага” алмаштырылсын;

- 1-пунктундагы “микрофинансылык уюмдардын жүзөгө ашыруу тартиби” деген сөздөр “ислам терезесине” ээ микрофинансылык уюмдарды кошо алганда” деген сөздөр менен толукталсын;

- 2-пунктундагы «КР» деген аббревиатурасы «Кыргыз Республикасынын» деген сөздөр менен алмаштырылсын;

- 53-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Мурабаха бүтүмү - бул ФКУ кардардын билдирмеси боюнча сатылып алынган же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган товарды бөлүп төлөө шартында сатуу каралган бүтүм.”;

- “Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине жооп берген бүтүмдөрдүн түрлөрү” деген II бөлүк төмөнкү мазмундагы 8-глава менен толукталсын:

“8-глава

Истиснаа жана параллель истиснаа бүтүмү

154-5. Истиснаа бүтүмү - бул, анын шарттарына ылайык бир тарап (подрядчик) экинчи тараптын (буйрутмачы) тапшырмасы боюнча белгилүү бир ишти аткарууга (материалдарды жана эмгекти пайдалануу менен) жана аны белгиленген мөөнөттө өткөрүп берүүгө милдеттенген, ал эми буйрутмачы аткарылган ишти кабыл алып, алдын ала макулдашылган бааны төлөө милдеттенмесин өзүнө алган бүтүм.

154-6. Истиснаа келишиминин предмети катары подрядчиктин объектти аягына чыгаруу, ошондой эле аны өзгөртүп жасоо (сапатын жакшыртуу же өзгөчөлүгүн өзгөртүү) же кайра жасоо (жок болгондон улам жаңы объектти жасоо) же болбосо башка ишти аткаруу (материалдарды жана эмгекти пайдалануу менен) жана аны белгиленген өзгөчөлүктөргө ылайык өткөрүп берүү саналат.

154-7. Параллель истиснаа - бул, эки башка жана көз карандысыз келишимдер аркылуу ишке ашырылуучу бүтүм. Биринчи келишимде ФКУ подрядчик же сунуштоочу катары иш алып барат жана буйрутмачы катары иш алып барган кардар менен истиснаа келишимин түзөт. Экинчи келишимде ФКУ буйрутмачы катары иш алып барат жана

биринчи келишимдин алкагында өз контракттык милдеттенмелерин аткаруу максатында подрядчик же сунуштоочу менен башка келишим (параллель истиснаа) түзөт. Сунуштоочу же подрядчик – бул, ишкердикти жүзөгө ашырган юридикалык жак же жеке адам. Кардар – бул, истиснаа келишиминин алкагында белгилүү бир ишти аткарууга (материалдарды жана эмгекти пайдалануу менен) жана аны белгиленген өзгөчөлүктөргө ылайык өткөрүп берүүгө буйрутма берген юридикалык жак же жеке адам.

154-8. Истиснаа келишимин түзүүгө чейин кардар ФКУга белгилүү бир ишти аткарууга (материалдарды жана эмгекти пайдалануу менен) жана аны аягына чыгарып, белгиленген өзгөчөлүктөргө ылайык өткөрүп берүүгө өтүнүч менен кайрылат. Тараптар белгиленген баага буйрутманы аткарууну аныкташат, ал дароо же белгилүү бир убакыт өткөндөн кийин төлөнөт. ФКУ буйрутмачынын төлөө жөндөмдүүлүгүнө, ошондой эле зарыл учурларда сунушталган финансылык документтердин негизинде анын мүлкүнө баа берүүгө тийиш.

154-9. ФКУ менен кардар истиснаа келишимин ФКУ кардарга сатылууга тийиш болгон келишим предметине менчик укугун же алардан келишим предмети даярдалып (же курулуп) жаткан материалдарга менчик укугун алганга чейин түзүшөт.

154-10. Истиснаа келишими, даярдалууга тийиш болгон предметтин өзгөчөлүгүн, түрүн жана баасын, мөөнөтүн, сапатын жана санын көрсөтүү сыяктуу бардык шарттар сакталган учурда, тараптар аны милдеттүү түрдө аткарууга тийиш. Келишим предмети макулдашылган өзгөчөлүктөргө жооп бербеген шартта, буйрутмачы аны тандоо укугуна ээ (келишим предметин кабыл алуу же андан баш тартуу).

154-11. Истиснаа келишими жазуу жүзүндө түзүлөт жана ал юридикалык жактан милдеттүү түрдө аткарылууга тийиш. Тараптар, алардын макулдашуусунан улам келип чыккан бардык милдеттенмелер жана натыйжалар боюнча бири-биринен көз каранды болуп саналат.

154-12. Подрядчик буйрутмачынын тапшырмасы боюнча келишим предмети болуп саналган ишти аткарууга жана эгерде тараптар башканы макулдашышпаса, аны белгиленген мезгил аралыгында өткөрүп берүүгө милдеттенет.

154-13. Келишимде, келишим предметинин баасы, жеткирүү күнү же ишти кабыл алуу, пайдаланылуучу ресурстар (эгерде келишимде башкасы каралбаса, менчик же келишимди түзгөнгө чейинки башка жактар тарабынан өндүрүлгөн товарларды же өздүк товарларды тартуу менен) көрсөтүлөт.

154-14. Келишим түзүүгө чейин бааны аныктоо боюнча бардык сунуштар кароого алынат.

154-15. Келишим предметинин баасы келишим түзгөн учурда аныкталат жана ал акчалай же материалдык каражаттар формасында же мындай узурфрукт келишим предметинен айырмаланган башка активдер же ошол келишим предмети менен байланыштуу болгондугуна карабастан, белгилүү бир мөөнөткө активдерден узурфрукт формасында төлөнүп берилиши мүмкүн. Баасы кийинкиге жылдырылып же белгилүү бир мезгил ичинде бөлүп төлөнүшү мүмкүн, мында тараптар келишим түзүү учурунда төлөө ыкмаларынын бирин тандап, аныктап алууга тийиш. Истиснаа келишиминин алкагында белгилүү бир ишти аткаруу процесси бир нече баскычтан турса же төлөө ишти аткаруу процессине жараша аныкталса, порядчик буйрутмачыдан төлөөлөрдү сүйлөшүлгөн өзгөчөлүктөргө ылайык, ишти аткарууга жараша жүзөгө ашырууну талап кылууга укуктуу.

154-16. Истиснаа келишиминин операциялары боюнча баа сунуштоо күнүнө жараша өзгөрүшү мүмкүн. Истиснаа келишиминин предметинин баасын «чыгымдар плюс катталган пайданын» негизинде аныктоо мүмкүн эмес. ФКУ рынокто атаандашкан сунуштоочулардын баасы тууралуу маалыматты сарптоолорго баа берүү жана келекчекте алынуучу пайданы аныктоо үчүн пайдаланышы мүмкүн.

154-17. Истиснаа бүтүмү пайыз алуу менен жөнөкөй каржылоо үчүн каражат болууга тийиш эмес.

154-18. Истиснаа келишими түпкү сатып алуучуга же подрядчикке таандык болгон белгилүү бир жер тилкесинде же болбосо аны пайдалануудан алардын ар бири пайда көргөн жерде кыймылсыз мүлк объекттерин куруу үчүн түзүлүшү мүмкүн.

154-19. Подрядчик/сунуштоочу банкрот болгон учурда, кардар баштапкы материалдар наркынын бөлүгүн төлөп койгон болсо,

буйрутмачы бүткөрүлбөгөн өндүрүшкө карата артыкчылыктуу укукка ээ болот.

154-20. Тараптар истиснаа келишиминин алкагында келишим предмети болуп саналган курулмалардын кандай болбосун кемчиликтери же техникалык жактан тейлениши үчүн подрядчик/сунуштоочу жоопкерчилик тарткан мөөнөттү белгилешет.

154-21. Тараптар истиснаа келишиминин алкагында, зарыл учурларда жана өз ара макулдашылган шартта, колдонуудагы истиснаа келишиминин мурда макулдашылган өзгөчөлүктөрүнө сыяктуу эле, кошумча талаптарга да тиешелүү өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүгө укуктуу. Мында, баалар корректировкаланууга жана жаңы талаптарды аткаруу үчүн мөөнөтүндө сунушталууга тийиш.

154-22. Төлөө мөөнөтүн жылдыруунун ордуна бааны жогорулатуу максатында истиснаа келишимине өзгөртүүлөрдү киргизүүгө жол берилбейт. Эгерде контракт түзүү учурунда ал макулдашылбаса, алдын ала төлөө үчүн жеңилдик берилет.

154-23. Күтүүсүз жагдайлар (форс-мажор) келип чыккан учурда, тараптардын макулдашуусу боюнча же сот тартибинде өзгөртүүлөр киргизилиши ыктымал.

154-24. ФКУ буга чейинки подрядчик баштаган долбоорду аяктоо үчүн подрядчикти алмаштырып, буйрутмачы менен истиснаа келишимин түзүшү мүмкүн. Бул учурда, долбоордун ошол учурдагы статусунун негизинде, буйрутмачынын эсебинен ага баа берүү талап кылынат. Ошондой эле, истиснаа келишими бүткөрүлбөгөндүгүнүн натыйжасында төлөнбөй калган карыз орун алса, алар үчүн буйрутмачы жеке жоопкерчилик тартат. Андан ары калган иштерди бүткөрүү үчүн жаңы истиснаа келишими түзүлөт.

154-25. Буйрутмачыга таандык болгон жерге имараттар же коммуналдык курулмалар курулган учурда, эгерде ал келишимди аткарбаса же ишти белгиленген мөөнөттө бүткөрүп бере албаса, истиснаа келишими өндүрүүчүнүн эсебинен жүзөгө ашырылат жана бул жобо, өндүрүүчү ишти токтоткон учурдан баштап күчүнө кирет.

154-26. Эгерде подрядчик өз милдеттенмесин аткарууну уланта албай турган болсо, буйрутмачы (жер ээси) бүткөрүлбөгөн курулушту же даяр болуп калган коммуналдык курулманы иш тапшыруучуга

ордун толтуруп бербей туруп, менчикке алууга укугу жок. Бул шарт, иш тапшыруучунун ишти уланта албаган себептерине жараша болот.

Эгерде келишим подрядчиктин күнөөсү боюнча аткарылбаса, анда кардар курулманын төлөнгөн наркын гана ала алат жана буйрутмачы акыркы сатып алуучуга ал дуушар болгон иш жүзүндөгү чыгымдардын суммасын компенсациялап берүүгө тийиш.

Эгерде келишимди аткарбай коюу буйрутмачынын укук чегинен тышкары аракеттеринен улам келип чыкса, подрядчик бүткөрүлгөн иштин наркына барабар сумманы жана башка чыгымдар жана зыяндар үчүн компенсацияларды алууга укуктуу.

Эгерде келишимдин аткарылбай калышына тараптардын биринин да тиешеси жок болсо, анда буйрутмачы подрядчик тарабынан аткарылган иштин наркын гана төлөйт жана тараптардын бири да башка тараптын кесепетинен келип чыккан чыгымдардын жана зыяндын компенсацияланышы үчүн жоопкерчилик тартпайт.

154-27. Эгерде мыйзамдарга буйрутмачыга мыйзам чегинде жүктөлүшү мүмкүн эмес болгон, ал истиснаа келишиминин алкагында кошумча чыгым тартууларга алып келген өзгөртүүлөр киргизилген учурда, буйрутмачы кошумча сарптоолорго дуушар болот.

154-28. Эгерде келишим шарттары аткарылбаса, подрядчик же түпкү сатып алуучу катары иш алып барган ФКУ гарантия катары баанын бөлүгүн түзгөн алдын ала төлөм түрүндө акча каражаттарынын төлөнүшүн талап кылышы мүмкүн. Эгерде, истиснаа келишими токтотулса, алдын ала төлөм айыптык төлөм катары кармалып калат, мында сумма айкын орун алган зыянга барабар болууга тийиш.

154-29. Истиснаа келишиминин алкагында ФКУ подрядчик же буйрутмачы катары иш алып баргандыгына карабастан, подрядчик же буйрутмачы менен мамилелерге карата өз укуктарын коргоо үчүн жетиштүү деп эсептеген гарантияларды талап кылууга укуктуу. Буйрутмачы катары иш алып барган ФКУ буйрутмачынын күрөө, укуктарды ыйгарып берүү формасында болушу ыктымал болгон гарантияларды бере алат.

154-30. Буйрутмачы катары иш алып барган ФКУ подрядчиктин макулдугу боюнча ал ФКУнун атынан аткарылган иштердин макулдашылган мүнөздөмөлөргө ылайык келүүсүн контролдукка алуусу, ошондой эле аткарылган иш үчүн төлөө, аны жеткирүү

жана кабыл алуу жагында сунуш-көрсөтмө берүүсү максатында, техникалык багытта иш тажрыйбасына ээ фирма-консультантты дайындашы мүмкүн.

154-31. Подрядчик катары иш алып барган ФКУ өзүнчө агенттик келишим түзүшү мүмкүн, ага ылайык буйрутмачы келишим предметинин буйрутманын (долбоордун) мүнөздөмөсүнө ылайык даярдалышын камсыз кылуу максатында, даярдоо же курулуш иштерине көзөмөлдүктү жүргүзүү жагында ФКУнун агенти катары дайындалышы ыктымал.

154-32. Истиснаа келишиминин аткарылышына контролдук боюнча кошумча чыгашалар тараптардын макулдашуусу боюнча төлөнөт.

154-33. Эгерде акыркы сатып алуучу келишим предметине толук контролдукту жүзөгө ашыра алса же келишим предмети акыркы сатып алуучу тарабынан дайындалган адамга өткөрүлүп берилсе, подрядчик истиснаа келишими боюнча милдеттенмеден бошотулат.

154-34. Эгерде келишим предметинин абалы берүү күнүнө карата буйрутманын макулдашылган мүнөздөмөсүнө жооп бербесе, анда буйрутмачы андан баш тартууга же аны кабыл алууга укуктуу, бул бааны өзгөртүү мүмкүнчүлүгү менен келишим канааттандырылгыч аткарылгандыгын билдирет.

154-35. Эгерде андан баш тартуу үчүн негиз жок болсо, буйрутмачы жеткирилген келишим предметин кабыл алууга милдеттүү. Келишим предметин кабыл алуудан баш тартуу үчүн анын негиздери так чагылдырылышы зарыл.

154-36. Негизсиз баш тартылган учурда келишим предмети өндүрүүчүнүн ээлигинде калат, бул учурда подрядчик келишим предметинен келип чыккан чыгымдар жана зыяндар үчүн эч кандай жоопкерчилик тартпайт, албетте эгерде, мындай чыгымдар жана зыяндар подрядчиктин этиятсыз мамилесинин же укукка жатпаган аракеттеринин кесепетинен келип чыкпаса, буйрутмачы келишим предметинин сакталышына кеткен чыгашаларды өз мойнуна алат.

154-37. Келишим предметин жеткирүү, аны акыркы сатып алуучунун ээлигине өткөрүп берген учурдан тартып жүзөгө ашырылган катары саналат жана ал акыркы сатып алуучуга өндүрүш процесси бүткөрүлгөндөн кийин, келишим предметине контролдукту

өзүнө алууга мүмкүндүк берет. Иштин бул баскычында келишим предметине карата подрядчиктин милдеттенмеси аяктап, акыркы сатып алуучунун милдеттенмеси башталат. Акыркы сатып алуучу келишим предметине контролдукту өзүнө алгандан кийин өндүрүүчү тарабынан этиятсыз мамиле же укукка жатпаган аракеттерге жол берилгендигин далилдөөсүз эле, келишим предметинен кийинчерээк келип чыккан кандай болбосун чыгым же зыян үчүн жоопкерчилик акыркы сатып алуучуга жүктөлөт.

154-38. Эгерде буйрутмачы белгиленген убакыт ичинде келишим предметин кабыл алууну кечиктирсе, подрядчик келишим предметин сатуу операциясында буйрутмачынын агенти катары иш алып бара алат. Бул учурда подрядчик келишим предметин буйрутмачынын атынан сатат жана макулдашылган контракттык наркты алып салгандан кийин, эгерде болгон болсо, калган каражаттарды буйрутмачыга кайтарып берет. Эгерде алынган баа келишимде макулдашылган баадан аз болсо, анда подрядчик анын ордун толтуруп алуу максатында буйрутмачыга кайрылууга укуктуу. Мында, келишим предметин сатуу жол-жобосуна байланыштуу чыгашалар буйрутмачы тарабынан төлөнөт.

154-39. Буйрутмачы келишим предметин сатуу боюнча чыгаша тартат.

154-40. Эгерде күтүлбөгөн кырдаалдардан улам (форс-мажор) жеткирүү кечиктирилсе, подрядчикке карата келишим предметин жеткирүү шарттарын бузууга жол бергендиги үчүн айыптык санкциялар колдонулат. Мында, төлөбөй койгондугу үчүн буйрутмачыга карата айыптык санкциялар жөнүндө белгилөөгө уруксат берилбейт.

154-41. 154-38-пунктта каралган жагдайларды эске албаганда, келишим предметин ФКУнун ээлигине өткөнгө чейин аны сатууга жол берилбейт.

154-42. Буйрутмачы катары иш алып барган ФКУ келишим предметине ээ болгондон кийин ФКУнун буйрутмачыларына келишим предметин сатуу үчүн агент катары подрядчикти дайындай алат. Мындай учурда ФКУ менен подрядчик ортосунда агенттик келишим истиснаа келишиминен башка түзүлөт.

154-43. ФКУ келишимдин алкагында өзгөчө мүнөздөмөгө ээ товарды жасап чыгарууга буйрутма берүүгө укуктуу. ФКУ кийинчерээк

“параллель истиснаа” келишиминин негизинде подрядчик же сунуштоочу катары экинчи тарап менен сатуу максатында келишим түзөт. Мында параллель келишиминде (сатуу келишими) каралган сунуштоо күнү алгачкы сатып алуу келишиминде көрсөтүлгөн күнгө чейин болбоого жана бул эки келишим бири-бири менен байланыштуу эмес болууга тийиш.

154-44. Подрядчик же сунуштоочу катары иш алып барган ФКУ мындай товарды бөлүп төлөө шартында буйрутмачыга сатуу максатында истиснаа келишимин түзүүгө жана алгачкы келишимде каралган мүнөздөмөлөргө ээ товарды сатып алуу жана аны андан ары буйрутмачыга сатуу үчүн дароо төлөөнүн негизинде параллель истиснаа келишимин түзүүгө укуктуу. Мында, эки келишим бири-бири менен байланыштуу болбоого тийиш.

154-45. ФКУ подрядчик же сунуштоочу катары истиснаа келишимин түзгөн учурда келишим предметин буйрутмачыга өткөрүп бергенге чейинки мөөнөткө мүлктүк тобокелдик, техникалык жактан тейлөө жана камсыздандырууга кеткен сарптоолор боюнча милдеттенмелерди өзүнө алат. ФКУ даярдоочу/сунуштоочу менен түзүлгөн параллель истиснаа келишиминде буйрутмачыга карата анын милдеттеринен келип чыккан тобокелдик үчүн жоопкерчиликти ага (акыркыга) жүктөй албайт.

154-46. Аларды түзүүдө эки келишим боюнча милдеттенмелердин (истиснаа жана параллель истиснаа келишимдери) ортосундагы келишимдик байланыштарга жол берилбейт. Ошентип, адаттагы истиснаа келишимине катышкан тарапка анын параллель истиснаа келишими боюнча милдеттенмеси аткарылбагандыгынан улам, өз милдеттерин аткаруудан баш тартуусуна же келишим предметин өткөрүп берүүнү кечиктирүүсүнө же болбосо параллель истиснаа келишими боюнча товарлар наркынын көбөйүүсүнөн улам сунушталып жаткан товарларга бааны көбөйтүүсүнө уруксат берилбейт.

Мында, ФКУ сатып алуучу катары иш алып барган параллель истиснаа келишимин түзүүдө тиешелүү шарттарды жана талаптарды караштыруу жагында анын укугу чектелбейт. Ал шарттарда жана талаптарда ФКУ сунуштоочу катары иш алып барган алгачкы истиснаа келишиминде, буйрутмачы чагылдырган шилтемелерден

айырмаланган же ошондой эле айыптык санкцияларга тиешелүү шилтемелер да камтылат.”.

7. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-октябрындагы № 39/9 “Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Микрофинансылык уюмдардын жана кредиттик союздардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлгөн типтүү келишимдерине карата минималдуу талаптар жөнүндө” жобонун:

– баш сөзү төмөнкү редакцияда берилсин:

“Жобонун талаптары микрофинансылык уюмдарга, анын ичинде “ислам терезесине” ээ микрофинансылык уюмдарга жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууга лицензия (күбөлүк) алган кредиттик союздарга (мындан ары - ФКУ) таркатылат.”;

– 20-пункттагы “белгилүү бир товар” деген сөздөр “же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган товарды” деген сөздөр менен толукталсын;

– 21-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

“21. Мурабаха келишимине ылайык ФКУ өз атынан кардардын буйрутмасы боюнча же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган келишим предметин сатып алууга жана бөлүп төлөө шартында сатууга милдеттенет.”.

8. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 24-сентябрындагы № 42/8 “Активдерди классификациялоо жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөрү жөнүндө” жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Активдерди классификациялоо жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган

микрофинансылык уюмдардын потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөрү жөнүндө” жобонун:

- 1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

“2. Жободо активдерди классификациялоо жана микрофинансылык уюмдар, анын ичинде “ислам терезесине” ээ, акча каражаттарын тартуу укугу каралган лицензияга ээ эмес, өз ишин Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) күбөлүгүнүн/лицензиясынын негизинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдар (мындан ары – МФУ) үчүн потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган кам (мындан ары – потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам) түзүү системасынын жалпы принциптери аныкталган.”;

- 29-пункттун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2) мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген айыл чарба багытындагы жерлерди эске албаганда, кыймылсыз мүлк үчүн - менчик укугу келип чыккан учурдан тартып үч жыл.».

9. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 23-апрелиндеги № 16/3 «Активдерди классификациялоо жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздардын потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөрү жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Активдерди классификациялоо жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздардын потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөрү жөнүндө” жобонун:

- 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

“1. Жобонун талаптары Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууга лицензиясына ээ кредиттик союздарга (мындан ары – кредиттик союздар) таркатылат.”;

– 23-пункттун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2) мөөнөттөрү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген айыл чарба багытындагы жерлерди эске албаганда, кыймылсыз мүлк үчүн - менчик укугу келип чыккан учурдан тартып үч жыл.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2017-жылдын 31-майындагы № 21/11

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» мыйзамынын 7 жана 43-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр жана толуктоолор (кошо тиркелет) бекитилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар» жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын шайкештик стандарттарын аныктоо боюнча» нускоону бекитүү тууралуу» токтому;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 14-октябрындагы № 41/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылуучу операцияларды жүргүзүүчү банктар тарабынан ачык валюта позициясынын лимиттеринин сакталышынын тартиби жөнүндө» токтому.

2. Токтом 2017-жылдын 22-июнунан тартып күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн бул токтомду Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Көзөмөл методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргыз банктар бирлиги» юридикалык жактар бирикмесин, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, кредиттик союздарды, ААК «Кредиттик союздардын финансылык компаниясын» жана ЮЖБ «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясын», Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсин.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсү Т. Дж. Джусупов мырзага жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2017-жылдын 31-майындагы
№ 21/11 токтомуна тиркеме

Улуттук банк Башкармасынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр жана толуктоолор

1. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомго төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

– бүтүндөй тексти боюнча «инсайдер» деген сөз тиешелүү жөндөмөлөрдө «банк менен байланыштуу жак» дегенге алмаштырылсын;

– 1-пункт төмөнкү мазмунда берилсин:

«1. Бул жобо «ислам терезесине» ээ банктарды кошо алганда, коммерциялык банктарга жана мөөнөттүү депозиттерди тартуу менен иш алып барган, ошондой эле ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык компанияларга (мындан ары – банктар) таркатылат.»;

– 8-пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Банк Саясаты төмөнкү жоопкерчиликтүү каржылоо принциптерине негизделүүгө тийиш: ак ниеттүүлүк, ачык-айкындык, аныктык, кардарларга/өнөктөштөргө карата өнөктөштүк мамиле, алардын экономикалык таламдарын жана финансылык мүмкүнчүлүктөрүн эсепке алуу.»;

– 9-пунктунун:

он төртүнчү абзацы төмөнкү мазмунда берилсин:

«- күрөөнүн наркына жана алгылыктуулугуна баа берүү, анын ичинде күрөө предмети каржылоону тариздөө учурунда кардардын/өнөктөштүн/күрөө коюучунун жалгыз турак-жайы болуп саналгандыгына байланыштуу орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерге баа берүү критерийлери;»;

төмөнкү мазмундагы 8-пунктчасы менен толукталсын:

«8) кайра кредиттөөгө жол бербөөгө багытталган баа берүү жана отчет системасын иштеп чыгуу жана ишке киргизүү талаптарын камтыган жоопкерчиликтүү каржылоо принциптери (кардардын/өнөктөштүн бир нече финансы-кредиттик уюмда кошумча милдеттенмеси болсо, натыйжада кардардын/өнөктөштүн карыз оорчулугу анын милдеттенмелерди тейлөө мүмкүнчүлүгүнөн басымдуураак болуп кетет).»;

- 12-пунктунун:

биринчи абзацы төмөнкү мазмунда берилсин:

«12. Банктын Директорлор кеңеши кредит саясатынын шайкештигин, лимиттер, инструменттер жана кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча жол-жоболор системасын, кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча ички аудит системасын кайра карап чыгууга, ошондой эле Саясатты, зарылчылыкка жараша банк тобокелдигинин профилиндеги, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларындагы өзгөртүүлөргө, банктык операциялардын татаалдыгына, банктын уюштуруу түзүмүндөгү жана кадрлар курамындагы каржылоо процессине таасирин тийгизген өзгөртүүлөргө жараша, ошондой эле республика экономикасында жана банктын, анын кардарлары/өнөктөштөрү ишкер байланышта болгон өлкөлөрдө өзгөрүүлөр жүргөн шартта, жылына кеминде бир жолу кайра карап чыгууга милдеттүү.»;

төмөнкү мазмундагы жетинчи жана сегизинчи абзацтар менен толукталсын:

«Банккредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча тобокелдиктердин ички рейтинг системасын иштеп чыга алат. Тобокелдиктердин ички рейтинг системасы банк жүзөгө ашыра турган иш түрлөрүнүн мүнөзүнө, көлөмүнө жана татаалдыгына шайкеш келүүгө тийиш. Мындан тышкары, банк маалымат базасын жана өзүнө кредиттик тобокелдиктерди камтыган, берүү учурунда стандарттык эмес

чечимдер кабыл алынган активдердин эсебин алуу (жекече үстөк баа, күрөөнүн түзүлүшү жана башка) журналын туруктуу жүргүзүп турууга милдеттүү.

Банктын ички саясатында күрөө предметинен өндүрүү чечими кабыл алынган учурда ал кардардын/өнөктөштүн/күрөө коюучунун бирден бир турак жайы экендигин тастыктаган фактыларды текшерүү талаптары каралууга тийиш. Эгерде, күрөө предметинен өндүрүү учурунда күрөөгө сунушталган мүлк кардардын/өнөктөштүн/күрөө коюучунун бирден бир турак жайы болуп саналса, анда бул мүлктөн өндүрүү соттун чечими боюнча жүргүзүлүүгө тийиш.»;

– 12-2 пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«12-2. Банк, каржылоо жана мониторинг жүргүзүү процессине тартылган кызматкерлеринин банкта кардарлардын/өнөктөштөрдүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү саясатын эске алуу менен талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү жана баа берүү, проблемалуу кредиттер менен иш алып баруу маселелери, ошондой эле каржылоого тиешелүү башка маселелер, анын ичинде кардарлар/өнөктөштөр менен коммуникация жагында маселелер жана Кыргыз Республикасынын башка мыйзам талаптары жана жооптуу каржылоо принциптери боюнча мезгил-мезгили менен окутуудан өтүүсүн камсыз кылууга тийиш.»;

– 13-пунктунун төртүнчү сүйлөмү алынып салынсын;

– 29-пунктунун:

биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«29. Белгиленген талаптарга шайкеш келүүсүн жана өзүнө кредиттик тобокелдикти камтыган активди берүүнүн максатка ылайыктуулугун аныктоо, ошондой эле кардардын/өнөктөштүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү үчүн банк кардардан/өнөктөштөн төмөнкү документтерди талап кылууга тийиш.»;

төмөнкү мазмундагы он үчүнчү жана он төртүнчү абзацтар менен толукталсын:

«Банкта кардардын/өнөктөштүн маалыматы менен иш алып баруу боюнча ички жол-жобо болууга жана анда маалыматтардын сакталышын жана коргоого алынышын камсыз кылган талаптар каралууга тийиш. Банк кызматкерлери маалымат топтоодо жана

кардарлар/өнөктөштөр менен маектешүүдө ал маалымат мыйзам талаптарына ылайык кандай учурларда колдонулушу мүмкүн экендигин кардарларга так түшүндүрүп берүүлөрү тийиш.

Кардарлардын/өнөктөштөрдүн сүрөттөрүн же видео жаздырууларды, аудио жаздырууларды жана алар тууралуу башка маалыматты жарнамалык, маркетингдик маалыматтарда же башка максаттарда пайдалануу үчүн кардарлардын/өнөктөштөрдүн кат жүзүндөгү макулдугун алуу зарыл.»;

– 30-пунктунун экинчи «акча каражаттарын алганга чейин» деген сөздөрдөн кийин «же лизинг алкагында мүлк үчүн төлөө боюнча төлөмдөрдү жүзөгө ашырган» деген сөздөр менен толукталсын;

– 33-пункт «кардарга/өнөктөштөргө сунушталган» деген сөздөрдөн кийин «анын ичинде кардарлардын/өнөктөштөрдүн документ түрүндө тастыкталбаган кирешелери боюнча» деген сөздөр менен толукталсын;

– 34-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кардарга/өнөктөшкө мүнөздөмө. Банк, кардар/өнөктөш каржылоону алууга жоопкерчилик менен мамиле жасай тургандыгын, банктын бардык суроолоруна толук жооп берип, карызын төлөө үчүн болгон күч-аракетин жумшай тургандыгын аныктоого тийиш. Талдап-иликтөөнү жүргүзүүдө кардар/өнөктөш ушул банкта же башка финансы-насыялык уюмда буга чейин кредиттерден (насыядан) же өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерден пайдаланганбы же жокпу, алынган кредит кайтарылып берилгендигин, кредиттик тартипти так сактагандыгын, өз милдеттенмелерин аткарууга даяр экендигин эске алуу зарыл. Мындан тышкары, анын кесипкөй сыяктуу эле, жалпы инсандык беделин көңүлгө алуу абзел, ошондой эле карыз алуучунун ушул тармакта канча жылдан бери иштегендигин жана иш тажрыйбасын, жетишкен ийгиликтерин да кароо маанилүү. Башка кредиттик уюмдардан алган өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдер жөнүндө маалыматтарды да талап кылуу зарыл. Мындан тышкары, мыйзамга ылайык кардардын/өнөктөштүн макулдугунун негизинде кардар/өнөктөш менен байланышы бар жактар тууралуу бир же бир нече кредиттик бюролордон маалыматты (кредиттик отчетту) суроо зарыл.»;

– 35-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«35. Банк каржылоо келишими боюнча милдеттенмелерин аткарбагандыгынын же талаптагыдай аткарбагандыгынын кесепетин түшүндүрүү (бул тууралуу кардар/өнөктөш каржылоо келишимине кол коет) жана ушул Жобонун 34-пунктунда көрсөтүлгөн факторлорду аныктоо жана/же тактоо максатында потенциалдуу кардар/өнөктөш менен маектешүүлөрдү өткөрүүгө тийиш. Ушул Жобонун 34-пунктунда көрсөтүлгөн талаптардын сакталышына жоопкерчилик, өзүнө кредиттик тобокелдикти камтыган активди берүү тууралуу чечим кабыл алууга ыйгарым укуктуу адамдарга жүктөлөт.»;

- 41-пункту «келишим түзүлөт» деген сөзгө чейин «Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык келген» деген сөздөр менен толукталсын»;

- 42-пункттун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«42. Банк кардарларынын/өнөктөштөрүнүн укуктарынын, чыгашаларынын (төлөмдөрүнүн) тизмеги кошо тиркелген, банк менен кардар/өнөктөш ортосунда түзүлгөн келишим, ошондой эле башка келишимдер макулдашуунун негизинде мамлекеттик же расмий тилде (зарылчылыкка жараша келишимдин тексти башка тилге которулушу мүмкүн) түзүлөт.»;

- 43-пункттун экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банк, эгерде келишимде кардардын/өнөктөштүн укугун кемсинтүүгө жол берилип же милдеттерин көбөйткөн болсо, мында бул укук кардарга/өнөктөшкө белгиленген мөөнөттө маалымдоо (кеминде 30 күн мурда), ошондой эле конкреттүү статьялардын, шарттардын тизмелери жана алардын өзгөрүүлөрүнүн максималдуу/минималдуу чектерин көрсөтүү менен, келишимде ал тууралуу түздөн-түз белгиленген учурду эске албаганда, келишимдин баштапкы шарттарын бир тараптуу негизде өзгөртүүгө укуксуз.»;

- 44-пунктунун тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кредиттик бюрога кардар/өнөктөш тууралуу маалыматты берүү шарттары, ошондой эле мыйзамдарга ылайык кардар/өнөктөш туралуу маалыматты пайдалануунун башка учурлары»;»;

- 45-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«45. Банк кардарларынын/өнөктөштөрүнүн чыгашаларынын (төлөмдөрүнүн) жана айыптык санкциялардын, ушул жобого карата 6-тиркемеге ылайык таблица формасында түзүлгөн тизмеги, банк

менен кардар/өнөктөш ортосунда түзүлгөн келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

Каржылоо келишимине карата 6-тиркемеге ылайык банк тарабынан жарыялангандардан же белгиленгендерден тышкары, кошумча жыйымдарды, комиссиялык жана башка төлөмдөрдү, ошондой эле кардар/өнөктөш менен макулдашуудан көз карандысыз, башка акы төлөнүүчү кошумча кызмат көрсөтүүлөрдү киргизүүгө тыюу салынат.

Банк, кардарга көрсөтүлгөн тизмени сунуштоого, аны менен тааныштырууга, зарылчылык келип чыккан шартта кардарга/өнөктөшкө өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди, туумдарды, айыптык төлөмдөрдү эсептөө тартибин, активди алуу/төлөө, анын ичинде банктык төлөм карттарын пайдалануу менен алуу/төлөө шарттарын, тобокелдиктердин келип чыгышы ыктымалдыгын, эгерде актив чет өлкө валютасында алынып, бирок күтүлүп жаткан киреше (же анын бөлүгү) улуттук валютада боло турган болсо, чет өлкө валютасынын алмашуу курсунун өсүшү шартында төлөөгө жөндөмсүздүк жагдайынын орун алышы тууралуу түшүндүрмө берип, кардардын/өнөктөштүн макулдугун алууга тийиш. Мында кардардын/өнөктөштүн кол тамгасы анын далилинен болуп саналат.

Банк, келишимге жана ички жол-жоболоруна ылайык, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдердин берилишине, өздөштүрүлүшүнө жана кайтарылып берилишине байланыштуу кардардын/өнөктөштүн бардык чыгашаларын көрсөтүүгө тийиш. Банк, кардарларга/өнөктөштөргө маалым болушу үчүн үчүнчү жактардын кызмат көрсөтүүлөрү боюнча чыгашалар наркын (камсыздандыруу, нотариус ж.б. кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөр) бул чыгашалар келечекте өзгөрүшү ыктымалдуулугуна шилтеме келтирүү менен үчүнчү жактардын келишим түзгөн күнгө карата колдонулган тарифтери боюнча чагылдырат.

Мындан тышкары келишимде төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

– банктардын аны башка финансы-кредит уюмуна сунуштоо үчүн кардардын/өнөктөштүн талабы боюнча үч жумуш күнү ичинде өзүнө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алгандыгы жана кардар/өнөктөш ушул актив боюнча кредиттин шарттарын сактагандыгы тууралуу маалыматты, ошондой эле кардардын/өнөктөштүн эсеби (эсебинин, чегинин, балансынын көчүрмөсү, кредит боюнча

төлөмдөрдүн тастыктамасы жана башка зарыл маалымат) жөнүндө так жана анык маалыматты сунуштоо милдети;

– эгерде күрөө предмети коом үчүн тарыхый, көркөм жана маданий баалуулук катары маанилүү болсо, же жеке адамга менчик укугунда таандык болгон жалгыз турак-жай болуп саналса, күрөө предметинен соттук тартипте гана өндүрүүнү жүргүзүү;

– кардардын/өнөктөштүн-жеке адамдын, анын ичинде юридикалык жакты түзүүсүз иш алып барган жеке ишкердин кредиттик тобокелдикти камтыган активи боюнча күрөө предметинен өндүрүүнү жүргүзүү жол-жобосунун башталгандыгы тууралуу билдирүү жөнөтүлгөндөн 15 күн өткөндөн кийин үстөк айыпты (айыптык төлөмдөрдү, туумдарды) чегерүүнү токтотуу боюнча банктын милдети. Айыптык санкциялар жана туумдар Шариат стандарттарында каралган учурларда гана колдонулушу мүмкүн. Бүтүндөй каржылоо мезгили ичинде чегерилген үстөк айыптын (айыптык төлөмдөрдүн, туумдардын) өлчөмү сунушталган каржылоо суммасынын 20 пайызынан ашпоого тийиш. Мында, үстөк айып (айыптык төлөмдөр, туумдар) түрүндө алынган акча каражаттары финансы-кредиттик уюмдар менен аффилирленбеген уюмдарга кайрымдуулук максаттары үчүн багытталууга тийиш.»;

– 63-пункт төмөнкү мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«Өзүнө кредиттик тобокелдиктерди камтыган, бланктык активдерден, суммасы 150 000 сомго барабар же андан аз болгон, аннуитеттик төлөө графиги менен жана мөөнөтү 24 айдан ашпаган активдер чыгарылат. Мындай активдин суммасы кардардын/өнөктөштүн жылдык таза төлөө жөндөмдүүлүгүнөн ашпаш керек (кардардын/өнөктөштүн бардык кирешелери жана чыгашалары). Бланктык активдерден чыгарылган активдер боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү бланктык активдердин 20% ашпоого тийиш.»;

– 64-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- Шариат кеңеши жана банктын Директорлор кеңеши тарабынан жактырылган, кредиттик тобокелдикти камтыган топтук активдерди каржылоо боюнча саясаттын (Саясаттын курамдык бөлүгү болушу мүмкүн) жана башка ченемдик документтердин (билдирмелерди кароо/жактыруу/баш тартуу жол-жобосу, кредиттик тобокелдикти камтыган топтук активдерди каржылоо процесси, кредиттик

тобокелдикти камтыган топтук активдерге мониторинг жүргүзүү шарттары, классификациялоо, топтун мүчөлөрүнө каржылоо берүү жана төлөө датасы жана активди төлөө боюнча проблемалар туралуу маалымат берүү) болушу. Ошону менен бирге эле, Саясатта актив, төлөө графигине ылайык кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча төлөмдөрдү төлөө үчүн кирешеси жеткиликтүү болгон жактарга бериле тургандыгы белгиленүүгө тийиш. Банктын кредиттик тобокелдикти камтыган топтук активдер менен жүргүзүлгөн ишти жөнгө салган ички документтеринде банктык продукттун ушул түрүнө мүнөздүү болгон потенциалдуу тобокелдиктер көрсөтүлүп, ошондой эле бул тобокелдиктерди басаңдатуу жана кредиттик тобокелдикти камтыган топтук активдердин толук кайтарымдуулугун камсыз кылуу жолдору жана ыкмалары каралышы зарыл»;

– 68-2-пунктундагы «мекемелер» деген ар башка жөндөмө мүчөлөрүндөгү сөз тиешелүү жөндөмө мүчөлөрүндө «уюмдар» деген сөзгө алмаштырылсын;

– 74-пункт төмөнкү мазмундагы он алтынчы жана он жетинчи абзацтар менен толукталсын:

«Эгерде активди төлөө боюнча көйгөйлөр орун алса, кардар/өнөктөш банктын кредиттик тобокелдикти камтыган проблемалуу активдер менен иш алып баруу саясаты, анын ичинде, өз активин реструктуризациялоо ыктымалдуулугу тууралуу маалымдалган болууга тийиш.

Банк кеңири мониторинг аркылуу проблемалуу кардарларга/өнөктөштөргө колдонулган чаралардын, активди реструктуризациялоонун ийгиликтүүлүгү (карызды тейлөө боюнча колдонулуп жаткан каражаттарынын жетиштүүлүгү) көз карашында талдап-иликтөө жүргүзүүгө тийиш.»;

– 75-пункт төмөнкү мазмундагы онунчу абзац менен толукталсын:

«Кредиттик тобокелдикти камтыган көйгөйлүү активдер менен иштөөдө, жолугушууларды, сүйлөшүүлөрдү жана башка иш-чараларды өткөрүүдө, банк кызматкерлери банктын ички документтеринде регламенттелүүгө тийиш болгон, ишкер жана кесипкөй жүрүм-турум нормаларын так сактоолору тийиш.»;

– 79-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«79. Кредиттик тобокелдикти камтыган актив «көйгөйлүү» деп таанылган шартта, банктын активдерди кайтарып алууга багытталган иш-аракеттер планын иштеп чыгуу зарыл, ал өзүнө бир катар иш-чараларды камтыйт. Ошону менен бирге эле банк кеңейтилген мониторинг жүргүзүү аркылуу топтоштурулган каражаттардын жеткиликтүүлүгү көз карашында, кардардын/өнөктөштүн финансылык абалын изилдөөгө тийиш.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 23-декабрындагы № 52/7 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

– 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Жобо ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууга Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) лицензиясына ээ кредиттик союздарга (мындан ары – кредиттик союздар) жайылтылат.»;

– 3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Жободо Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иши жөнүндө», «Кредиттик союздар жөнүндө» мыйзамдарында жана Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында берилген аныктамалар колдонулат.»;

– 17-пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Кредиттик союздун Саясатында кызматкерлерди каржылоо жана мониторинг жүргүзүү боюнча, кредиттик союзда кардарлардын/өнөктөштөрдүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү жагында ишке киргизилген саясатты эске алуу менен кардарлардын/өнөктөштөрдүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүн талдап-иликтөө жана баа берүү маселелери, кредиттик тобокелдикти камтыган проблемалуу активдер менен иш алып баруу жана башка каржылоо маселелери, ошондой эле кардарлар/өнөктөштөр менен байланыш, анын ичинде

Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары жана жоопкерчиликтүү каржылоо принциптери боюнча мезгил-мезгили менен окутуудан өтүшүн камсыз кылууга тийиш.»;

– 20-1-пунктундагы «кредиттөө» деген сөз «каржылоо» дегенге алмаштырылсын;

– 25-пунктунун:

биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«25. Жалпысынан, кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди алууга билдирмеге ар бир талдап-иликтөө кредиттик союздун саясатына негизделип жана кардардын/өнөктөштүн төлөө жөндөмдүүлүгүнө талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүү боюнча төмөнкү негизги факторлорго таянуу зарыл:»;

экинчи пунктчанын:

үчүнчү сүйлөмүндөгү «мекемелерде» деген сөз «уюмдарда» дегенге алмаштырылсын:

бешинчи сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«Мындан тышкары, кардардын макулдугу менен кредиттик союз ал тууралуу жана кредиттик союздун ыктыярына жараша – кардар/өнөктөш менен байланыштуу жактар тууралуу, эгер мыйзамга ылайык алардын макулдугу болсо, маалыматты (кредиттик отчет) бир же бир нече кредиттик бюродон талап кылууга тийиш.»;

– 27-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«27. Эгерде кардарга/өнөктөшкө кредиттик тобокелдикти камтыган активди берүү маселеси оң чечилсе, алынган документтерден кардарды/өнөктөшкө каржылоо досьеси түзүлөт.

Кредиттик союзда маалыматтардын сакталышын жана коопсуздугун камсыздоо боюнча талаптарды камтыган, маалыматтар менен иштөө боюнча ички документтер иштелип чыгууга тийиш. Кредиттик союздун кызматкерлери маалымат топтоодо жана кардар/өнөктөш менен маектешүү учурунда кардар/өнөктөш боюнча маалымат мыйзамга ылайык кайсы учурларда колдонула тургандыгын так түшүндүрүп берүүлөрү зарыл.

Кардардын/өнөктөштүн сүрөттөрүн же видеожазууларды, аудиожазууларды жана алар туралуу башка маалыматты

жарнамалык, маркетингдик жана башка максатта колдонуу үчүн, кардардын/өнөктөштүн жазуу жүзүндөгү макулдугу керек.

Каржылоо берүүдөн баш тартылган учурда, кредиттик союз баш тартуу себептерин түшүндүрүү менен кардарга/өнөктөшкө кабыл алынган чечим жөнүндө кат жүзүндө маалымдоого тийиш.»;

– 53-пункттун 2-пунктчасы төмөнкү мазмундагы төртүнчү абзац менен толукталсын:

«Өзүнө кредиттик тобокелдикти камтыган «көйгөйлүү» активдер менен иштөөдө, жолугушууларды жана маектешүүлөрдү өткөрүүдө, кредиттик союздун кызматкерлери ишкер жана кесипкөй жүрүм-турум эрежелерин так сактоолору тийиш.»;

– Жобого карата 1-тиркеменин:

1-пунктундагы «мекемелерде» деген сөз «уюмдарда» дегенге алмаштырылсын.

3. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктардын капиталынын шайкештик стандарттарын аныктоо жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

– токтомдун аталышындагы жана 1-пунктундагы «шайкештик» деген сөз «жетиштүүлүгү (шайкештиги)» дегенге алмаштырылсын;

Жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктардын капиталынын шайкештик стандарттарын аныктоо боюнча нускоонун:

токтомдун аталышындагы «шайкештик» деген сөз «жетиштүүлүгү (шайкештиги)» дегенге алмаштырылсын;

Нускоонун бүтүндөй тексти боюнча «капиталынын шайкештиги» деген сөздөр тиешелүү жөндөмө мүчөлөрүндө «капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги)» дегенге алмаштырылсын;

1-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 5-пункттун б) пунктчасындагы «(өздүк каражаттарды)» деген сөздөр «өздүк (регулятивдик) капиталды (өздүк каражаттарды)» дегенге алмаштырылсын;

– 12-пунктундагы “сатып алууга жана” деген сөз алынып салынсын;

15-пункттун б) пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

“б) “номиналдан үстөк салынган капитал” – жөнөкөй акцияларды сатуу баасы менен баштапкы жайгаштыруудагы номиналдык наркынын ортосундагы айырма. Номиналдан үстөк салынган капитал банк акцияларын эмиссиялоодо аларды жайгаштырууга, каттоого жана басып чыгаруу үчүн типографиялык чыгашаларга байланыштуу кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөөгө пайдаланылышы мүмкүн.

Номиналдан үстөк салынган капитал дивиденд түрүндө акционерлерге бөлүштүрүлүүгө тийиш эмес.

Улуттук банктын уруксаты менен номиналдан үстөк салынган капитал банктын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү боюнча талаптарды аткаруу максатында банктын уставдык капиталын көбөйтүү үчүн пайдаланылышы мүмкүн.

Банк төмөнкү учурларда гана өздүк акцияларын сатып алууга укуктуу:

– банк менен ошол учурда иш алып барып жаткан акционерлер ортосунда алдына ала келишим түзүлгөн шартта, мурда сатылып алынган акцияларды акционерлерге кыйла жогорулатылган баада андан ары сатуу максатында;

– өздүк акцияларды төлөп сатып алуу келишими кабыл алынганга чейинки акыркы 5 (беш) жыл аралыгында банк пайда алып келген;

22-пунктундагы “беш” деген сөз “алты” дегенге алмаштырылсын.

– 29-пункттун:

«Кредиттик конверсия фактору – 100%» деп аталган бөлүгүнүн г) пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«г) активдерди сатып алуу боюнча милдеттенмелер;»

төмөнкү мазмундагы д) пунктчасы менен толукталсын:

«д) жогоруда белгиленген категорияга кирбеген баланстан тышкаркы башка милдеттенмелер.»;

6-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«6. «Ислам терезесине» ээ банктын активдерине жана баланстан тышкары милдеттенмелерине тобокелдик деңгээли боюнча баа берүү»;

– 40-пункт төмөнкү мазмундагы е) пунктчасы менен толукталсын:

«е) Улуттук банктын талабына ылайык, потенциалдуу жоготуулар жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүлбөсө же жетиштүү эмес өлчөмдө түзүлгөн болсо.».

4. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 14-декабрындагы № 41/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктар тарабынан ачык валюта позиция лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктар тарабынан ачык валюта позиция лимиттеринин сакталышы тартиби жөнүндө» нускоонун:

– 1.1-пункту күчүн жоготуу катары таанылсын;

– 3.1.1-пунктунун а) пунктчасы төмөнкү редакцияда берисин:

«Евразия экономикалык биримдигине жана ОЭСРге мүчө болуп саналган мамлекеттердин жана «Standard & Poor's» рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «А» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингине ээ же «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» жана «Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган рейтингге ээ мамлекеттердин валюталары үчүн, ошондой эле ЭВФ менен «Келишим статьяларынын» 8 статьясына кол коюшкан өлкөлөрдүн валютасы үчүн- банктын таза суммардык капиталынан 15%;

Эскертүү: ОЭСР- Экономикалык кызматтыштык жана өнүгүү уюму

Экономикалык кызматтыштык жана өнүгүү уюмуна мүчө мамлекеттердин тизмеси www.oecd.org. расмий сайтына жайгаштырылган;

– «III. Ачык валюта позицияларынын лимиттери» деп аталган глава төмөнкү мазмундагы 3.6-пункт менен толукталсын:

«3.6. Эгерде банктын таза суммардык капиталынын өлчөмү терс чыкса же нөлгө барабар болсо, анда банк ар бир валюта боюнча таза валюта позицияларын Улуттук банк тарабынан белгиленген мөөнөттө нөлгө (жабык позиция) ылайык келтирүүгө тийиш»;

– 4.1-пунктундагы «белгиленген тартипте» деген сөздөр «саат 09.00гө чейин» дегенге алмаштырылсын;

– 5.1-пунктундагы «Кыргыз Республикасынын» деген сөздөр алынып салынсын;

– 5.2-пунктундагы “2” деген сөз “эки” дегенге алмаштырылсын;

– 5.6- пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«5.6. Банкта убактылуу администрация режими аракеттенип турган учурда Көзөмөл боюнча комитет ачык валюта позицияларынын белгиленген лимиттерин сактабагандыгы үчүн банктан акчалай айыптык төлөмдү өндүрүүнүн максатка ылайыктуулугун кароого укуктуу. Албетте мында, мына ушул экономикалык ченемдин бузулушуна алып келген бардык жагдайлар да эске алынат.»;

– 5.7 пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«5.7. Эгерде банкта убактылуу администрация режими аракеттенип турган учурда ачык валюта позицияларынын лимиттерин бузууга жол берүү, убактылуу администрация киргизилгенге чейинки банк ишинин натыйжасынан болсо, Көзөмөл боюнча комитет аны төлөө мөөнөтүн кийинкиге жылдыруу менен банктан акчалай айыптык төлөмдү өндүрүү маселесин кароого укуктуу.»;

– 6.2-пункттун алтынчы абзацындагы «контр-агенттер» деген сөз «контрагенттердин» дегенге алмаштырылсын;

– 1-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин:

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 4, 2017

«1-тиркеме
Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине
ылайык жүзөгө ашырылган операциялар боюнча
ачык валюта позициялары жөнүндө
20__-жылдын «__» _____ карата
абал боюнча күндөлүк отчет
_____ жылдын карата абал боюнча
ТСК: _____ миң сом

Валюта түрү	Улуттук банктын эсептик курсу	АВПнын өлчөмү (миң сом)	Анын ичинде:		АВПнын өлчөмү (% ТСКга карата)	Лимит нормасынан четтөө (%)	Бүткөрүлбөгөн спот- бүтүмдөр боюнча калдыктар	
			Баланс	Баланстан тышкары			Сатуу	Сатып алуу
Суммардык ачык валюта позициясы:								

Аты-жөнү: _____ Кызмат орду _____ Күнү _____»;

2-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин:

«2-тиркеме
20__-жылдын «__» _____ карата
абал боюнча ачык валюта позициялары (АВП) тууралуу
жыйынтыкталган күндөлүк отчет
_____ жылдын карата абал боюнча ТСК: _____ миң сом

Валюта түрү	Улуттук банктын эсептик курсу	АВПнын өлчөмү (миң сом)	Анын ичинде:		Бүткөрүлбөгөн спот- бүтүмдөр боюнча калдыктар		АВПнын өлчөмү (% ТСКга карата)	Лимит нормасынан четтөө (%)
			Баланс	Баланстан тышкары	Сатуу	Сатып алуу		
Суммардык ачык валюта позициясы:								

Аты-жөнү: _____ Кызмат орду _____ Күнү _____».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 31 мая 2017 года № 21\7

Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям»

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О мерах воздействия, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям» (прилагается).

2. Признать утратившими силу:

– «Об утверждении Положения «О предупредительных мерах и санкциях, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям» от 19 мая 2005 года № 16/3;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 19.05.2005 года № 16/3 «Об утверждении Положения о предупредительных мерах и санкциях, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям» от 31 января 2007 года № 5/3;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О предупредительных мерах и санкциях,

применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям» от 19 мая 2005 года № 16/3» от 29 февраля 2008 года № 9/2;

– пункт 23 Приложения к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 25 апреля 2012 года № 18/9;

– абзац шестой пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 18 мая 2012 года № 19/7 и пункт 5 Приложения к указанному постановлению;

– абзац третий пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 21 декабря 2012 года № 50/13 и пункт 2 Приложения к указанному постановлению;

– пункт 5 Приложения к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 25 сентября 2013 года № 35/16;

– абзац третий пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 октября 2013 года № 39/4 и пункт 2 Приложения к указанному постановлению;

– абзац третий пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые постановления Национального банка Кыргызской Республики» от 30 мая 2014 года № 24/10 и пункт 2 Приложения к указанному постановлению;

– абзац четвертый пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального

банка Кыргызской Республики» от 27 ноября 2014 года № 53/8 и пункт 3 Приложения к указанному постановлению;

– абзац третий пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Национального банка Кыргызской Республики» от 20 января 2016 года № 4/5 и пункт 2 Приложения к указанному постановлению;

– абзац девятый пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Национального банка Кыргызской Республики» от 5 февраля 2016 года № 5/1 и пункт 8 Приложения к указанному постановлению;

– абзац семнадцатый пункта 1 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Национального банка Кыргызской Республики» от 10 февраля 2016 года № 7/2 и пункт 16 Приложения к указанному постановлению.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Настоящее постановление вступает в силу с 22 июня 2017 года.

5. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, микрофинансовых организаций, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Т. Джусупова.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению
Правления Национального
банка Кыргызской Республики
от 31 мая 2017 г. № 21\7

ПОЛОЖЕНИЕ

о мерах воздействия, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям

ГЛАВА 1.

Общие положения

1. Целью настоящего Положения является установление порядка применения Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) мер воздействий к микрофинансовым организациям, действующим на основании лицензии и/или свидетельства Национального банка об учетной регистрации в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике» (далее – лицензия), и к должностным лицам микрофинансовых организаций.

2. Меры воздействия применяются Национальным банком на основаниях и в порядке, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики и настоящим Положением.

3. Целью применения Национальным банком мер воздействий в отношении микрофинансовых организаций и их должностных лиц является обеспечение устойчивого развития микрофинансовых организаций, поддержание доверия населения к их деятельности, защита интересов вкладчиков и потребителей услуг, оказываемых микрофинансовыми организациями, противодействие легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности.

4. В целях настоящего Положения нарушениями считаются:

– неисполнение микрофинансовыми организациями и должностными лицами микрофинансовых организаций требований

законодательства Кыргызской Республики, нормативных правовых актов и предписаний/требований Национального банка.

– осуществление нездоровой и небезопасной банковской практики, а также действия или бездействия должностных лиц микрофинансовых организаций, приводящие к ухудшению финансового состояния и/или создающие угрозу платежеспособности микрофинансовых организаций.

5. Должностными лицами микрокредитных агентств (далее –МКА) и микрокредитных компаний (далее –МКК) являются руководитель, главный бухгалтер (бухгалтер – при отсутствии в штате должности главного бухгалтера) и начальник подразделения по кредитованию, а также члены Совета директоров, при наличии данного органа.

6. Должностные лица микрофинансовых компаний (далее – МФК) определяются согласно нормативному правовому акту Национального банка о минимальных квалификационных требованиях к должностным лицам МФК.

ГЛАВА 2.

Меры воздействия, применяемые к микрофинансовым организациям

7. Настоящим Положением определены следующие меры воздействия, применяемые к МКА и МКК и их должностным лицам:

– предписание об устранении нарушения или приведения деятельности в соответствие или о выполнении определенных действий;

– денежный штраф на МКК и МКА и их должностных лиц;

– приостановление, ограничение или запрет на проведение отдельных видов операций, или на распределение прибыли и/или на выплату премиальных вознаграждений, включая на начисление и выплату дивидендов, или на совершение сделок с недвижимостью и других сделок, открытие филиалов, представительств и других структурных подразделений;

– отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления;

- отзыв лицензии на право осуществления отдельных банковских операций;
- приостановление действия свидетельства об учетной регистрации;
- отзыв свидетельства об учетной регистрации.

8. Настоящим Положением определены следующие меры воздействия, применяемые к МФК:

- предписание об устранении нарушения, или о приведении деятельности в соответствие, или о выполнении определенных действий;
- штраф на МФК и на их должностных лиц;
- повышение экономических нормативов и требований;
- приостановление, ограничение или запрет на проведение отдельных видов операций, или распределения прибыли и/или выплаты премиальных вознаграждений, включая начисления и выплаты дивидендов, или совершения инвестиций и сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок, или создание дочерних компаний, филиалов, представительств и других подразделений;
- отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления;
- приостановление действия лицензии на осуществление отдельных банковских операций;
- отзыв лицензии.

К МФК, привлекающим депозиты, также могут быть применены следующие меры воздействия:

- требование о проведении мероприятий по финансовому оздоровлению, реструктуризации и/или реорганизации/о проведении повторного (специального) внешнего аудита/о сокращении административных расходов/об изменении организационной структуры/об изменении политик, процедур, положений и других внутренних нормативных документов;
- введение временной администрации.

9. При принятии решения о применении мер воздействия, указанных в пунктах 7 и 8 настоящего Положения, принимаются во внимание следующие факторы:

- характер нарушения и влияние его на деятельность МФО;
- угрожают ли финансовому состоянию проблемы МФО;
- осознание должностными лицами МФО наличия и значительности возникших проблем;
- частота и продолжительность нарушения;
- подвергалась ли МФО за допущенное нарушение каким-либо мерам воздействия ранее;
- осведомленность должностных лиц МФО о допущенном нарушении;
- способность должностных лиц МФО разрешать возникающие проблемы;
- выполняют ли должностные лица МФО рекомендации и/или требования Национального банка;
- размеры убытков МФО, в том числе потенциальных убытков, в результате допущенных нарушений;
- отсутствие/присутствие личной заинтересованности (моральной, материальной) связанных с МФО лиц/аффилированных лиц в допущенном нарушении;
- наличие политики МФО по основным направлениям деятельности и эффективность деятельности внутреннего контроля в предотвращении нарушений;
- соблюдение внутренних процедур, утвержденных исполнительным руководством/ наблюдательным органом МФО;
- преднамеренность совершенного нарушения;
- значительность проблем операционной деятельности и внутреннего контроля;
- значительность числа нарушений требований законодательства Кыргызской Республики и нормативных актов Национального банка;
- характер, частота и объем деятельности или операции, подпадающих под нарушение Закона Кыргызской Республики «О противодействии легализации (отмыванию) преступных доходов

и финансированию террористической или экстремистской деятельности»;

– другие имеющие место обстоятельства, послужившие основной причиной нарушения (по вине или не по вине МФО).

10. При выявлении нарушений и недостатков в деятельности МФО, нарушении МФО прав и законных интересов потребителей, предусмотренных Законом Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике» и другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики, Национальный банк вправе применить любые меры воздействия, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики и настоящим Положением, в зависимости от вида и характера нарушения, конкретной ситуации, сложности проблем в МФО.

11. Национальный банк имеет право за одно нарушение применить несколько мер воздействий.

12. Меры воздействия могут применяться как в последовательном порядке, так и выборочно, в зависимости от характера, вида допущенного нарушения и финансового состояния МФО.

13. Национальный банк вправе предусмотреть возможность принятия МФК/МКА/МКК добровольных обязательств по устранению допущенных нарушений.

Отличительной чертой добровольных обязательств является демонстрация руководством МКА/МКК/МФК готовности к сотрудничеству с Национальным банком в целях обеспечения эффективности устранения выявленных недостатков, в том числе нарушений законодательства по противодействию легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности.

Могут быть использованы следующие виды добровольных обязательств:

- 1) устранение замечаний в рамках предварительных действий органа надзора в отношении МФО;
- 2) подписание письма-обязательства;
- 3) подписание письменного соглашения.

Письмо-обязательство предоставляется МКА/МКК/МФК, в деятельности которого имеют место недостатки и нарушения, не вызывающие значительную обеспокоенность надзорного органа. Письмо-обязательство должно содержать конкретные меры по устранению недостатков, которые будут предприняты и руководством МКА/МКК/МФК, с установлением сроков и целевых показателей. Письмо-обязательство готовится структурным подразделением надзорного блока Национального банка, обнаружившим факт нарушения, и подписывается Наблюдательным органом, а в случае его отсутствия – собранием акционеров МФО (если МФО осуществляет свою деятельность в форме акционерного общества) или учредителей МФО (если МФО осуществляет свою деятельность в форме общества с ограниченной ответственностью).

Письменное соглашение между МФК и Национальным банком подписывается только в случаях, когда в деятельности МФК имеют место нарушения, но при этом:

- 1) МФК достаточно капитализирована;
- 2) руководство МФК понимает проблемы и готово предпринять конкретные меры по исправлению существующих проблем;
- 3) недостатки и нарушения не влекут за собой последствия, угрожающие финансовому состоянию МФК.

В письменном соглашении указываются действия и сроки их исполнения, которые предстоит предпринять МФК. Соглашение должно содержать намерение МФК по устранению недостатков в деятельности МФК и улучшению его финансового состояния. Подписав письменное соглашение, МФК принимает на себя обязательства по выполнению его условий.

ГЛАВА 3. **Меры воздействия к МКА и МКК**

14. К компетенции Комитета по надзору Национального банка относится принятие решений по применению в отношении МКА и МКК следующих мер воздействий:

- денежный штраф на МКК и МКА и их должностных лиц:

- приостановление, ограничение или запрет на проведение отдельных видов операций, или на распределение прибыли и/или на выплату премиальных вознаграждений, включая начисление и выплату дивидендов, или на совершение сделок с недвижимостью, и других сделок, или на открытие филиалов, представительств и других структурных подразделений;

- отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления;

- отзыв лицензии на право осуществления отдельных банковских операций;

- приостановление действия свидетельства об учетной регистрации;

- отзыв свидетельства об учетной регистрации.

Решение об ограничении или запрете отдельных операций и сделок может быть принято в любом из случаев, определенных в пунктах 20 и 21 настоящего Положения.

Решение о приостановлении действия лицензии или свидетельства может быть принято в любом из случаев, определенных в пунктах 20 и 21 настоящего Положения.

15. Начальник структурного подразделения вправе принять решение по применению предписаний в отношении МКА/МКК.

16. Национальный банк вправе отстранить или освободить должностных лиц, сменить органы управления МКК/МКА в следующих случаях:

- нарушения или вовлечения в деятельность, характеризующуюся как нездоровая банковская практика (Приложение 1);

- несоответствия минимальным квалификационным требованиям, установленным Национальным банком;

- непредставления информации или предоставления недостоверной, неполной информации;

- инициирования действий, которые угрожают финансовой стабильности МКК/МКА;

- неисполнения требований и предписаний Национального банка;

– в иных случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики, включая нормативные правовые акты Национального банка.

Комитет по надзору Национального банка издает письменное предписание об отстранении или освобождении должностных лиц от занимаемой должности либо смене органов управления в МКК/МКА и/или запрет на какое-либо дальнейшее участие данного лица в деятельности МКК/МКА.

17. Предписание об устранении нарушения или приведения деятельности в соответствие, или о выполнении определенных действий направляется исполнительному органу МКА и МКК в случаях:

- непредставления финансовой отчетности, Периодического регулятивного отчета (далее –ПРО), заключения внешнего аудитора и приложения к нему в установленные Национальным банком сроки;
- представления недостоверной, неполной информации;
- несоответствия бухгалтерского учета требованиям, установленным законодательством Кыргызской Республики;
- а также по другим случаям нарушения требований законодательства.

18. Наложение штрафа на должностных лиц МКА/МКК.

Штраф на должностных лиц МКК и МКА налагается решением Комитета по надзору Национального банка за нарушение банковского законодательства, включая нормативные правовые акты Национального банка, невыполнение предписаний Национального банка или систематическое непредставление отчетности либо представление недостоверной информации, отчетности или сведений в размере не более среднего годового вознаграждения, включая все виды выплат (должностной оклад, премии, бонусы и др.)

Должностные лица МКК и МКА обязаны уплатить штраф в трехмесячный срок со дня принятия решения.

В случае неуплаты должностными лицами МКК и МКА штрафа, Национальный банк вправе применить к должностным лицам МКК и МКА меры принудительного взыскания штрафа.

19. Наложение штрафа на МКК и МКА.

Штраф на МКА/МКК налагается решением Комитета по надзору Национального банка за нарушение банковского законодательства, включая нормативные правовые акты Национального банка, невыполнение предписаний Национального банка или систематическое непредставление отчетности либо представление недостоверной информации, отчетности или сведений в размере не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов.

МКК/МКА обязаны уплатить штраф в месячный срок со дня принятия решения.

В случае неуплаты МКК/МКА штрафа, Национальный банк вправе применить к МКК и МКА меры принудительного взыскания штрафа, а также другие меры воздействия, предусмотренные законодательством.

20. Отзыв лицензии.

Отзыв лицензии на право осуществления отдельных банковских операций может быть осуществлен в следующих случаях:

- когда имеют место нарушения нормативных правовых актов Национального банка и законодательства Кыргызской Республики при проведении данных операций;
- при несоблюдении рекомендаций, предписаний и/или иных требований Национального банка, данных в целях исправления нарушений, связанных с проведением вышеуказанных операций;
- при непредставлении информации или предоставлении недостоверной, неполной информации.

Решение об отзыве лицензии может быть принято, минуя другие меры воздействия.

Отзыв лицензии не означает прекращение деятельности МКА и МКК.

21. Свидетельство об учетной регистрации МКА и МКК может быть отозвано в следующих случаях:

- когда имеет место систематическое (два и более раза) нарушение законодательства Кыргызской Республики, включая нормативные правовые акты Национального банка;

- при систематическом (два и более раза) несоблюдении МКА/МКК рекомендаций, предписаний и/или иных требований Национального банка;

- когда имеет место систематическое (два и более раза) непредставление информации или представление недостоверной, неполной информации;

- при неосуществлении деятельности по выдаче микрокредитов и/или операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования более одного года (для МКА/МКК, осуществляющих деятельность в соответствии с исламскими принципами финансирования);

- при нарушении целей деятельности микрофинансовых организаций, определенных Законом Кыргызской Республики «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике»;

- при нарушении требований антимонопольного законодательства;

- при нарушении прав потребителей, установленных Законом «О микрофинансовых организациях в Кыргызской Республике»;

- в случае вовлечения в деятельность, характеризующуюся как нездоровая банковская практика (приложение 1);

- в других случаях, установленных законодательством Кыргызской Республики.

Решение об отзыве свидетельства об учетной регистрации может быть принято и без других мер воздействий.

Отзыв свидетельства об учетной регистрации МКА и МКК влечет их ликвидацию в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

ГЛАВА 4. Меры воздействия к МФК

22. К компетенции Правления Национального банка относится принятие решения о введении временной администрации и отзыве лицензии МФК.

23. К компетенции Комитета по надзору Национального банка относится принятие решений по применению следующих мер воздействий:

- предписание об устранении нарушения, или о приведении деятельности в соответствие, или о выполнении определенных действий;
- штраф на МФК и на их должностных лиц;
- требование о проведении мероприятий по финансовому оздоровлению, реструктуризации и/или реорганизации/о проведении повторного (специального) внешнего аудита/о сокращении административных расходов/об изменении организационной структуры/об изменении политик, процедур, положений и других внутренних нормативных документов;
- повышение экономических нормативов и требований;
- приостановление, ограничение или запрет на проведение отдельных видов операций, или распределения прибыли и/или выплату премиальных вознаграждений, включая начисления и выплаты дивидендов, или совершения инвестиций и сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок, или создание дочерних компаний, филиалов, представительств и других подразделений;
- отстранение или освобождение должностных лиц, смена органов управления;
- приостановление действия лицензии.

24. Начальник структурного подразделения вправе принять решение по применению в отношении МФК предписания.

25. Предписание об устранении нарушения или о приведении деятельности в соответствие, или о выполнении определенных действий направляется исполнительному органу МФК в случаях:

- непредставления финансовой отчетности, ПРО, заключения внешнего аудитора и приложения к нему в установленные Национальным банком сроки;
- предоставления недостоверной, неполной информации;
- несоответствия бухгалтерского учета требованиям, установленным законодательством Кыргызской Республики;

- а также по другим случаям нарушений требований законодательства.

26. В целях стабилизации деятельности МФК, привлекающих депозиты и устранения причин, приведших к ухудшению ее финансового состояния, могут предъявляться следующие требования:

а) о проведении мероприятий по финансовому оздоровлению, реструктуризации и/или реорганизации;

б) проведении повторного/специального внешнего аудита МФК;

в) о сокращении административных расходов;

г) об изменении организационной структуры МФК;

д) об изменении политик, положений, процедур и других внутренних нормативных документов МФК.

27. Введение более высоких экономических нормативов.

Комитет по надзору Национального банка может установить для МФК более жесткие экономические нормативы в случаях, когда в деятельности МФК наметилась тенденция к ухудшению, при этом МФК могут соблюдаться минимальные экономические нормативы и требования Национального банка.

Комитет по надзору Национального банка вправе:

- снизить размер норматива максимального размера риска на одного заемщика, если в МФК отсутствует либо не соблюдается внутренняя политика выдачи кредитов и, как следствие, отмечается рост невозврата кредитов;

- повысить размер норматива адекватности капитала при необходимости снижения существующих рисков.

28. Наложение штрафа на МФК.

Штраф на МФК налагается решением Комитета по надзору Национального банка за нарушение банковского законодательства, включая нормативные правовые акты Национального банка, невыполнение предписаний Национального банка или систематическое непредставление отчетности либо представление недостоверной информации, отчетности или сведений в размере не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов.

Наложение штрафов не означает, что Национальным банком не могут быть применены иные меры воздействия за факты нарушения законодательства Кыргызской Республики и нормативных актов Национального банка.

Штраф подлежит уплате в срок не позднее одного месяца с момента принятия решения.

В случае неуплаты МФК штрафа, Национальный банк вправе применить к МФК меры принудительного взыскания штрафа, а также другие меры воздействия, предусмотренные законодательством.

29. Наложение штрафа надолжностных лиц МФК.

Штраф на МФК налагается решением Комитета по надзору Национального банка за нарушение банковского законодательства, включая нормативные правовые акты Национального банка, невыполнение предписаний Национального банка или систематическое непредставление отчетности либо представление недостоверной информации, отчетности или сведений в размере не более среднего годового вознаграждения, включая все виды выплат (должностной оклад, премии, бонусы и др.).

Должностные лица МФК обязаны уплатить штраф в трех месячный срок со дня принятия решения.

В случае неуплаты должностными лицами МФК штрафа, Национальный банк вправе применить к должностным лицам МФК меры принудительного взыскания штрафа.

30. Решение об отстранении или освобождении должностных лиц, смене органов управления МФК.

Национальный банк вправе принять решение об отстранении или освобождении должностных лиц, смене органов управления МФК в следующих случаях:

- нарушения или вовлечение в деятельность, характеризующуюся как нездоровая банковская практика (Приложение 1);
- несоответствия минимальным квалификационным требованиям, установленным Национальным банком;
- непредставления информации или предоставления недостоверной, неполной информации;

- инициирования действий, подвергающих риску потерь средства вкладчиков и финансовую стабильность МФК;
- неисполнения требований и предписаний Национального банка;
- в иных случаях, предусмотренных банковским законодательством и нормативными правовыми актами Национального банка.

Комитет по надзору Национального банка издает письменное предписание об отстранении или освобождении должностных лиц от занимаемой должности либо смене органов управления в МФК и/или запрет на какое-либо дальнейшее участие данного лица в деятельности МФК в качестве акционера.

31. Ограничение или запрет.

Комитет по надзору Национального банка вправе принять решение о приостановлении, ограничении или запрете на проведение отдельных видов операций, или распределение прибыли и/или выплату премиальных вознаграждений, включая начисления и выплаты дивидендов, или совершения инвестиций и сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок, или создание дочерних компаний, филиалов, представительств и других структурных подразделений, в случае обнаружения в деятельности МФК нарушений, связанных:

- с нарушением законодательства Кыргызской Республики, нормативных правовых актов Национального банка и других нормативных правовых актов Кыргызской Республики;
- с несоблюдением МФК рекомендаций, предписаний, требований и/или других мер и воздействий Национального банка;
- с нарушением экономических нормативов, установленных Национальным банком;
- имеется угроза платежеспособности или при неплатежеспособности МФК;
- при непредставлении информации или предоставлении недостоверной, неполной информации.

Решение о приостановлении, ограничении или запрете на проведение отдельных видов операций, или распределение

прибыли и/или выплату премиальных вознаграждений, включая начисления и выплаты дивидендов, или совершения инвестиций и сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок, или создание дочерних компаний, филиалов, представительств и других подразделений МФК должно содержать описание конкретных фактов нарушений, по причине которых было принято решение. В случае приостановления, ограничения или запрете операций решение должно также содержать следующие меры, но не ограничиваться только ими:

- распоряжение имуществом и/или денежными средствами МФК;
- распределение прибыли и/или выплату премиальных вознаграждений;
- совершение инвестиций и сделок с недвижимостью, ценными бумагами и других сделок;
- осуществление отдельных видов операций;
- создание дочерних компаний, филиалов, представительств и других структурных подразделений МФК.

32. Введение временной администрации в МФК, имеющих право на прием вкладов.

Решение о введении временной администрации принимается Правлением Национального банка.

Национальный банк обязан ввести в МФК временную администрацию по любому из следующих оснований:

1) размер собственного капитала МФК составляет менее 75 (семидесяти пяти) процентов от установленного Национальным банком минимального размера собственного (регулятивного) капитала;

2) любой из коэффициентов адекватности капитала составляет менее 50 (пятидесяти) процентов от установленного Национальным банком значения коэффициента;

3) после наступления сроков платежа МФК в течение последующих 5 (пяти) рабочих дней не способен удовлетворить правомерные требования кредитора по долговым обязательствам.

Национальный банк вправе ввести в МФК временную администрацию по любому из следующих оснований:

1) МФК нарушила требования к капиталу и/или, по оценке Национального банка, имеются основания считать, что финансовое состояние МФК серьезно ухудшится;

2) имеются любые основания для отзыва лицензии в соответствии с законодательством;

3) имеются разногласия между органами управления МФК, дезорганизующие его работу, и/или потеряно управление МФК, когда органы управления или должностные лица МФК не могут выполнять свои функции, включая случаи, когда МФК отказано в проведении добровольной ликвидации.

Режим временной администрации осуществляется в соответствии с требованиями Положения «О временной администрации».

33. Отзыв лицензии.

Отзыв лицензии МФК осуществляется по основаниям, изложенным в Законе Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности».

Решение об отзыве лицензии МФК принимается Правлением Национального банка.

Постановление Правления Национального банка об отзыве лицензии может быть принято, минуя другие меры воздействия.

Отзыв лицензии МФК влечет ее ликвидацию, осуществляемую в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

ГЛАВА 5.

Порядок досудебного обжалования МКА/МКК/МФК решений Национального банка по применению мер воздействия

34. Решения Национального банка о применении мер воздействий в отношении МКА/МКК/МФК могут быть обжалованы в соответствии с Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами».

**Приложение 1
к Положению «О мерах
воздействия, применяемых
Национальным банком
к микрофинансовым
организациям»**

Признаки деятельности МФО действий(бездействия)его акционеров/учредителей, должностных лиц, которые могут относиться к нездоровой и небезопасной банковской практике

1. Создание неадекватного резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков по активам и забалансовым обязательствам.
2. Неспособность вести учет в соответствии с МСФО и нормативными правовыми актами Национального банка.
3. Осуществление операций, подпадающих под критерии подозрительных операций и/или нарушения законодательства по противодействию легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности.
4. Осуществление деятельности без надлежащего уровня внутреннего контроля.
5. Отсутствие адекватного внутреннего аудита в соответствии с требованиями законодательства.
6. Осуществление операций аффилированными и связанными с ними лицами в нарушение требований Национального банка.
7. Осуществление деятельности, для которой в микрофинансовой организации отсутствуют квалифицированные и опытные сотрудники.
8. Осуществление деятельности при отсутствии соответствующих политик и/или процедур, или когда они не соответствуют масштабам деятельности и уровню рисков микрофинансовой организации.
9. Предоставление кредитов заемщикам, которые не выполнили свои обязательства перед микрофинансовой организацией или каким-либо другим финансово-кредитной организацией, или предоставление кредитов заемщикам с неоднократной пролонгацией кредитов и нестабильным финансовым положением.

10. Представление несвоевременных, неполных или недостоверных отчетов в Национальный банк.

11. Неспособность органов управления и должностных лиц обеспечить адекватное руководство в целях предотвращения нездоровой и небезопасной банковской практики и нарушений законодательства.

12. Мошенничество, злоупотребление полномочиями или иные подобные действия.

13. Выдача микрофинансовой организацией микрокредита заемщику-физическому лицу на условиях, при которых доходы данного заемщика заведомо не способны покрыть стоимость обслуживания выданного микрокредита.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 31 мая 2017 года № 2118

О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок на местах» от 4 февраля 2004 года № 2/2»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности кредитных союзов» от 14 марта 2007 года № 13/13;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам» от 23 марта 2006 года № 7/5»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и иных лиц, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 23 декабря 2013 года № 52/6»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности специализированных финансово-кредитных учреждений» от 16 марта 2016 года № 12/4»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики» от 28 сентября 2016 года № 40/5»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года № 24/8».

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 22 июня 2017 года.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, Специализированного финансово-кредитного учреждения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», Государственного банка развития Кыргызской Республики, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т. Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 31 мая 2017 г. № 2118**

Изменения и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок на местах» от 4 февраля 2004 года № 2/2» следующие изменения и дополнения:

в Инструкции «О проведении инспекторских проверок на местах», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.1 изложить в следующей редакции:

«1.1. В соответствии с Законом Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Национальный банк Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) осуществляет банковский надзор и устанавливает нормы регулирования в целях обеспечения стабильности и надежности банковской системы Кыргызской Республики, защиты интересов вкладчиков, соблюдения банковского законодательства Кыргызской Республики.

Национальный банк имеет право запрашивать и получать любую необходимую информацию, которой располагают банк, акционер банка или любой участник банковской группы и лица, имеющие с банком общие интересы.»;

- пункт 1.1-1 признать утратившим силу;
- по всему тексту Инструкции слова «финансово-кредитные учреждения» в различных падежных формах заменить словами «финансово-кредитные организации» в соответствующих падежах;
- по всему тексту Инструкции аббревиатуру «НБКР» заменить словами «Национальный банк» в соответствующих падежах;
- по всему тексту Инструкции аббревиатуру «ОИ НФКУ» заменить на аббревиатуру «ОИ НФКО»;

– по всему тексту Инструкции аббревиатуру «ОВН НФКУ» заменить на аббревиатуру «ОВН НФКО»;

– по всему тексту Инструкции слова «адекватность капитала» в различных падежных формах заменить словами «достаточность (адекватность) капитала» в соответствующих падежах;

– пункт 1.7. дополнить примечанием «(1)» следующего содержания:

«Примечание (1). В рамках данной Инструкции проверка операций и сделок подразумевает не только сверку внутренних учетных записей с регулятивной и финансовой отчетностью и сравнение ежедневных операций с требованиями политик и процедур (для оценки соблюдения внутренних процедур), но и другие проверочные процедуры, такие как, например, проверка качества отдельных кредитов и инвестиций.»;

– пункт 2.1. изложить в следующей редакции:

«2.1. Основными целями проведения проверок деятельности банка являются:

– оценка финансового состояния банка, качества и эффективности управления;

– определение присущих деятельности банка рисков, которые влияют на устойчивость и безопасную деятельность банка;

– достоверности финансовой и регулятивной отчетности банка;

– оценка выполнения банком предписаний, требований и рекомендаций Национального банка;

– установления соответствия и соблюдения банком норм банковского законодательства Кыргызской Республики;

– выработка рекомендаций по устранению выявленных нарушений и рекомендаций для исправления недостатков, улучшения состояния банка снижения его рисков, а при необходимости – выработка предупредительных мер и мер воздействия;

– выполнения банком иных обязанностей и требований, установленных банковским законодательством Кыргызской Республики.»;

– наименование главы VII слова «Предупредительные меры и санкции» заменить словами «Предупредительные меры и меры воздействия»;

– в пунктах 7.1. и 7.2. слово «санкций» заменить словами «мер воздействия»;

– в пункте 8.1. цифру «30» заменить цифрой «40»;

– в пунктах 10.3 и 10.4 слово «санкции» в различных падежных формах заменить словами «меры воздействия» в соответствующих падежах;

– пункт 11.2. изложить в следующей редакции:

«11.2. Предписание и/или несколько предписаний, подготовленных на основании отчета, могут быть обжалованы в соответствии с Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами.»;

– пункты 11.3, 11.4, 11.5, 11.6. признать утратившими силу;

– в Приложении 5 к Инструкции:

слово «Примечания:» исключить;

примечания (1) и (2) признать утратившими силу;

– Инструкцию дополнить Приложением 6 в следующей редакции:

**«Приложение 6
к Инструкции «О проведении
инспекторских проверок
на местах»**

Классификация банков по системе CAMELS

Классификация банков осуществляется по итогам комплексной проверки с использованием рейтинговой системы оценки банков CAMELS для присвоения банку рейтинга. При этом в течение надзорного цикла особое внимание уделяется нормативам адекватности капитала.

Система CAMELS состоит из 6 компонентов, отражающих финансовое состояние банка:

Capital adequacy – адекватность капитала;

Asset quality – качество активов;

Management quality and performance – эффективность деятельности руководства;

Earnings performance – доходность;

Liquidity – ликвидность;

Sensitivity to market risk – чувствительность к рыночному риску.

Банку присваивается рейтинг 1 либо 2 в случае если, он адекватно капитализирован, однако может иметь недостатки, не вызывающие беспокойство органов надзора.

Банку присваивается рейтинг 3 или 4 в случае, если он недостаточно капитализирован, при условии, если не нарушаются нормативные требования по капиталу. В таких банках могут быть проблемы, вызывающие некоторую обеспокоенность органа надзора, при этом капитал превышает обязательные минимальные требования, но недостаточен для покрытия рисков, возникших в деятельности банка. Во избежание дальнейшего ухудшения ситуации и увеличения рисков данный банк подпадает под контроль со стороны надзорного органа. Банк с рейтингом 5 считается значительно недокапитализирован. Особенность присвоения того или иного рейтинга определяется степенью отклонения от

установленных требований. Присваиваемый рейтинг определяется степенью вероятности наступления неплатежеспособности банка.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности кредитных союзов» от 14 марта 2007 года № 13/13» следующие изменения и дополнение:

в Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности кредитных союзов», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- по всему тексту Инструкции аббревиатуру «НБКР» заменить словами «Национальный банк» в соответствующих падежах;

- по всему тексту Инструкции аббревиатуру «КР» заменить словами «Кыргызская Республика» в соответствующих падежах;

- по всему тексту Инструкции аббревиатуру «КС» заменить словами «кредитный союз» в соответствующих падежах;

- в пункте 1.1. слова «О банках и банковской деятельности» заменить словами «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности»;

- пункт 1.13. изложить в следующей редакции:

«1.13. Инспектирование деятельности кредитного союза осуществляется Отделом инспектирования за небанковскими финансово-кредитными организациями Управления инспектирования (далее – ОИ НФКО УИ) и областными управлениями и представительствами Национального банка (далее по тексту - ОУ).»;

- пункт 3.7. изложить в следующей редакции:

«3.7. Срок проведения проверок на местах составляет не более 15 рабочих дней. В зависимости от вида проверки, размеров кредитного союза, а также от сложности ситуации срок проверки может быть продлен на 15 рабочих дней при предоставлении дополнительного направления на проверку, подписанного начальником УИ/ОУ после согласования с заместителем Председателя/членом Правления, курирующим надзорный блок/начальником УИ, соответственно.»;

- в пункте 4.2.:

аббревиатуры «УННУ/ОУ НБКР» заменить словами «УИ/ОУ Национального банка»;

слова «другие сотрудники» заменить словами «другие должностные лица»;

- в пункте 5.1.:

во втором предложении слова «УННУ/начальник отдела надзора ОУ НБКР» заменить словами «ОИ НФКО/начальник отдела надзора ОУ Национального банка»;

третье предложение изложить в следующей редакции:

«В ходе встречи руководитель проверки должен проинформировать о нарушениях, которые должны быть устранены и максимально акцентировать внимание на те области, которые представляют наибольший риск для кредитного союза.»;

- пункт 5.6. дополнить примечанием «(1)» следующего содержания:

«Примечание (1). Критерий существенности устанавливается в соответствии с МСФО.»;

- в пунктах 8.2., 9.1. и 9.2 аббревиатуры «УННУ/ОУ НБКР» заменить словами «УИ/ОУ Национального банка»;

- пункт 10.1. изложить в следующей редакции:

«10.1. Отчет о проверке не может быть обжалован.»;

- пункты 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3. признать утратившими силу;

- пункт 10.2. изложить в следующей редакции:

«10.2. Решения Национального банка о применении мер воздействий могут быть обжалованы в соответствии с Положением о досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами.»;

- пункты 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, признать утратившими силу;

- в главе 10:

примечание (1) признать утратившим силу;

- в Приложении 2 к Инструкции аббревиатуры «УННУ/ОУ» заменить аббревиатурами «УИ/ОУ».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам» от 23 марта 2006 года № 7/5 следующие изменения и дополнение:

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к кредитным союзам», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.1. признать утратившим силу;
- пункт 2.1. изложить в следующей редакции:

«2.1. Настоящее Положение определяет следующие меры воздействия, которые могут быть применены к кредитному союзу:

а) направление предписания об устранении выявленных нарушений и недостатков;

б) введение более высоких экономических нормативов;

в) введение прямого банковского надзора;

г) требование об отстранении или освобождении должностных лиц, смены органов управления кредитного союза;

д) временное приостановление или ограничение проведения отдельных операций кредитного союза;

е) введение временной администрации в кредитном союзе;

ж) наложение штрафа на кредитный союз и его должностных лиц;

з) временное приостановление действия лицензии кредитного союза;

и) отзыв лицензии кредитного союза.

Национальный банк имеет право:

- издавать распоряжения, прекращающие любые фактические или планируемые действия кредитного союза, в случаях выявления фактов, свидетельствующих о том, что кредитный союз занимается или в результате указанных действий/бездействия будет вовлечен в небезопасную или ненадежную финансовую деятельность либо нарушает положения банковского законодательства или нормативных актов, предписаний Национального банка, и/или устава кредитного союза;

- выдавать рекомендации по оздоровлению финансового положения кредитного союза.»;

- пункт 2.5. изложить в следующей редакции:

«2.5. К компетенции Комитета по надзору Национального банка относится принятие решений по применению следующих мер воздействия по отношению к кредитному союзу:

- введение более высоких экономических нормативов;
- введение прямого банковского надзора;
- введение режима временной администрации в кредитном союзе;
- временное приостановление или ограничение проведения отдельных операций;
- предъявление требования об отстранении, освобождении должностных лиц, смене органов управления кредитного союза;
- наложение штрафа на кредитный союз и его должностных лиц;
- временное приостановление действия лицензии;
- отзыв лицензии.»;
- в пункте 3.3. слова «прямой надзор» заменить словами «прямой банковский надзор»;

- абзац первый пункта 3.4. изложить в следующей редакции:

«Требование об отстранении или освобождении должностных лиц, смене органов управления кредитного союза принимается Комитетом по надзору Национального банка. Основанием для отстранения или освобождения должностных лиц, смены органов управления кредитного союза являются:»;

- абзацы первый, второй и третий пункта 3.6. изложить в следующей редакции:

«3.6. Введение режима временной администрации в кредитном союзе.

Решение о введении временной администрации принимается Комитетом по надзору Национального банка.

Основаниями для назначения временной администрации являются:»;

- главу 3 дополнить пунктами «3.6.-1.» и «3.6.-2.» следующего содержания:

«3.6.-1. Наложение штрафа на кредитный союз.

Штраф на кредитный союз налагается решением Комитета по надзору Национального банка за нарушение банковского законодательства, включая нормативные правовые акты Национального банка, невыполнение обязательных предписаний Национального банка или систематическое непредставление отчетности либо представление недостоверной информации, отчетности или сведений в размере не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов.

Кредитный союз обязан уплатить штраф в месячный срок со дня принятия решения.

В случае неуплаты кредитным союзом штрафа, Национальный банк вправе применить к кредитному союзу меры принудительного взыскания штрафа.

3.6.-2. Наложение штрафа на должностных лиц кредитного союза.

Решение о наложении штрафа на должностных лиц кредитного союза принимается Комитетом по надзору за нарушение положений законодательства, невыполнение обязательных предписаний Национального банка или систематическое непредставление отчетности либо представление недостоверной информации, отчетности или сведений в размере не более среднего годового вознаграждения, включая все виды выплат (должностной оклад, премии, бонусы и др.).»;

– пункт 3.13. изложить в следующей редакции:

«3.13. В случае неплатежеспособности кредитный союз, имеющий лицензию на привлечение депозитов от своих участников, подлежит ликвидации в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» и нормативными правовыми актами Национального банка.»;

– пункт 4.1. изложить в следующей редакции:

«4.1. Решения Национального банка о применении мер воздействия могут быть обжалованы в соответствии с Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их

учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами».»;

- пункты 4.2 и 4.3 признать утратившими силу.

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и иных лиц, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики» от 23 декабря 2013 года № 52/6» следующие изменения:

- в наименовании и в пункте 1 постановления слова «и иных лиц, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики» заменить словами «и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики»;

в Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и иных лиц, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденной вышеуказанным постановлением:

- наименование Инструкции изложить в следующей редакции:

«Инструкция «О проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики»;

- пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящая Инструкция о проведении инспекторских проверок деятельности микрофинансовых организаций, не привлекающих депозиты, и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики (далее – Инструкция) разработана в целях осуществления Национальным банком надзора и регулирования деятельности микрофинансовых организаций, в том числе микрофинансовых организаций, осуществляющих деятельность в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования: микрофинансовые компании, не привлекающие депозиты, микрокредитные компании, микрокредитные агентства, а также на специализированные финансовые учреждения (далее – СФУ) и кредитные бюро.»;

- по всему тексту аббревиатуру «СФКУ» заменить аббревиатурой «СФУ»;

- пункт 2 признать утратившим силу;
- пункт 41 изложить в следующей редакции:

«41. Предписание и/или несколько предписаний, подготовленных на основании отчета, могут быть обжалованы в соответствии Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами».»;

- пункты 42, 43, 44 признать утратившими силу.

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности специализированных финансово-кредитных учреждений» от 16 марта 2016 года № 12/4 следующие изменения:

- в наименовании и по тексту постановления слова «финансово-кредитных» заменить словом «финансовых»;

в Правилах регулирования деятельности специализированных финансово-кредитных учреждений, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- в наименовании слова «финансово-кредитных» заменить словом «финансовых»;

- пункт 1 признать утратившим силу;

- в пункте 2 слова «специализированных финансово-кредитных учреждений (далее – СФКУ)» заменить словами «специализированных финансовых учреждений (далее – СФУ)»;

- по всему тексту аббревиатуру «СФКУ» заменить аббревиатурой «СФУ»;

- пункт 42 изложить в следующей редакции:

«42. СФУ, по отношению к которому принято решение о применении мер воздействия, вправе обжаловать данное решение в соответствии с Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими

отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами.»;

- пункты 43, 44, 45, 46, 47, 48 признать утратившими силу.

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики» от 28 сентября 2016 года № 40/5» следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности кредитных бюро на территории Кыргызской Республики», утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 признать утратившим силу;
- пункт 78 изложить в следующей редакции:

«78. Кредитное бюро, в отношении которого принято решение о применении мер ответственности, вправе обжаловать данное решение в соответствии с Положением о досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами.»;

- пункты 79, 80, 81, 82, 83, 84 признать утратившими силу.

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями» от 30 мая 2014 года № 24/8» следующие изменения:

в Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытых валютных позиций микрофинансовыми компаниями», утверждённой вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящая Инструкция разработана в целях предотвращения валютных рисков в деятельности микрофинансовых компаний (далее – МФК), в том числе осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования с

учетом требований стандартов шариата и специальной терминологии, применяемой ими при осуществлении банковских операций.»;

- по всему тексту Инструкции слова «санкции» заменить словами «меры воздействия» в соответствующих падежных формах;
- пункт 18 изложить в следующей редакции:

«18. При нарушении МФК установленных лимитов открытых валютных позиций, Национальный банк применяет меры воздействия в виде взыскания денежного штрафа с МФК в размере 5 процентов от суммы превышения лимита открытой валютной позиции, но не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов МФК, в соответствии с Положением «О мерах воздействия, применяемых Национальным банком Кыргызской Республики к микрофинансовым организациям.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 31 мая 2017 года № 21\9

О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, не привлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14».

2. Настоящее постановление вступает в силу 22 июня 2017 года.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения кредитных союзов, микрофинансовых организаций, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т.Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 31 мая 2017 г. № 21/9**

Изменения и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7, следующие изменения и дополнения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.1 признать утратившим силу;
- пункт 3.1 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«В кредитной политике кредитного союза должны быть отражены вопросы по возможному обеспечению периодического обучения сотрудников по кредитованию и мониторингу вопросам анализа и оценки платежеспособности заемщика, с учетом внедренной в кредитном союзе методики по оценке платёжеспособности заемщиков, работы с проблемными кредитами, а также по другим вопросам кредитования, в том числе коммуникации с клиентами, и другим требованиям законодательства Кыргызской Республики и принципам ответственного кредитования.»;

- в пункте 5.1.3:

первое предложение пункта изложить в следующей редакции:

«В целом каждый анализ заявки на получение кредита должен основываться на политике кредитного союза и концентрироваться на следующих ключевых факторах по проведению анализа платежеспособности заемщика:»;

последнее предложение абзаца третьего изложить в следующей редакции:

«А также запросить информацию (кредитный отчет) о заемщике и по усмотрению кредитного союза – о связанных с заемщиком лицах, при наличии их согласия в соответствии с законодательством, в одном или нескольких кредитных бюро.»;

– пункт 5.1.4 изложить в следующей редакции:

«5.1.4. В случае, если вопрос о выдаче кредита заемщику решен положительно, то из полученных документов формируется кредитное досье заемщика.

В кредитном союзе должны быть внутренние документы по работе с данными, содержащие требования по обеспечению сохранности и защиты данных в соответствии с законодательством. Сотрудники кредитного союза при сборе информации и проведении бесед с клиентами должны дать четкое разъяснение, в каких случаях в соответствии с законодательством могут быть использованы данные клиента.

Для использования фотоснимков или видеозаписей с изображением клиента(ов), аудиозаписей и иную информацию о них, в рекламных, маркетинговых материалах и в других публичных целях необходимо получение на это письменного согласия клиента(ов).

В случае отказа в выдаче кредита, кредитный союз должен письменно уведомить участника о принятом решении с обоснованием причины отказа.»;

– пункт 7.3.2 дополнить абзацем четвертым следующего содержания:

«При проведении работ с «проблемными» кредитами, проведении встреч и бесед сотрудники кредитного союза должны строго придерживаться принятого делового и профессионального этикета поведения.»;

– пункт 7.3.3. дополнить абзацем шестым следующего содержания:

«В случае, если на момент взыскания предмета залога, заложенное недвижимое имущество является единственным жильем заемщика/залогодателя, то обращение взыскания на это имущество должно осуществляться по решению суда.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14», следующие изменения и дополнения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– по всему тексту Положения слово «инсайдер» заменить словами «связанные лица» в соответствующих падежных формах;

– пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на микрофинансовые компании, непривлекающие вклады (депозиты), микрокредитные компании и микрокредитные агентства, в том числе осуществляющие операции по исламским принципам банковского дела и финансирования и имеющие «исламское окно» с учетом специальной терминологии (далее – МФО).»;

– по всему тексту аббревиатуру «НБКР» заменить словами «Национальный банк» в соответствующих падежных формах;

– в пункте 3 слова «О банках и банковской деятельности в Кыргызской Республике» заменить словами «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности»;

– Положение дополнить пунктом 5-1 следующего содержания:

– «5-1. Термины и определения, используемые в части исламских принципов банковского дела и финансирования, соответствуют терминам и определениям, приведенным в законодательстве Кыргызской Республики и нормативных правовых актах Национального банка, регулирующих деятельность МФО, осуществляющих свою деятельность по исламским принципам банковского дела и финансирования.»;

– пункт 12 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«МФО должна обеспечить возможное периодическое обучение сотрудников МФО по кредитованию и мониторингу вопросам анализа и оценки платежеспособности заемщика с учетом внедренной

в МФО методики по оценке платежеспособности заемщиков, работы с проблемными кредитами, а также по другим вопросам кредитования, в том числе коммуникации с клиентами, и по другим требованиям законодательства Кыргызской Республики и принципам ответственного кредитования.»;

– подпункт 3 пункта 13 дополнить абзацами седьмым и восьмым следующего содержания:

«Заемщики при необходимости должны быть информированы о порядке МФО по работе с «проблемными» кредитами, в том числе возможности реструктуризации кредита.

При проведении работ с «проблемными кредитами», проведении встреч и бесед, сотрудники МФО должны строго придерживаться принятого делового и профессионального этикета поведения.»;

– пункт 19 дополнить абзацами вторым и третьим следующего содержания:

«В МФО должны быть внутренние документы по работе с данными, содержащими требования по обеспечению сохранности и защиты данных. Сотрудники МФО при сборе информации и проведении бесед с клиентами должны дать четкое разъяснение, в каких случаях в соответствии с законодательством могут быть использованы данные клиента.

Для использования фотоснимков или видеозаписей с изображением клиента(ов), аудиозаписей и иную информацию о них, в рекламных, маркетинговых материалах и в других публичных целях необходимо получение на это письменного согласия клиента(ов).»;

– в пункте 20:

первое предложение подпункта 2-1 изложить в следующей редакции:

«запросить в одном или нескольких кредитных бюро информацию о заемщике (кредитный отчет) и по усмотрению МФО – о связанных с заемщиком лицах, при наличии их согласия в соответствии с законодательством;»;

– подпункт 5 изложить в следующей редакции:

«5) проведение оценки источников денежных средств, подтверждающих платежеспособность клиента, в том числе по клиентам, которые имеют неформальные доходы;»;

– пункт 36 дополнить абзацем четвертым следующего содержания:

«МФО по запросу заемщика предоставляет точную информацию о счете заёмщика (выписки со счета, чеки, подтверждение платежа по кредиту).»;

– второе предложение пункта 52 изложить в следующей редакции:

«В политике по финансированию должен быть предусмотрен перечень операций, разрешенных для финансирования ГСО и другие вопросы, связанные с финансированием ГСО, в том числе вопросы информирования членов группы правилам обращения с информацией о дате выдачи и погашения кредита и возможных проблемах с погашением задолженности по кредиту).»;

– Положение дополнить разделом 9 следующего содержания:

«9. Работа с «проблемными кредитами»

53. Целью постоянного мониторинга за кредитом и независимой оценки кредитного портфеля является выявление «проблемных» кредитов.

54. Под «проблемными» понимаются кредиты, по которым заемщик не выполняет условия договора с МФО, либо в силу каких-либо обстоятельств (например, внешних или финансовых) ставится под угрозу выполнение обязательств перед МФО и погашение кредита.

55. В МФО должны быть внутренние документы по работе с проблемными кредитами, которые могут содержать:

– работу с заемщиком по выявлению проблем и поиску их решений;

– получение дополнительного залога и гарантий и др.;

– в случае необходимости – разработка программы изменения структуры задолженности (пересмотр графика платежей по возврату кредита и выплате процентов, изменение форм кредитования и др.).

56. Наряду с этими мероприятиями МФО могут вести работу с самим заемщиком, по уведомлению и проведению переговоров с заемщиком о том, что он нарушил условия кредитного договора, срок кредита просрочен и о возможных проблемах, связанных с этим.

57. При оказании услуг по кредитованию МФО в соответствии с договором о залоге, являющимся неотъемлемой частью кредитного договора, должна предоставить заемщику и/или залогодателю преимущественное право на выкуп залогового имущества, в соответствии с которым заемщик и/или залогодатель может/могут выкупить залоговое имущество в любое время до начала публичных торгов.

В случае, если на момент взыскания предмета залога, заложенное недвижимое имущество является единственным жильем заемщика/ залогодателя, то обращение взыскания на это имущество должно осуществляться по решению суда.

58. В МФО на периодической основе представляется на рассмотрение руководства информация о проделанной работе с предложениями о дальнейших действиях в отношении «проблемных» кредитов.

59. Если действия МФО по работе с «проблемными» кредитами не привели к положительному результату, МФО может обратиться в суд с целью принудительного взыскания задолженности.

60. После исчерпания всех юридических возможностей возврата кредита может быть принято решение о списании кредитов.»;

– Приложение 1 к Положению изложить в следующей редакции: «Минимальные требования к кредитному досье заемщика

I. Общая информация о заемщике.

1. Документы для физического лица:

1) заявка на получение кредита по установленной МФО форме, подписанная клиентом (для группового кредита - заявка подписывается каждым участником ГСО);

2) сведения (согласно представленной письменной информации заемщика, к примеру, в кредитной заявке заемщика или иному документу) о полученных/погашенных/непогашенных ранее в данном

МФО и других финансово-кредитных учреждениях кредитах, за последние шесть месяцев, предшествующих подаче в МФО заявки;

3) кредитный отчет на заемщика с кредитного бюро;

4) согласие клиента на предоставление кредитного отчета о себе (может быть указано в заявке на получение кредита);

5) копия документа, удостоверяющего личность, по которой возможно идентифицировать клиента МФО;

6) справка с фактического места жительства, выданная уполномоченным органом;

7) информация о доходах клиента;

8) описание закладываемого имущества (если имеется);

9) согласие супруга/ги клиента на получение кредита (по кредитам свыше 50 000 сомов на одного заемщика и при получении кредита, при наличии действующих кредитов), а при групповом кредитовании участников ГСО – документ, подтверждающий согласие супруга/ги, полученный через факсимильную, электронную и иными видами связи, с последующим предоставлением оригинала документа.

2. Для физического лица, осуществляющего индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица, помимо вышеуказанных документов:

1) копия свидетельства о государственной регистрации (перерегистрации) в качестве физического лица, осуществляющего индивидуальную предпринимательскую деятельность без образования юридического лица (при наличии);

2) справка из налогового органа, социального органа (при наличии);

3) копия патента (при наличии).

3. Документы для юридического лица:

1) заявка на получение кредита по установленной МФО форме, подписанная клиентом;

2) сведения (согласно представленной письменной информации заемщика, к примеру, в кредитной заявке заемщика, или иному документу) о полученных/погашенных/непогашенных ранее в данном

МФО и других финансово-кредитных учреждениях кредитах, за последние шесть месяцев, предшествующих подаче в МФО заявки;

3) копия документа, удостоверяющего полномочия руководителя юридического лица на распоряжение средствами юридического лица;

4) нотариально заверенные карточки с образцами подписей лиц, имеющих право подписи;

5) копии учредительных документов;

6) копия свидетельства о государственной регистрации (перерегистрации) юридического лица;

7) копия регистрационной карточки, выданной налоговым органом, если в свидетельстве о государственной регистрации (перерегистрации) юридического лица не указан идентификационный номер налогоплательщика;

8) опись закладываемого имущества.

4. Ведомость получения кредитных средств членами ГСО – для группового кредита или иной документ, подтверждающий получение или перечисление членам ГСО денежных средств.

5. Оценка источников денежных средств, подтверждающих платежеспособность клиента.

6. Кредитный договор на государственном или официальном языке, приложения к нему, а также дополнительно заключенные с клиентом соглашения при реструктуризации или пролонгации, уступке прав требований.

7. Решение соответствующего органа МФО о выдаче кредита, а также его пролонгации или реструктуризации (при наличии).

8. Переписка с заемщиком (с приложением всей корреспонденции).

9. Юридическая документация (копии документов заемщика по его деятельности, например, накладные, счет-фактуры, договора с партнерами и т.п.).

10. Отчет о проверке целевого использования кредита.

11. Анкета клиента, составленная по типовой форме в соответствии с требованиями уполномоченного государственного органа в области противодействия легализации (отмыванию) преступных

доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности.

12. Информация о доходах поручителя.

13. Кредитный отчет на поручителя с кредитного бюро.

II. Залоговая документация

14. Договор о залоге/Договор поручительства.

15. Копии сертификатов, свидетельств и других квалификационных документов по залоговому имуществу (если имеются).

16. Копии документов, подтверждающих право собственности на заложенное имущество. Оригиналы документов, подтверждающих право собственности на заложенное имущество, должны храниться в сейфе.

17. Копии документов, подтверждающих регистрацию договора залога (если залог должен быть зарегистрирован в соответствии с требованиями законодательства).

18. Решение соответствующего органа заемщика о предоставлении залога (если заемщик – юридическое лицо).

19. Согласие супруга/супруги поручителя (если имеется) о выдаче поручительства.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 31 мая 2017 года № 21\10

О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагается):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О корпоративном управлении в банках Кыргызской Республики, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 ноября 2011 года № 67/9;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/5;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О требованиях к типовым договорам,

заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/4;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 26 октября 2011г. № 60/8;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков микрофинансовыми организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 24 сентября 2014 года № 42/8;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 апреля 2014 года № 16/3.

2. Настоящее постановление вступает в силу с 22 июня 2017 года.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения действующих коммерческих банков, микрофинансовых организаций, кредитных союзов, их объединений (ассоциаций), ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОЮЛ «Ассоциация исламских финансов», ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Т. Дж. Джусупова.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 31 мая 2017 г. № 21\10

Изменения и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О корпоративном управлении в банках Кыргызской Республики, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 ноября 2011 года № 67/9» следующие изменения и дополнения:

в Положении «О корпоративном управлении в банках Кыргызской Республики, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на банки, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, включая банки, имеющие «исламское окно» (далее - банки).

Эффективное корпоративное управление в банках является одним из важнейших условий обеспечения стабильного развития отдельных банков и банковской системы в целом.

Для целей настоящего Положения используются следующие определения:

– инвестиционные счета - это счета клиентов, на которых отражаются средства, привлеченные банком на основе договора мудараба. В зависимости от вида договора мудараба инвестиционный счет может быть неограниченным или ограниченным;

– фидуциарная ответственность – это ответственность:

а) банка перед своими клиентами по соблюдению правил и принципов шариата;

б) банка по надлежащему управлению денежными средствами держателей инвестиционных счетов и соблюдению условий, оговоренных в договорах мудароба;

– профиль риска – сочетание показателей риска банка, основанных на собранной, проанализированной и систематизированной информации, которая характеризует подверженность банка рискам по направлениям деятельности с учетом сложившихся приоритетов.»;

– девятый абзац пункта 3 изложить в следующей редакции:

«Методологической основой эффективного корпоративного управления в банках и банковских группах являются рекомендации Базельского комитета по банковскому надзору и Совета Исламских Финансовых Услуг, которые размещены на сайте Банка международных расчетов (Швейцария) www.bis.org и на сайте Совета исламских финансовых услуг (IFSB) www.ifsb.org, а также принципы корпоративного управления ОЭСР, размещенные на сайте www.oecd.org.»;

– Положение дополнить пунктом 3-1 следующего содержания:

«3-1. В банке могут быть разработаны внутренние нормативные документы, направленные на реализацию эффективного корпоративного управления и не противоречащие настоящему Положению.»;

– пункт 4 дополнить абзацем следующего содержания:

«Акционеры банка и их аффилированные лица, должностные лица банка, а также связанные с банком лица должны иметь безупречную деловую репутацию в соответствии с требованиями, установленными Законом Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» (далее – Закон) и требованиями Национального банка по лицензированию деятельности банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.»;

– пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. Вопросы, отнесенные к исключительной компетенции общего собрания акционеров банка, определены Законом и Законом Кыргызской Республики «Об акционерных обществах.»»;

– Положение дополнить пунктом 9-1 следующего содержания:

«9-1. Полномочия общего собрания акционеров банка в период режима временной администрации осуществляются согласно нормативным правовым актам Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк).»;

– пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Совет директоров банка - орган управления банка, осуществляющий общее руководство банком в период между общими собраниями акционеров.

Совет директоров осуществляет контроль за управлением банком и его финансовым состоянием и подотчетен общему собранию акционеров банка.»;

– пункт 11 изложить в следующей редакции:

«11. Вопросы, отнесенные к исключительной компетенции и ответственности Совета директоров, определены Законом и включают определение стратегий и политик банка.»;

– пункт 18 изложить в следующей редакции:

«18. Совет директоров в обязательном порядке создает следующие комитеты:

1) Комитет по управлению рисками, обеспечивающий контроль за деятельностью Правления банка в вопросах управления рисками, которые принимает на себя банк;

2) Комитет по аудиту;

3) Комитет по назначениям и вознаграждениям.

В банке также могут создаваться Комитет по корпоративному управлению, Комитет по новым продуктам, Комитет по комплаенс-контролю и другие комитеты.

Деятельность комитетов Совета директоров должна соответствовать требованиям Национального банка и внутренним документам банка.

Банк должен создать иные комитеты в целях усиления корпоративного управления в банке, в частности:

– Комитет по финансированию, принимающий решения по всем вопросам, касающиеся выдачи финансирования, гарантий, обязательств, поручительств, других активов и обязательств, по своей

сути являющихся операциями финансирования и несущих в себе риск кредитной потери. Деятельность комитета по финансированию регулируется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и внутренним положением о Комитете, которое утверждается Советом директоров.

– Комитет по управлению активами и пассивами банка, осуществляющий контроль за общей структурой баланса банка, мониторинг за структурой активов и пассивов, а также обеспечивающий соблюдение политики по управлению активами и пассивами, установленной Советом директоров. Деятельность Комитета по управлению активами и пассивами регулируется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и внутренним положением о Комитете, которое утверждается Советом директоров.

Все комитеты в банке возглавляются председателями указанных комитетов.»;

– первое предложение пункта 19 изложить в следующей редакции:

«Комитет по корпоративному управлению, основной задачей которого является защита интересов не только акционеров, но и заинтересованных сторон (сотрудники, клиенты, включая держателей инвестиционных счетов и иных вкладчиков, поставщики), осуществляет мониторинг и оценку внедрения и соблюдения политики управления банком, а также мониторинг реализации инвестиционной стратегии по управлению средствами держателей инвестиционных счетов.»;

– пункт 23 изложить в следующей редакции:

«23. Комитет по управлению рисками, обеспечивает контроль за деятельностью Правления банка в вопросах управления рисками, которые принимает на себя банк.

Комитет по управлению активами и пассивами банка, осуществляет контроль за общей структурой баланса банка, мониторинг активов и пассивов, а также контроль за соблюдением политики по управлению активами и пассивами, установленной Советом директоров.»;

– Положение дополнить пунктом 23-1 следующего содержания:

«23-1. Во внутренних документах банка, регламентирующих деятельность всех комитетов, созданных в банке, должны быть определены:

- цель создания и деятельности комитета;
- полномочия комитета;
- порядок назначения Председателя комитета;
- порядок проведения заседаний;
- порядок отчетности;
- ответственность каждого члена комитета за принятые и подписанные им решения.

Также в этих документах к каждому члену комитета, участвующему в заседании и принимающему решения, должны быть установлены следующие требования:

- быть осведомленным о сути рассматриваемого вопроса;
- осознавать влияние принимаемых им решений на деятельность банка;
- оценивать возможность возникновения рисков и последствий принимаемых им решений.

Мнение члена комитета, имеющего замечания и предложения по рассматриваемому вопросу и не согласного с принятым решением, должно быть выражено при голосовании и отражено в протоколе. Протокол должен быть подписан всеми членами комитета, присутствовавшими на заседании, и секретарем комитета. Члены комитета, не принимавшие участие на заседании, должны быть ознакомлены с протоколом и принятыми решениями под роспись.»;

- пункт 24 изложить в следующей редакции:

«24. Совет директоров должен действовать в наилучших интересах банка, соблюдать принцип равного отношения ко всем акционерам и обязан представлять акционерам отчет о своей деятельности на каждом ежегодном общем собрании акционеров банка.

Председатель и члены Совета директоров несут ответственность за бездействие по вопросам, ответственность за выполнение которых возложена на Совет директоров.»;

- в пункте 25:

в первом предложении слово «оперативного» исключить;

пункт дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Мнение члена Совета директоров, имеющего замечания и предложения по рассматриваемому вопросу и не согласного с принятым решением, должно быть выражено при голосовании и отражено в протоколе. Протокол и стенографический отчет (подробный письменный текст выступлений участников) заседания Совета директоров должны быть подписаны председательствующим и секретарем Совета, после согласования (визирования) с членами Совета директоров, присутствовавшими на заседании. Члены Совета директоров, не принимавшие участие на заседании, должны быть ознакомлены с протоколом и принятыми решениями под роспись.»;

– пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. Члены Совета директоров должны соответствовать минимальным квалификационным требованиям, установленным Национальным банком.»;

– пункт 27 изложить в следующей редакции:

«27. В целях обеспечения компетентности, объективности и независимости в Совет директоров должны быть избраны независимые члены Совета директоров, обладающие признанной репутацией и профессиональным опытом по экономическим, финансовым, монетарным и юридическим вопросам.

Не менее чем один член Совета директоров банка должен быть гражданином Кыргызской Республики, владеющим государственным и/или официальным языком.

Не менее одной трети состава Совета директоров банка должны составлять независимые члены Совета директоров.

В целях обеспечения компетентности, объективности и независимости в Совет директоров должны быть избраны независимые члены Совета директоров, обладающие признанной репутацией и профессиональным опытом по экономическим, финансовым, монетарным и юридическим вопросам. Не менее чем один член Совета директоров банка должен быть гражданином Кыргызской Республики, владеющим государственным и/или официальным языком.

Не менее одной трети состава Совета директоров банка должны составлять независимые члены Совета директоров.»;

– пункт 29 дополнить предложением следующего содержания:

«Например, в случае, если банк предлагает различные виды ограниченных инвестиционных счетов.»;

– в пункте 39 слова «сделок (договоров)» заменить словами «политик и типовых договоров»;

– Положение дополнить пунктом 39-1 следующего содержания:

«39-1. Нарушение членом Шариатского совета своих фидуциарных обязанностей может быть основанием для фидуциара (банка и их акционеров) для досрочного прекращения его полномочий и возможного предъявления Банком к нему претензий, исковых и других требований.»;

– в пункте 40 после слов «на соответствие требованиям» дополнить словом «стандартов»;

– первое предложение пункта 44 изложить в следующей редакции:

«Члены Шариатского совета должны соответствовать требованиям, установленным Национальным банком.»;

– в пункте 45 после слов «независимыми от Правления» дополнить словами «и Совета директоров»;

– пункт 46 изложить в следующей редакции:

«46. Деятельность Шариатского совета банка регулируется положением, которое утверждается общим собранием акционеров. Для банка, имеющего «исламское окно», где доля активов не превышает 50% от валюты баланса, деятельность Шариатского совета регулируется положением, которое утверждается Советом директоров банка. Деятельность отдела, ответственного за осуществление мониторинга соблюдения стандартов шариата, регулируется положением, которое утверждается Советом директоров банка и согласовывается Шариатским советом.»;

– абзац 4 пункта 47 изложить в следующей редакции:

«3) порядок взаимодействия с Советом директоров, Правлением и комитетами банка.»;

- пункт 48 изложить в следующей редакции:

«48. Правление осуществляет руководство текущей деятельностью банка на основании законодательства Кыргызской Республики, внутреннего положения о Правлении и подотчетно Совету директоров.»;

- пункт 49 изложить в следующей редакции:

«49. Вопросы, отнесенные к компетенции и ответственности Правления, определены Законом и включают реализацию стратегий и политик, определенных Советом директоров.»;

- пункт 52 изложить в следующей редакции:

«52. Члены Правления должны соответствовать минимальным квалификационным требованиям, установленным Национальным банком.»;

- пункт 53 изложить в следующей редакции:

«53. При осуществлении своей деятельности членам Правления следует быть объективными и руководствоваться, прежде всего, интересами банка, а не личными интересами или интересами отдельных акционеров и должностных лиц банка, прилагая все усилия для обеспечения здоровой и безопасной банковской практики, соответствующей стандартам шариата.

Мнение члена Правления, имеющего замечания и предложения по рассматриваемому вопросу и не согласного с принятым решением, должно быть выражено при голосовании и отражено в протоколе. Протокол и стенографический отчет (подробный письменный текст выступлений участников) заседания Правления должны быть подписаны председательствующим и секретарем Правления банка, после согласования (визирования) с членами Правления банка, присутствовавшими на заседании. Члены Правления, не принимавшие участие на заседании, должны быть ознакомлены с протоколом и принятыми решениями под роспись.»;

- абзац второй пункта 54 изложить в следующей редакции:

«1) в принятии решений участвуют члены Правления, не имеющие соответствующих полномочий согласно функциональному распределению обязанностей, за исключением случаев, когда решение принимается коллегиально.»;

- пункт 57 изложить в следующей редакции:

«57. В банке должны быть разработаны механизмы, обеспечивающие соблюдение законодательства, включая нормативных правовых актов Национального банка по предотвращению конфликтов интересов и регламентации операций с аффилированными лицами банка и связанными с банком лицами, с членами Правления, Совета директоров, с другими должностными лицами, значительными участниками, а также с любыми другими физическими лицами, связанными с указанными лицами общими интересами.

В целях идентификации и недопущению конфликта интересов, банку необходимо как минимум следующее:

- разработать процедуры информирования Совета директоров и Правления банка о потенциальных угрозах в деятельности банка, связанных с конфликтом интересов;

- должностное лицо банка и работники банка до назначения (избрания) на должность, обязаны предоставлять банку список близких родственников;

- в случае возникновения конфликта интересов должностное лицо или работник банка, обязан немедленно уведомить об этом Правление и/или Совет директоров банка;

- банк должен вести базу данных об имевших место конфликтах интересов;

- несвоевременное раскрытие конфликта интересов влечет ответственность в соответствии с банковским законодательством Кыргызской Республики.»;

- пункт 60 изложить в следующей редакции:

«60. В дополнение к требованиям, установленным законодательством Кыргызской Республики по раскрытию информации о деятельности банка, а также пунктами 5, 30, 31, 36, 38, 43 настоящего Положения, эффективное корпоративное управление предполагает раскрытие информации, которая в числе прочего включает:

- 1) структуру органов управления банка (состав, квалификация и опыт, полномочия, обязанности, курируемые области, регламент

работы и членство в комитетах, в том числе информацию о количестве проводимых заседаний комитетов и др.);

2) структуру собственников банка (значительные акционеры банка, доля иностранных инвесторов в акционерном капитале банка, право голоса и др.);

3) организационную структуру банка и, при наличии, структуру банковской группы;

4) виды, условия и объемы операций с аффилированными лицами и инсайдерами банка;

5) стандарты профессиональной этики;

6) сведения по вопросам конфликта интересов, вознаграждения и управления рисками.»;

– примечания к Положению признать утратившими силу;

– Положение дополнить главами 9, 10 и 11 следующего содержания:

«9. Корпоративный секретарь банка.

62. Корпоративный секретарь банка обеспечивает и организывает работу (заседаний и делопроизводство) общего собрания акционеров и Совета директоров банка.

63. Корпоративный секретарь является должностным лицом банка, назначается и освобождается от должности решением Советом директоров банка.

64. Корпоративный секретарь осуществляет свою деятельность в соответствии с Законом, нормативными правовыми актами Национального банка, уставом банка и внутренними нормативными актами банка, а также решениями общего собрания акционеров и Совета директоров банка.

65. Совмещение самостоятельной должности корпоративного секретаря банка с выполнением иных обязанностей в банке допускается только с согласия Совета директоров банка.

66. Функциональные обязанности корпоративного секретаря разрабатываются банком самостоятельно в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и внутренними нормативными актами банка.

67. Корпоративный секретарь банка обязан действовать добросовестно и разумно в наилучших интересах банка, что предполагает соблюдение ими следующих фидуциарных обязанностей:

1) выполнять свои полномочия с соблюдением требований банковского законодательства Кыргызской Республики, устава банка и внутренних нормативных актов банка;

2) использовать предоставленные ему полномочия;

3) соблюдать принцип равенства в отношении к акционерам и к членам совета директоров;

4) соответствовать требованиям безупречной деловой репутации в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

68. Корпоративный секретарь в обязательном порядке должен вести стенографический протокол (подробный письменный текст выступлений участников) заседаний Совета директоров банка и осуществлять подготовку протоколов по результатам в том числе голосования путем письменного опроса и с использованием средств коммуникаций.

Корпоративный секретарь в обязательном порядке должен ознакомить с подписанным протоколом всех членов Совета директоров, в том числе путем использования средств коммуникаций.

10. Основные требования к комитету по назначениям и вознаграждениям

69. Комитет по назначениям и вознаграждениям создается в банке независимо от осуществляемых видов деятельности для повышения эффективности работы Совета директоров банка и оптимизация принимаемых им решений.

Деятельность Комитета должна быть направлена на усиление контроля за назначениями и вознаграждениями членов Правления, руководителей и работников служб внутреннего аудита, риск-менеджмента и комплаенс-контроля, а также ключевых работников, определяемых банком.

70. Комитет по назначениям и вознаграждениям определяет уровень выплачиваемого банком вознаграждения, который должен быть достаточным для привлечения, мотивации и удержания лиц,

обладающих необходимой для банка компетенцией и квалификацией, при этом уровень выплачиваемого банком вознаграждения не должен привести к убыточной деятельности.

71. Деятельность Комитета регулируется требованиями законодательства Кыргызской Республики и внутренним положением о Комитете, которое утверждается Советом директоров банка.

72. Комитет должен состоять не менее чем из трех членов Совета директоров, назначаемых собранием акционеров банка, один из которых должны быть независимыми.

73. Комитет дает рекомендации Совету директоров по кандидатурам для включения в состав Правления, руководителей и работников служб внутреннего аудита, риск-менеджмента и комплаенс-контроля, а также ключевых работников, определяемых банком с учетом требований, установленных Национальным банком.

74. Комитет рассматривает кандидатуры на должность Корпоративного секретаря, оценивает соответствие кандидатур установленным требованиям и представляет свои рекомендации Совету директоров.

75. Выплата вознаграждения членам Совета директоров, Правлению, руководителям служб внутреннего аудита, риск-менеджмента, комплаенс—контроля, а также ключевым работникам определяемых банком, должна осуществляться в соответствии с принятой в банке внутренним нормативным актом по вознаграждению.

Внутренний нормативный акт по вознаграждению должен разрабатываться Комитетом по вознаграждениям и утверждаться Советом директоров банка. Совет директоров при поддержке Комитета по вознаграждениям должен обеспечить контроль за внедрением и реализацией в банке внутреннего нормативного акта по вознаграждению, а при необходимости пересматривать и вносить коррективы.

76. Уровень вознаграждения, предоставляемого банком членам Совета директоров, Правлению, руководителям служб внутреннего аудита, риск-менеджмента, комплаенс-контроля и ключевым работникам определяемых банком, должен создавать достаточную мотивацию для их эффективной работы, позволяя банку привлекать и удерживать компетентных и квалифицированных специалистов.

Размер дополнительного вознаграждения членам Совета директоров должен устанавливается решением общего собрания акционеров с учетом результатов работы банка, по итогам результатов финансового года и эффективного участия члена Совета директоров в деятельности Совета директоров.

77. Система оплаты труда должна соответствовать бизнес-стратегии, стратегии управления рисками, целям, ценностям и долгосрочным интересам банка, а также должна предусматривать меры по предотвращению конфликта интересов. Стимулирующие программы должны способствовать реализации принятой культуры управления рисками, в рамках которой практика принятия решений соответствует установленным критериям и поощряет работников действовать в интересах банка (учитывая при этом интересы клиентов), а не только в своих личных интересах или в интересах своего подразделения. В частности, премии (бонусы), предусмотренные стимулирующей программой, не должны способствовать принятию работниками чрезмерных рисков.

78. Размер вознаграждения должен напрямую зависеть от соотношения риска к результату. Способы выплаты вознаграждений в счет будущих доходов, срок и вероятность получения которых являются неопределенными, должны тщательно взвешиваться на основании принятых качественных и количественных показателей. Система вознаграждений должна предусматривать возможность изменения размеров выплачиваемых премий (бонусов) с учетом всех рисков, включая нарушения лимитов риск-аппетита, внутренних процедур или регуляторных требований.

79. Внутренний нормативный акт о вознаграждениях должен включать следующее:

- порядок и период выплаты премий (бонусов);
- систему критериев выплаты премий (бонусов), которая должна учитывать результаты управления рисками в перспективе в целях долгосрочной мотивации;
- размеры премий (бонусов);
- при необходимости условия отсрочки выплаты существенной доли премий (бонусов) до момента получения результата от

принятия конкретного риска, с учетом мер по снижению рисков («неблагонадежность/потеря»);

– условия уменьшения или аннулирования премий (бонусов), на основании полученных результатов или принятия мер перед их выплатой;

– условия соблюдения и выполнения планов работ/утвержденного бюджета банка;

– прибыльность банка.

11. Основные требования к комитету по новым продуктам

80. Комитет по новым продуктам может создаваться в банке для принятия решения по необходимости разработки новых банковских продуктов, внедрения новых продуктов на рынок банковских услуг, а также для контроля процесса вхождения банка в рынок разработанных банком новых продуктов в соответствии с требованиями законодательства по антимонопольному регулированию.

81. Комитет уполномочен принимать решения в отношении новых банковских продуктов для обеспечения эффективного, целенаправленного и контролируемого процесса первоначальной оценки, последующей разработки, тестирования и внедрения банковских продуктов или услуг в рамках существующих ресурсных ограничений.

82. Комитет может определять степень вовлеченности тех или иных подразделений банка в процесс разработки новых банковских продуктов.

83. При разработке и внедрению новых банковских продуктов комитет должен проводить оценку рисков по новым банковским продуктам и пути их снижения (минимизации).

84. Деятельность комитета регулируется законодательством Кыргызской Республики и Положением «О комитете», которое утверждается Советом директоров банка.

85. Комитет может состоять из членов Совета директоров и/или членов Правления, назначаемых собранием акционеров банка.

86. Комитет при принятии решения по разработке и внедрению новых банковских продуктов должен соблюдать в пределах своих

полномочий требования законодательства Кыргызской Республики и нормативных актов.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/5 следующие изменения и дополнения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункты 1 и 3 признать утратившим силу;
- пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. Управление рисками банка должно осуществляться всесторонне и одновременно на всех уровнях банка. При этом:

1) деятельность Совета директоров и Правления банка должна быть направлена на определение концепции и процедур по управлению рисками, установление приемлемого уровня рисков и создание адекватных систем контроля;

2) деятельностью комитета по управлению рисками является рассмотрение основных стратегических вопросов управления рисками, оценка его текущего состояния, обеспечение контроля за деятельностью Правления банка, а также установление и оценка рисков при внедрении новых банковских технологий;

3) управление рисками на уровне структурных подразделений должно охватывать деятельность руководителей среднего звена и функциональных подразделений, связанных с обзором рисков;

4) управление рисками на уровне лиц, которые принимают риск от имени банка, должно ограничиваться соблюдением операционных процедур, процедур внутреннего контроля и других требований, установленных руководством банка.»;

- Положение дополнить главой 2-1 следующего содержания:

«2-1. Комитет по управлению рисками

9-1. Целью создания комитета по управлению рисками (далее – комитет по рискам) является содействие Совету директоров банка в определении приоритетных направлений деятельности банка в области банковских рисков и содействие в создании условий для надлежащего управления рисками.

9-2. В компетенцию комитета по рискам, как минимум, входят:

1) Оценка эффективности действующей системы управления рисками:

- анализ внутренних документов банка, регламентирующих процесс управления рисками;
- анализ достаточности управленческой отчетности по рискам;
- анализ достаточности информационной поддержки процесса управления рисками.

2) Рассмотрение:

- политики и положения по управлению банковскими рисками, вносимых исполнительным органом на утверждение Совета директоров;
- регулярные отчеты по существенным (значимым) видам рисков, состояние банковских лимитов, результатов стресс-тестирования.

3) Взаимодействие со структурными подразделениями, ответственными за построение и реализацию системы управления рисками, с внутренним и внешним аудитом по вопросам управления рисками в банке.

4) Разработка/подготовка рекомендаций для Совета директоров банка:

- по повышению эффективности действующих систем управления рискам;
- по политике ограничения рисков по всем банковским операциям и другим сделкам банка;
- по иным существенным вопросам в области управления рисками.

5) Доведение до сведения Совета директоров банка информации обо всех значимых для банка банковских рисках, включая вопросов, имеющих особое значение.»;

- в пункте 12 после слов «на основе информации, представленной» дополнить словами «комитетом по рискам,»;

- пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15. Правление несет ответственность за определение и измерение рисков на консолидированной основе, оценку значительности выявленных рисков и предоставление на периодической основе отчетов и рекомендаций по управлению рисками Совету директоров, которые позволят обеспечить эффективность и адекватность непрерывного процесса управления рисками.»;

- Положение дополнить пунктами 36-1 и 36-2 следующего содержания:

«36-1. В результате риска нормы доходности может возникнуть *перемещенный коммерческий риск*. Банк может отказаться от своих прав на часть или всю долю прибылей, причитающихся по контракту мудароба, для удовлетворения и сохранения источников финансирования и убеждения не отзываться свои средства. Перемещенный коммерческий риск проистекает из конкурентного давления на банк привлекать и удерживать инвесторов (источников финансирования).

36-2. Решение банка об отказе от своих прав на всю причитающуюся долю прибылей по контракту мудароба в пользу держателей инвестиционных счетов является коммерческим решением, основанием для которого должны выступать четкие политики и процедуры, утвержденные Советом директоров банка.»;

- в четвертом предложении пункта 40:

слово «, риск несоответствия» исключить;

пункт дополнить абзацем следующего содержания:

«Исламские финансовые инструменты представляют собой не единый контракт или договор, а совокупность письменных документов и договоров, заключённых в определённом порядке и представляющих целостную структуру, и в целях минимизации рисков банку необходимо обеспечить контроль рисков на каждом этапе совершения операции и оформления по ним документов.»;

- пункты 46 и 47 признать утратившими силу;

- третье предложение пункта 61 изложить в следующей редакции:

«Риск потери репутации может возникнуть в результате вовлечения банка в судебные разбирательства, наличия негативной информации в СМИ и других негативных событий, следствием которых могут быть финансовые потери, отток депозитов или потеря репутации банка.»;

– главу 4 дополнить параграфом 8-1 следующего содержания:

«§ 8-1. Комплаенс-риск

65-1. При организации системы управления комплаенс-риском банк анализирует текущую рыночную ситуацию, рассматривает стратегию банка, оценивает размер, уровень сложности банковских операций и разрабатывает внутренние документы, охватывающие компоненты системы управления комплаенс-риском.

65-2. Комплаенс-риск может привести к подрыву репутации, наложению штрафов или других денежных взысканий, снижению стоимости активов банка, ограничению деловых возможностей, снижению потенциала для расширения деятельности, и к неисполнению условий заключенных соглашений, контрактов.

65-3. С целью снижения комплаенс-риска, банки должны утвердить политики, процедуры и/или процессы по управлению комплаенс-риском.

65-4. Совет директоров банка отвечает за разработку комплаенс-политики, содержащей основные принципы, на основании которых выявляются и управляются комплаенс-риски на всех уровнях структуры банка.

65-5. Совет директоров банка должен обеспечить реализацию следующих процессов:

1) Определение риска - должны быть проведены объективная оценка и определение существенности нарушений (событий, сделок), которые могут привести к возникновению комплаенс-риска. Определение должно основываться на планах на будущее и текущей деятельности банка.

2) Оценка риска - количественная и качественная оценка выявленных рисков для определения материального влияния на основные направления деятельности банка.

3) Мониторинг/УИС - комплаенс-контролер должен представить отчеты Совету директоров для информирования о комплаенс-

риске по мере необходимости, но не реже одного раза в год. Информация о любых нарушениях закона или положения, вся переписка с Национальным банком, связанная с комплаенс-риском должны предоставляться Совету директоров. Совет директоров должен обеспечить выполнение мер по исправлению недостатков, связанных с комплаенс-риском и внести необходимые изменения в политики внутреннего контроля и процессы с целью предотвращения повторного появления таких недостатков.

4) Контроль риска - банк должен осуществлять контроль для снижения комплаенс-риска. Это должно включать, как минимум:

а) необходимость определения, измерения и мониторинга комплаенс-риска;

б) внедрение корпоративной культуры, способствующей ограничению комплаенс-риска;

в) четкое определение подотчетности и ответственности за соответствие нормам законодательства, политикам и процедурам банка;

г) развитие комплексной структуры (плана), включающей процедуры, обеспечивающие последовательное соответствие всем законам и положениям;

д) требование по проведению анализа любых новых банковских продуктов или видов деятельности на предмет потенциального комплаенс-риска;

е) требование, чтобы программа внутреннего аудита включала периодические проверки на соответствие законам, правилам и положениям;

ж) обучение для персонала банка по вопросам соответствия с тем, чтобы все служащие банка знали требования законодательства, правил и положений, которые влияют на деятельность банка;

з) любые иные политики, процедуры, или процессы, которые по мнению Совета директоров необходимы для снижения уровня комплаенс-риска в банке.»

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами

банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8 следующие изменения и дополнения:

в Положении «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 1.1 признать утратившим силу;
- в пункте 1.2 слова «Кыргызской Республики» заменить словами «, включая банки, имеющие «исламское окно»;
- пункт 1.4 изложить в следующей редакции:

«1.4. В банке должен быть создан Шариатский совет. Все политики и типовые договоры банка должны быть одобрены Шариатским советом.»;

- в пункте 1.5 слова «Исламский банк» заменить словом «Банк»;
- пункт 2.1.1 после первого предложения дополнить предложением следующего содержания:

«Задолженность мудариба или иной стороны перед инвестором не может быть использована в качестве капитала в сделке мудараба.»;

- пункт 2.1.2 дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«Стороны могут согласовать постепенный отзыв капитала инвестором.»;

- пункт 2.1.6 изложить в следующей редакции:

«2.1.6. При выдаче денежных средств по сделке ограниченная/специальная мудараба банк должен включить в договор условия, запрещающие мударибу нецелевое использование денежных средств, включая выдачу займов третьим лицам и предоставление подарков, и пожертвований на благотворительные цели за счет средств финансирования.»;

- пункт 2.2.6 изложить в следующей редакции:

«Если в капитал юридического лица, учрежденного на основе договора о партнерстве шарика/мушарака, вносятся материальные активы (товары), денежная стоимость таких активов должна быть определена на основе независимой оценки.»

Если партнеры произвели взносы в капитал в разной валюте, их необходимо перевести в валюту договора шарика/мушарака по текущим обменным курсам.»;

– пункт 2.2.11 дополнить предложением третьим следующего содержания:

«Если один из партнеров назначается в качестве управляющего активами/денежными средствами на основе отдельного договора (от договора шарика/мушарака), он вправе получать определенное вознаграждение.»;

– пункт 2.2.15 дополнить предложением следующего содержания:

«Стороны могут договориться о распределении прибыли непропорционально вкладам партнеров в капитал. При этом, коэффициент доли пассивного партнера (если имеется таковой согласно условиям договора) в прибыли не может быть выше коэффициента его вклада в капитал.»;

– в пункте 2.3.1 предложение первое дополнить словами «, либо находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента.»;

– в пункте 2.3.5 предложение второе абзаца второго изложить в следующей редакции;

«Не допускается, чтобы клиент или его агент выступали и продавцом в сделке купли-продажи товара и клиентом по договору мурабаха с банком.»;

– в пункте 2.3.7:

абзац третий изложить в следующей редакции:

«Банк несет риски, связанные с повреждением товара при перевозке или хранении до передачи во владение клиенту, и они не могут быть покрыты за счет залога.»;

предложение второе абзаца пятого изложить в следующей редакции:

«Однако, банк не вправе взимать авансовый платеж во время составления контрактов на стадии, когда клиент дал обязательство купить товар.»;

абзац пятнадцатый дополнить предложением следующего содержания:

«При необходимости, клиент имеет право обратиться непосредственно к поставщику за получением компенсаций;»;

в абзаце восемнадцатом слово «иностранной» заменить словом «какой-либо»;

- пункт 2.4.1 изложить в следующей редакции:

«2.4.1. Сделка иджара - это сделка по специальному приобретению банком движимого или недвижимого имущества в собственность по заявке клиента, либо движимого или недвижимого имущества находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента и предоставление его клиенту в имущественный наём (аренду) во временное владение и пользование на согласованный срок, на платной основе.»;

- пункт 2.4.4 дополнить предложением пятым следующего содержания:

«Данная сумма может быть принята в счет уплаты очередных платежей по аренде.»;

- пункт 2.4.39 дополнить абзацем седьмым следующего содержания:

«Действие договора иджара не прекращается со смертью одной из сторон. Однако, наследники арендатора могут расторгнуть договор иджара в случае предоставления доказательств об обременительности исполнения договора иджара или отсутствия потребности в договоре иджара после наступления смерти наследодателя.»;

- в пункте 2.5.4 аббревиатуру «НБКР» заменить словами «Национального банка Кыргызской Республики»;

- предложение второе пункта 2.6.18 изложить в следующей редакции:

«За предварительную оплату допускается скидка, при условии, что она не была предусмотрена при заключении контракта.»;

- в пункте 2.8.17 слово «иностранная» заменить словом «какая-либо».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках

пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2 следующие изменения и дополнение:

в Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в главе 2.4:

пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Иджара - это сделка по специальному приобретению арендодателем движимого или недвижимого имущества в собственность по заявлению клиента, либо движимого или недвижимого имущества находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента и предоставление его арендатору в имущественный наём (аренду) во временное владение и пользование на согласованный срок, на платной основе.»;

пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. Договор Иджара - договор, в соответствии с которым арендодатель обязуется приобрести в собственность движимое или недвижимое имущество, указанное арендатором, либо движимое или недвижимое имущество, находящееся в собственности банка к моменту обращения арендатора и предоставить его арендатору в имущественный наём (аренду) во временное владение и пользование на согласованный срок, на платной основе.»;

– в пункте 49:

в абзаце четвертом слова «кредиты/лизинги» заменить словом «финансирование»;

в абзаце пятом после слов «потерь и убытков» дополнить словами «при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/4 следующие изменения и дополнения:

в Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- преамбулу изложить в следующей редакции:

«Настоящее Положение обязательно для использования коммерческими банками, имеющими лицензию Национального банка Кыргызской Республики на проведение операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, а также банками, имеющими «исламское окно» (далее - банки).»;

- пункт 1.1.3 после слов «третьим лицам» дополнить словами «, и предоставление подарков и пожертвований на благотворительные цели.»;

- пункт 2.1.1. после слов «определенного товара» дополнить словами «, либо товара находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента.»;

- пункт 2.1.2. после слов «предмет договора по заказу клиента» дополнить словами «, либо находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента.»;

- подпункт «а» пункта 2.1.8 изложить в следующей редакции:

«а) что банк не несет ответственности за какие-либо или все дефекты товара, после того как товар перейдет во владение клиента, и клиент имеет право обратиться непосредственно к поставщику за получением компенсаций.»;

- в подпункте «а» пункта 2.1.9 слово «иностранной» заменить словами «какой-либо».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 26.10.2011г. № 60/8 следующие дополнения и изменения:

в Положении «Об операциях, осуществляемых микрофинансовыми организациями и кредитными союзами в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- преамбулу признать утратившей силу;
- по всему тексту аббревиатуру «ФКУ» заменить аббревиатурой «ФКО»;
- пункт 1 после слов «порядка осуществления микрофинансовыми организациями» дополнить словами «, включая микрофинансовые организации, имеющие «исламское окно»;
- в пункте 2 аббревиатуру «КР» заменить словами «Кыргызской Республики»;
- в пункте 53 первое предложение изложить в следующей редакции:

«Сделка мурабаха - это сделка предусматривающая продажу товара в рассрочку, приобретенного ФКО по заявке клиента, либо находящегося в собственности ФКО к моменту обращения клиента.»;

- раздел II «Виды сделок, соответствующих исламским принципам банковского дела и финансирования» дополнить главой 8 следующего содержания:

«Глава 8

Сделка истиснаа и параллельная истиснаа

154-5. Сделка истиснаа - это сделка, по условиям которой одна сторона (подрядчик) обязуется выполнить по заданию другой стороны (заказчика) определенную работу (с использованием исходных материалов и труда) и сдать ее результат заказчику в установленный срок, а заказчик обязуется принять результат работы и оплатить заранее согласованную стоимость.

154-6. Предметом договора истиснаа является результат деятельности подрядчика по изготовлению объекта, а также его обработки (улучшению качеств или изменению свойств объекта) или переработке (созданию нового объекта в результате уничтожения имеющегося) либо выполнение иной работы (с использованием исходных материалов и труда) и сдачи ее результатов согласно определенным спецификациям.

154-7. Параллельная истиснаа - это сделка, которая действует с помощью двух отдельных и независимых договоров. В первом договоре ФКО выступает в качестве подрядчика или поставщика и заключает договор истиснаа с клиентом, выступающим в качестве

заказчика. Во втором договоре ФКО выступает в качестве заказчика и заключает другой договор (параллельная истиснаа) с подрядчиком или поставщиком с целью выполнения своих контрактных обязательств в рамках первого договора. Поставщик или подрядчик - юридическое или физическое лицо, осуществляющее предпринимательскую деятельность. Клиент - юридическое или физическое лицо, которое заказывает в рамках договора истиснаа выполнение определенных работ (с использованием материалов и труда) и сдачи ее результатов согласно определенным спецификациям.

154-8. До заключения договора истиснаа клиент обращается в ФКО с заявкой, согласно которой просит ФКО выполнить определенную работу (с использованием материалов и труда) и сдать по завершению работ ее результаты в соответствии с согласованными спецификациями. Стороны договора определяют спецификации заказа (проекта) за определенную цену, которую выплачивают незамедлительно или через определенный период. ФКО должно осуществить оценку платежеспособности заказчика, а также в случае необходимости оценку его имущества на основании предоставленных финансовых документов.

154-9. ФКО и клиент заключают договор истиснаа до того, как ФКО получит право собственности на предмет договора, который должен быть продан клиенту или право собственности на материалы, из которых производится, строится и используется предмет договора для выполнения заказа клиента.

154-10. Договор истиснаа является обязательным для его сторон, если соблюдены все условия, такие как указание спецификации, указание типа и цены, указание сроков, качества и количества предмет договора, который должен быть произведен. Заказчик имеет право выбора (принять предмет договора или отказаться), если предмет договора не отвечает согласованным спецификациям.

154-11. Договор истиснаа заключается в письменной форме и является юридически обязательным. Стороны договора связаны всеми обязательствами и последствиями, вытекающими из их договоренности.

154-12. Подрядчик обязан выполнить по заданию заказчика определенную работу, являющейся предметом договора, и сдать

ее результаты с установленными спецификациями в течение оговоренного периода времени, если стороны не согласовали иное.

154-13. В договоре указывается цена предмета договора, дата поставки или приемка результатов работ, используемые ресурсы (собственные или с использованием компонентов, произведенных иными лицами, существовавшими до заключения договора, если иное не предусмотрено договором).

154-14. До заключения договора истиснаа рассматриваются все предложения по определению цены предмета договора.

154-15. Цена предмета договора определяется на момент заключения договора и может быть выплачена в форме денежных или материальных средств, или узуффрукта от активов на определенный срок, независимо от того, связан ли такой узуффрукт с другими активами, отличными от предмета договора, или он связан с самим предметом договора. Цена может быть выплачена на отсроченной основе или в рассрочку в течение определенного периода времени, при этом в целях недопущения неопределенности, стороны должны в момент заключения договора, выбрать и определить для себя один из способов оплаты. Если процесс выполнения определенных работ в рамках договора истиснаа состоит из нескольких этапов или оплата определена исходя из поэтапного выполнения работы, в таком случае подрядчик имеет право требовать от заказчика осуществлять платежи по мере завершения этапов работы в соответствии с оговоренной спецификацией.

154-16. Цена по операциям договора истиснаа может варьировать в соответствии с изменением даты поставки. Цена предмета договора истиснаа не может быть определена на основе «издержки плюс фиксированная прибыль». ФКО использует информацию о ценах поставщиков, конкурентных на рынке, для оценки затрат и определения перспективной прибыли.

154-17. Сделка истиснаа не должна являться средством для простого финансирования под проценты.

154-18. Договор истиснаа может быть заключен на строительство объектов недвижимого имущества на определенном земельном участке, который принадлежит конечному покупателю или подрядчику или на земле, от использования которой каждый из них имеет выгоду.

154-19. В случае банкротства подрядчика/поставщика, заказчик имеет в рамках договора истиснаа приоритетное право в отношении незавершенного объекта, при условии оплаты клиентом части стоимости исходных материалов.

154-20. Стороны устанавливают срок в рамках договора истиснаа, в течение которого подрядчик/поставщик несет ответственность за любые дефекты или за техническое обслуживание объекта, являющегося предметом договора.

154-21. Стороны имеют право в рамках договора истиснаа, в случае необходимости, при условии обоюдного согласия, внести изменения и дополнения в действующий договор истиснаа, как в части ранее согласованных спецификаций, так и в части внесения дополнительных требований. При этом, цена должна быть соответственно откорректирована и должен быть предоставлен разумный срок для выполнения новых требований.

154-22. Не разрешается внесение изменений в договор истиснаа с целью увеличения цены в обмен на предоставление отсрочки платежа. Скидка за предварительную оплату допускается, при условии, что она не была оговорена в момент заключения договора истиснаа.

154-23. В случае возникновения непредвиденных обстоятельств (форс-мажор) могут быть внесены изменения в цену по соглашению сторон или в судебном порядке.

154-24. ФКО может заменить подрядчика и заключить с заказчиком договор истиснаа для завершения проекта, который был начат с предыдущим подрядчиком. В этом случае оценку проекта следует делать на основе существующего статуса проекта, за счет заказчика. Также заказчик несет личную ответственность за все неоплаченные долги, если таковые возникнут в результате незавершенного договора истиснаа. В дальнейшем заключается новый договор истиснаа для выполнения оставшейся работы.

154-25. В случае строительства зданий или коммунальных сооружений на земле, принадлежащей заказчику, договор истиснаа может осуществляться за счет подрядчика, если последний не выполняет договор или не может завершить работы в установленный

период времени, и это положение вступает в силу с момента прекращения подрядчиком работ.

154-26. Если подрядчик не в состоянии продолжить выполнение своего обязательства, заказчик (владелец земли) не имеет права приобрести в собственность незавершенные строительные или коммунальные сооружения, которые уже готовы, не предоставив подрядчику возмещения. Это условие зависит от причины, по которой подрядчик не может продолжить работу.

Если договор не выполняется по вине подрядчика, то клиент может получить только оплаченную стоимость построенного сооружения, и строительный подрядчик должен компенсировать конечному покупателю сумму фактических убытков, которые он понес.

Если невыполнение договора связано с неправомерными действиями заказчика, подрядчик имеет право на получение суммы, равной стоимости завершенной работы, и компенсации за какие-либо убытки или ущерб.

Если невыполнение договора связано с причинами, к которым ни одна из сторон договора не имеет отношения, то заказчик только выплачивает стоимость выполненных работ подрядчиком, в остальном стороны не несут ответственности друг перед другом за нанесенный ущерб или убыток.

154-27. В случае изменения законодательства, если последствия данных изменений влекут за собой дополнительные издержки в рамках договора истиснаа, которые не могут быть возложены в силу закона на подрядчика, то дополнительные издержки несет заказчик.

154-28. ФКО, действующая в качестве подрядчика или конечного покупателя, может в качестве гарантии потребовать или выплатить денежные средства в качестве задатка, которые составляют часть цены, если условия договора выполняются. В случае, если договор истиснаа расторгается, задаток удерживается в качестве штрафа, при этом сумма должна быть равна фактически понесенному ущербу.

154-29. В рамках договора истиснаа ФКО имеет право требовать, вне зависимости от того, выступает оно в качестве подрядчика или заказчика, такие гарантии, какие оно сочтет достаточными для защиты своих прав в отношениях с заказчиком или подрядчиком. ФКО, выступающая в качестве заказчика, может давать гарантии,

запрашиваемые подрядчиком, которые могут быть в форме залога, переуступки прав.

154-30. ФКО, выступающая в качестве заказчика, может назначать, с согласия подрядчика, фирму-консультанта с техническим опытом для того, чтобы она от имени ФКО осуществляла контроль над соответствием выполняемых работ согласованным спецификациям, а также предоставляла рекомендации в отношении оплаты за выполненные работы, ее поставки и приемки.

154-31. ФКО, выступающая в качестве подрядчика имеет право заключать отдельный агентский договор, согласно которому заказчик назначается агентом ФКО по контролю над процессом изготовления или строительства в целях обеспечения соответствия предмета договора согласованным спецификациям.

154-32. Дополнительные расходы по контролю за исполнением договора истиснаа оплачиваются по договоренности сторон.

154-33. Подрядчик освобождается от обязательства по договору истиснаа, если предмет договора передан конечному покупателю, если он в состоянии осуществлять полный контроль над предметом договора, либо лицу, назначенному конечным покупателем.

154-34. Если состояние предмета договора не соответствует оговоренной специфике заказа (проекта) на дату доставки, то заказчик имеет право отказаться или принять его, что будет означать удовлетворительное выполнение договора, с возможностью изменения цены.

154-35. Заказчик обязан принять доставленный предмет договора, если нет достаточного основания для его отклонения. Для отказа в принятии предмета договора должно быть четкое обоснование причины этого отказа.

154-36. В случае необоснованного отказа предмет договора остается во владении подрядчика. В этом случае подрядчик не несет никакой ответственности за убытки и ущерб, которые могут произойти с предметом договора, если такие убытки и ущерб не являются результатом небрежного отношения или неправомерных действий подрядчика. Заказчик несет расходы по сохранности предмета договора.

154-37. Доставка предмета договора считается осуществленной с момента передачи в фактическое владение (с момента подписания сторонами акта-приема передачи) конечному покупателю, которое позволяет ему получить контроль над предметом договора после завершения производственного процесса. На этом этапе обязательство подрядчика в отношении предмета договора заканчивается и начинается обязательство конечного покупателя. Если после того, как конечный покупатель получил возможность взять под контроль предмет договора, то ответственность за любые убытки или ущерб, которые происходят впоследствии с предметом договора, без доказательства наличия небрежного отношения или неправомерных действий со стороны подрядчика, несет конечный покупатель.

154-38. Подрядчик может выступать в качестве агента заказчика в операции продажи предмета договора, если со стороны заказчика есть задержка в приеме предмета договора в течение установленного периода времени. В этом случае подрядчик продает предмет договора от имени заказчика и после вычета оговоренной контрактной стоимости возвращает оставшиеся средства, если таковые имеются, заказчику. Если полученная цена меньше оговоренной договором цены, то подрядчик имеет право обратиться к заказчику для возмещения оставшейся части. При этом расходы, связанные с процедурой продажи предмета договора, несет заказчик

154-39. Заказчик несет расходы по продаже предмета договора.

154-40. В отношении подрядчика предмета договора могут быть применены штрафные санкции в случае нарушения подрядчиком сроков поставки предмета договора, при условии, что задержка не была вызвана непредвиденными обстоятельствами (форс-мажор). При этом не разрешается предусматривать оговорку о штрафных санкциях, направленных против конечного заказчика за неуплату.

154-41. Не разрешается продавать предмет договора до того, как оно перейдет в фактическое владение ФКО, за исключением случаев, предусмотренных в пункте 154-38.

154-42. ФКО, выступающая в качестве заказчика, после вступления во владение предметом договора может назначать подрядчика в качестве агента для продажи предмета договора

заказчиком ФКО. В данном случае агентский договор между ФКО и подрядчиком заключается отдельно от договора истиснаа.

154-43. ФКО имеет право в рамках договора заказать изготовление товара, имеющего свою спецификацию. Впоследствии ФКО имеет право на основе договора «параллельная истиснаа» заключить договор с другой стороной с целью продажи, уже в качестве подрядчика или поставщика товаров, спецификация которых соответствует требованиям договора другой стороны, и выполнить соответственно свои договорные обязательства. При этом, дата поставки, предусмотренная в параллельном договоре (договоре продажи), не должна предшествовать дате, предусмотренной в первоначальном договоре покупки, и более того, два договора не должны быть связанными друг с другом.

154-44. ФКО, выступающая в качестве подрядчика или поставщика, имеет право заключать договор истиснаа с целью продажи таких товаров заказчику в рассрочку и заключать договор параллельная истиснаа на основе немедленного платежа с основным подрядчиком/поставщиком для приобретения товаров со спецификациями, предусмотренных в первом договоре и далее продажи их заказчику. При этом, два договора не должны быть связанными друг с другом.

154-45. В случае заключения договора истиснаа в качестве подрядчика или поставщика, ФКО принимает на себя обязательство по имущественному риску, по затратам на техническое обслуживание и страхованию на срок до передачи предмета договора заказчику. ФКО не может в договоре параллельная истиснаа, заключенном с изготовителем/поставщиком, передавать последнему ответственность за риск, вытекающий из обязательств ФКО по отношению к заказчику.

154-46. Не допускаются договорные связи между обязательствами по двум договорам (договорам истиснаа и параллельная истиснаа) при их заключении. Таким образом, не разрешается стороне, участвующей в обычном договоре истиснаа отказываться от своих обязательств или задерживать передачу предмета договора, вследствие возникновения задержек или неисполнения обязательств по договору параллельная истиснаа или увеличивать цену на поставляемые товары из-за увеличения стоимости товаров по договору параллельная истиснаа.

При этом не ограничивается право ФКО предусматривать условия и требования при заключении договора параллельная истиснаа, когда ФКО выступает в качестве покупателя, включая оговорку, касающуюся штрафных санкций, отличающуюся или аналогичную оговорке, которую заказчик предусмотрел в первом договоре истиснаа, в котором ФКО выступает в качестве поставщика.».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 октября 2013 года № 39/9 следующие изменения и дополнение:

в Положении «О минимальных требованиях к типовым договорам микрофинансовых организаций и кредитных союзов, заключаемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– преамбулу изложить в следующей редакции:

«Настоящее Положение распространяется на микрофинансовые организации, включая микрофинансовые организации, имеющие «исламское окно», и кредитные союзы, имеющие лицензию (свидетельства) Национального банка Кыргызской Республики на проведение операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее - ФКО).»;

– по всему тексту аббревиатуру «ФКУ» заменить аббревиатурой «ФКО»;

– пункт 20 после слов «определенного товара» дополнить словами «, либо товара находящегося в собственности ФКО к моменту обращения клиента.»;

– пункт 21 изложить в следующей редакции:

«21. По договору мурабаха ФКО обязуется от своего имени приобрести предмет договора по заказу клиента, либо находящегося в собственности ФКО к моменту обращения клиента и продать последнему в рассрочку.».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв

на покрытие потенциальных потерь и убытков микрофинансовыми организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 24 сентября 2014 года № 42/8 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков микрофинансовыми организациями, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 1 признать утратившим силу;
- пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Настоящее Положение определяет общие принципы системы классификации активов и резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков (далее - РППУ), для микрофинансовых организаций, включая микрофинансовые организации, имеющие «исламское окно», не имеющих лицензии на право привлечения денежных средств (далее - МФО), осуществляющих свою деятельность в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования на основании свидетельства/лицензии Национального банка Кыргызской Республики (далее - Национальный банк).»;

- подпункт 2 пункта 29 изложить в следующей редакции:

«2) трех лет с момента возникновения права собственности - для недвижимого имущества, за исключением земель сельскохозяйственного назначения, сроки по которым устанавливаются законодательством Кыргызской Республики.».

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 апреля 2014 года № 16/3 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии

с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на кредитные союзы, имеющие лицензию Национального банка Кыргызской Республики (далее - Национальный банк) на проведение операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее - кредитные союзы).»;

– подпункт 2 пункта 23 изложить в следующей редакции:

«2) трех лет с момента возникновения права собственности - для недвижимого имущества, за исключением земель сельскохозяйственного назначения, сроки по которым устанавливаются законодательством Кыргызской Республики.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК
БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 31 мая 2017 года № 21\11

О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 7 и 43 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения и дополнения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагается):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов адекватности капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4»;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 14 октября 2009 года № 41/4.

2. Настоящее постановление вступает в силу с 22 июня 2017 года.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», Государственного банка развития Кыргызской Республики, кредитных союзов, ОАО «Финансовой компании кредитных союзов» и ОЮЛ «Национальной ассоциации кредитных союзов и кооперативов», областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики Джусупова Т.Дж.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 31 мая 2017 г. № 21\11**

Изменения и дополнения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13» следующие изменения и дополнения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– по всему тексту Положения слово «инсайдер» в различных падежах заменить словами «связанное с банком лицо» в соответствующих падежных формах;

– пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на коммерческие банки, включая банки, имеющие «исламское окно», и микрофинансовые компании, привлекающие срочные депозиты и осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее – банки).»;

– пункт 8 дополнить абзацем следующего содержания:

«Политика банка в том числе должна основываться на принципах ответственного финансирования: добросовестности, прозрачности, достоверности, партнерства по отношению к клиентам/партнерам, учета их экономических интересов и финансовых возможностей.»;

– в пункте 9:

абзац тринадцатый подпункта 1 изложить в следующей редакции:

«- критерии оценки стоимости и приемлемости залога, в том числе по оценке рисков, связанных с тем, что предмет залога является единственным жильем клиента/партнера/залогодателя на момент оформления финансирования;»;

дополнить подпунктом 8 следующего содержания:

«8) принципы ответственного финансирования, содержащие требования по разработке и внедрению системы оценки и отчетности, направленные на предотвращение перекредитованности (когда у клиента/партнера имеются параллельные обязательства, в том числе в более чем в одной финансово-кредитной организации (далее – ФКО), в связи с чем долговая нагрузка клиента/партнера может превысить возможности клиента/партнера обслуживать его обязательства).»;

- в пункте 12:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«12. Совет директоров банка обязан пересматривать Политику банка на ее адекватность, системы лимитов, инструментов и процедур управления кредитным риском, систему внутреннего аудита по управлению кредитными рисками, также пересматривать Политику при необходимости, по мере изменений в профиле риска банка, нормативных правовых актах Национального банка, сложности операций банка, в организационной структуре и кадровом составе банка, оказывающих влияние на процесс финансирования, а также изменений, происходящих в экономике республики и странах, где есть деловые связи у банка и его клиентов/партнеров, влияющих на процесс финансирования, но не реже чем один раз в год.»;

дополнить абзацами седьмым и восьмым следующего содержания:

«Банк может разработать систему внутреннего рейтинга рисков по управлению кредитным риском. Система внутреннего рейтинга рисков должна соответствовать природе, размерам и сложности осуществляемых видов деятельности банка. Кроме того, банк обязан постоянно вести базу данных и вести журнал учета активов, несущих в себе кредитный риск, по которым при выдаче принимались нестандартные решения (индивидуальные наценки, структура залога и другое).

Во внутренних политиках банка должны быть требования по проверке фактов, свидетельствующих о том, что предмет залога является единственным жильем клиента/партнера/залогодателя на момент принятия решения о его взыскании во внесудебном порядке. В случае, если на момент взыскания предмета залога, заложенное недвижимое имущество является единственным жильем клиента/партнера/залогодателя, то обращение взыскания на это имущество должно осуществляться по решению суда.»;

– пункт 12-2 изложить в следующей редакции:

«12-2. Банк должен обеспечивать периодическое обучение сотрудников банка, вовлеченных в процессы финансирования и мониторинга, по вопросам анализа и оценки платежеспособности клиентов/партнеров, с учетом внедренной в банке политики по оценке платежеспособности клиентов/партнеров, работы с проблемными активами, несущими в себе кредитный риск, а также по другим вопросам финансирования, в том числе коммуникации с клиентами/партнерами, и по другим требованиям законодательства Кыргызской Республики и принципам ответственного финансирования.»;

– в пункте 13:

в первом предложении слово «договора» заменить словом «договоры»;

четвертое предложение пункта 13 исключить;

– в пункте 29:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«29. Для определения соответствия установленным требованиям и целесообразности предоставления актива, несущего в себе кредитный риск, а также проведения анализа платежеспособности клиента/партнера банк должен потребовать от клиента/партнера следующие документы:»;

дополнить абзацами тринадцатым и четырнадцатым следующего содержания:

«В банке должны быть внутренние процедуры по работе с данными клиентов/партнеров, содержащие требования по обеспечению сохранности и защиты данных. Сотрудники банка при сборе информации и проведении бесед с клиентами/партнерами должны

дать четкое разъяснение клиентам/партнерам, в каких случаях могут быть использованы данные клиента/партнера, в соответствии с законодательством.

Для использования фотографий или видеозаписей с изображением клиентов/партнеров, аудиозаписей и иную информацию о них в рекламных, маркетинговых материалах и в других публичных целях необходимо получение на это письменного согласия клиентов/партнеров.»;

– в абзаце втором пункта 30 после слов «получения денежных средств» дополнить словами «либо осуществления платежа по оплате за имущество в рамках лизинга»;

– в пункте 33 после слов «представленной клиентом/партнером,» дополнить словами «в том числе по доходам клиентов/партнеров, которые имеют доходы, не подтвержденные документально.»;

– абзац третий пункта 34 изложить в следующей редакции:

«- характер клиента/партнера. Банк должен установить, что клиент/партнер ответственно относится к получению финансирования, дает полные ответы на вопросы банка и будет прилагать все усилия для выплаты задолженности. При анализе следует также учитывать, пользовался ли клиент/партнер кредитами (займами) или активами, несущими в себе кредитный риск, в этом банке или других финансово-кредитных организациях в прошлом, каким образом осуществлялся возврат, его дисциплинированность, готовность выполнять свои обязательства. Также следует принимать во внимание его репутацию как в профессиональном, так и в общечеловеческом плане, и рассматривать срок, опыт работы заемщика в данной отрасли, его успехи и достижения. Имеет смысл запросить информацию о предоставленных ему активах, несущих в себе кредитный риск, в других кредитных организациях. Кроме того, необходимо запросить информацию (кредитный отчет) о связанных с клиентом/партнером лицах, при наличии их согласия в соответствии с законодательством, в одном или нескольких кредитных бюро.»;

– пункт 35 изложить в следующей редакции:

«35. Банк также должен провести собеседование с потенциальным клиентом/партнером с целью разъяснения последствий неисполнения или ненадлежащего исполнения принятых им

обязательств по договору финансирования (о чем клиент/партнер расписывается в договоре финансирования) и определения и/или уточнения факторов, указанных в пункте 34 настоящего Положения. Ответственность за соблюдение требований, указанных в пункте 34 настоящего Положения, несут лица, уполномоченные на принятие решения о выдаче актива, несущего в себе кредитный риск.»;

– в пункте 41 после слов «заключается договор» дополнить словами «, соответствующий требованиям законодательства Кыргызской Республики»;

– первое предложение пункта 42 изложить в следующей редакции:

«42. Договор с приложением к нему перечня прав, расходов (платежей) клиентов/партнеров банка, заключаемый между банком и клиентом/партнером, а также другие соглашения, заключаемые между банком и клиентом/партнером, по согласованию составляются на государственном или официальном языке (при необходимости текст договора может быть переведен на другой язык).»;

– второе предложение пункта 43 изложить в следующей редакции:

«При этом банк не вправе в одностороннем порядке менять первоначальные условия договора, если это ухудшает права и/или увеличивает обязанности клиента/партнера, за исключением случая, когда это право прямо оговорено в договоре с установлением срока уведомления клиента/партнера (не менее чем 30 дней), а также с указанием ограниченного перечня конкретных статей, условий и максимальных/минимальных границ их изменений.»;

– абзац девятый пункта 44 изложить в следующей редакции:

«- условия предоставления информации о клиенте/партнере в кредитное бюро, а также иные случаи использования данных о клиенте в соответствии с законодательством»;

– пункт 45 изложить в следующей редакции:

«45. Неотъемлемой частью договора между банком и клиентом/партнером является перечень расходов (платежей) клиентов/партнеров банка и штрафных санкций, который составляется в табличной форме в соответствии с Приложением 6.

В договоре финансирования запрещается включение дополнительных сборов, комиссионных и других платежей, помимо публикуемых или установленных банком, согласно Приложению 6, а также иных сопутствующих услуг на платной основе, вне зависимости от договоренности с клиентом/партнером.

Банк должен предоставить и ознакомить клиента с указанным перечнем и при необходимости предоставить клиенту/партнеру разъяснения по порядку расчетов актива, несущего в себе кредитный риск, пени, штрафа, порядку получения/погашения актива, в том числе с использованием банковских платежных карт, и о возможных рисках, неплатежеспособности в условиях роста обменного курса иностранной валюты, если актив получен в иностранной валюте, а ожидаемый доход (или его часть) – в национальной валюте, и др., а также получить согласие клиента/партнера, свидетельством которого будет являться его подпись.

При просрочке по выплате наценки по основной сумме финансирования и/или просрочке по выплате основной суммы финансирования начисление неустойки (штрафа, пени) должно производиться на сумму просроченной задолженности и за фактический срок просроченной задолженности.

Банк должен указать все расходы клиента/партнера банка, связанные с предоставлением, использованием и возвратом актива, несущего в себе кредитный риск, согласно договору и внутренним процедурам банка. Стоимость расходов по услугам третьих лиц (плата за услуги страхования, нотариуса и др.) для осведомленности клиента/партнера банк указывает по действующим тарифам третьих лиц на дату заключения договора с указанием того, что данные расходы могут измениться в будущем.

Кроме того, договор должен содержать:

- обязанность банков предоставлять в течение 3 (трех) рабочих дней по запросу клиента/партнера информацию о получении им актива, несущего в себе кредитный риск, и о соблюдении условий договора клиентом/партнером по данному активу, несущему в себе кредитный риск, для ее предоставления в другую финансово-кредитную организацию, а также предоставлять четкую и точную информацию о счете клиента/партнера (выписки со счета, чека,

состояние баланса, подтверждение платежа по финансированию и другую необходимую информацию);

– обращение взыскания на предмет залога исключительно через суд, если предмет залога имеет значительную историческую, художественную или иную культурную ценность для общества либо является единственным жильем, принадлежащим на праве собственности физическому лицу;

– обращение взыскания на предмет залога исключительно через суд, если предмет залога: имеет значительную историческую, художественную или иную культурную ценность для общества, либо является единственным жильем, принадлежащим на праве собственности физическому лицу;

– обязанность банка прекратить начисление неустойки (штрафов, пени) по истечении 15 (пятнадцати) дней с момента направления извещения о начале процедуры обращения взыскания на предмет залога по активу, несущему в себе кредитный риск, клиента/партнера – физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя без образования юридического лица. Штрафные санкции и пени могут применяться в случаях, предусмотренных стандартами шариата. Размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия финансирования, не должен превышать 20 (двадцати) процентов от суммы выданного финансирования. При этом денежные средства, полученные в виде неустойки (штрафа, пени), должны быть направлены на благотворительные цели в организации, не аффилированные с финансово-кредитной организацией.»;

– пункт 63 дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«Исключения из бланковых активов, несущих в себе кредитный риск, составляют активы, которые выдаются на сумму меньше или равную 150 000 сом, с аннуитетным графиком погашения и сроком не более чем 24 месяцев. Сумма такого актива не должна превышать годовую чистую платежеспособность клиента/партнера (все доходы и расходы клиента/партнера). Максимальный размер риска по активам, исключенным из расчета бланковых активов не должен превышать 20 (двадцати) процентов от бланковых активов.»;

– абзац второй пункта 64 изложить в следующей редакции:

«- при наличии политики (может быть составной частью политики) по финансированию групповых активов, несущих в себе кредитный риск, одобренной Шариатским советом и Советом директоров банка, и других внутренних документов (процедура рассмотрения/одобрения/отказа заявок, процесса финансирования групповых активов, несущих в себе кредитный риск, условия мониторинга, классификации групповых активов, несущих в себе кредитный риск, информирование членов группы правилам обращения с информацией о дате выдачи и погашения финансирования и возможных проблемах с погашением задолженности по активу). При этом в политике должно быть прописано, что актив выдается лицам, доход которых является достаточным для покрытия платежей по активу, несущему в себе кредитный риск, согласно графику погашения. Во внутренних документах банка, регламентирующих работу с групповыми активами, несущими в себе кредитный риск, должны быть описаны потенциальные риски, свойственные данному виду банковского продукта, а также предусмотрены методы и способы снижения данных рисков и обеспечения высокой возвратности групповых активов, несущих в себе кредитный риск;»;

- пункт 68-2 слово «учреждения» в различных падежных формах заменить словом «организации» в соответствующих падежах;

- пункт 74 дополнить абзацами шестнадцатым и семнадцатым следующего содержания:

«В случае возникновения проблем с погашением актива, клиент/партнер, должен быть информирован о политике банка по работе с проблемными активами, несущими в себе кредитный риск, в том числе о возможности реструктуризации своего актива.

Банку требуется провести анализ проблемных клиентов/партнеров на предмет успешности (достаточность аккумулируемых средств для обслуживания долга) принятых мер, реструктуризации актива путем расширенного мониторинга.»;

- пункт 75 дополнить абзацем десятым следующего содержания:

«При проведении работ с проблемными активами, несущими в себе кредитный риск, проведении встреч, бесед и других мероприятий, сотрудники банка должны строго придерживаться принятого делового и профессионального этикета поведения, нормы

которого должны быть регламентированы во внутренних документах банка.»;

– пункт 79 изложить в следующей редакции:

«79. В случае признания актива, несущего в себе кредитный риск, «проблемным» активом, необходимо разработать план действий банка, направленный на возврат актива, который включает в себя ряд мероприятий. При этом банку необходимо изучить финансовое положение клиента/партнера путем проведения расширенного мониторинга на предмет достаточности аккумулируемых средств.»;

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 декабря 2013 года № 52/7 следующие изменения и дополнение:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на кредитные союзы, имеющие лицензию Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) на проведение операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее – кредитные союзы).»;

– пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. В настоящем Положении используются определения, изложенные в законах Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», «О кредитных союзах» и нормативных правовых актах Национального банка.»;

– пункт 17 дополнить абзацем следующего содержания:

«В Политике кредитного союза должны быть отражены вопросы по возможному обеспечению периодического обучения сотрудников по финансированию и мониторингу, вопросам анализа и оценки

платежеспособности клиента/партнера, с учетом внедренной в кредитном союзе политики по оценке платежеспособности клиентов/партнеров, работы с проблемными активами, несущими в себе кредитный риск, а также по другим вопросам финансирования, в том числе коммуникации с клиентами/партнерами, и другим требованиям законодательства Кыргызской Республики и принципам ответственного финансирования.»;

– в пункте 20-1 слово «кредитования» заменить на «финансирования»;

– в пункте 25:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«25. В целом, каждый анализ заявки на получение актива, несущего в себе кредитный риск, должен основываться на политике кредитного союза и концентрироваться на следующих ключевых факторах по проведению анализа платежеспособности клиента/партнера:»;

в подпункте 2:

в третьем предложении слово «учреждениях» заменить словом «организациях»;

пятое предложение изложить в следующей редакции:

«Кроме того, с согласия клиента, кредитный союз должен запросить информацию (кредитный отчет) о нем и по усмотрению кредитного союза – о связанных с клиентом/партнером лицах, при наличии их согласия в соответствии с законодательством, в одном или нескольких кредитных бюро.»;

– пункт 27 изложить в следующей редакции:

«27. В случае, если вопрос о выдаче актива, несущего в себе кредитный риск, клиенту/партнеру решен положительно, то из полученных документов формируется досье по финансированию клиента/партнера.

В кредитном союзе должны быть разработаны внутренние документы по работе с данными, содержащие требования по обеспечению сохранности и защиты данных. Сотрудники кредитного союза при сборе информации и проведении бесед с клиентом/партнером должны дать четкое разъяснение, в каких случаях в

соответствии с законодательством могут быть использованы данные клиента/партнера.

Для использования фотоснимков или видеозаписей с изображением клиента/партнера, аудиозаписей и иную информацию о клиенте/партнере в рекламных, маркетинговых материалах и в других публичных целях необходимо на это письменное согласие клиента/партнера.

В случае отказа в выдаче финансирования, кредитный союз должен письменно уведомить клиента/партнера о принятом решении с обоснованием причины отказа.»;

– подпункт 2 пункта 53 дополнить абзацем четвертым следующего содержания:

«При проведении работ с «проблемными» активами, несущими в себе кредитный риск, проведении встреч и бесед, сотрудники кредитного союза должны строго придерживаться принятого делового и профессионального этикета поведения.»;

– в Приложении 1 к Положению:

в пункте 1 слово «учреждениях» заменить словом «организациях».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов адекватности капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 г. № 51/4 следующие изменения и дополнения:

в наименовании постановления и пункте первом слова «адекватности» заменить словами «достаточности (адекватности)»;

в Инструкции по определению стандартов адекватности капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в наименовании слова «адекватности» заменить словами «достаточности (адекватности)»;

– по всему тексту слова «адекватность капитала» заменить словами «достаточность (адекватность) капитала» в соответствующих падежных формах;

- пункт 1 признать утратившим силу;
- в подпункте б пункта 5 слова «(собственных средств)» заменить словами «собственного (регулятивного) капитала (собственных средств)»;

- в пункте 12:

слово «право» заменить словом «права»;

слова «выкупать и» исключить;

- подпункт б пункта 15 изложить в следующей редакции:

«б) “капитал, внесенный сверх номинала” – разница между ценой продажи простых акций и их номинальной стоимостью при первичном размещении. Капитал, внесенный сверх номинала может быть использован для оплаты услуг, связанных с размещением, регистрацией и типографскими расходами на печать бланков при эмиссии акций банка.

Капитал, внесенный сверх номинала, не подлежит распределению среди акционеров в виде дивидендов.

По разрешению Национального банка, капитал, сверх номинала может быть направлен на увеличение уставного капитала банка в целях соблюдения требований по минимальному размеру уставного капитала.

Банк вправе выкупать собственные акции только:

- в целях последующей перепродажи выкупленных акций среди акционеров по более высокой цене при наличии предварительного договора между банком и действующими акционерами;

- если за последние 5 (пять) лет до дня принятия решения о выкупе собственных акций деятельность банка была прибыльной.»;

- в пункте 22 слово «пять» заменить словом «шесть»;

- в пункте 29:

в разделе «Фактор кредитной конверсии - 100%»:

подпункт г изложить в следующей редакции:

«г) обязательства по покупке активов»;

дополнить подпунктом «д» следующего содержания:

«д) прочие забалансовые обязательства, не вошедшие в предыдущие категории.»;

– наименование Главы 6 изложить в следующей редакции:

«6. Оценка по степени риска активов и забалансовых обязательств банка, имеющего «исламское окно».»;

– пункт 40 дополнить подпунктом «е» следующего содержания:

«е) если не созданы или созданы в недостаточном размере резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 14 октября 2009 года N 41/4 следующие изменения:

в Инструкции «О порядке соблюдения лимитов открытой валютной позиции банками, осуществляющими операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 1.1 признать утратившим силу;

– по всему тексту Инструкции аббревиатуру «НБКР» заменить словами «Национальный банк» в соответствующих падежных формах;

– подпункт «а» пункта 3.1.1 изложить в следующей редакции:

«а) для валют государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР и государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством «Standard & Poor's» или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств «Japan Credit Rating Agency (JCR)», «Fitch Ratings», «Dominion Bond Rating Service (DBRS)» и «Moody's Investors Service», а также для валют стран, подписавших 8-ю статью «Статей соглашения» с МВФ - 15% от чистого суммарного капитала банка;

Примечание: ОЭСР – Организация экономического сотрудничества и развития. Перечень государств-членов ОЭСР размещен на официальном сайте www.oecd.org.»;

– главу III. Лимиты открытой валютной позиции дополнить пунктом 3.6 следующего содержания:

«3.6. В случае, если величина чистого суммарного капитала банка является отрицательной или равна нулю, банк должен привести чистые валютные позиции по каждой валюте к нулевому значению (закрытая позиция) в сроки, установленные Национальным банком.»;

– в пункте 4.1 слова «в установленном порядке» заменить словами «до 09.00 ч.»;

– в пункте 5.1 слова «Кыргызской Республики» исключить;

– в пункте 5.2 слова «2-х» заменить словом «двух»;

– пункт 5.6 изложить в следующей редакции:

«5.6. В период действия в банке временной администрации Комитет по надзору вправе рассмотреть целесообразность взыскания денежного штрафа с банка за несоблюдение установленных лимитов открытой валютной позиции с учетом всех обстоятельств, которые привели к нарушению данного экономического норматива.»;

– пункт 5.7 изложить в следующей редакции:

«5.7. В случае, если нарушение лимита открытой валютной позиции в период действия в банке временной администрации явилось результатом деятельности банка до введения временной администрации, Комитет по надзору вправе рассмотреть вопрос о взыскании денежного штрафа с банка с отсрочкой его оплаты.»;

– в абзаце шестом пункта 6.2 слово «контр-агентов» заменить словом «контрагентов»;

– приложение 1 изложить в следующей редакции:

«Приложение 1
ЕЖЕДНЕВНЫЙ ОТЧЕТ об открытых валютных позициях (ОВП) по
операциям, осуществляемым в соответствии с исламскими
принципами финансирования по состоянию на __. __.20__ г.

ЧСК по состоянию на «01» _____ года: _____

тыс. сом

Вид валюты	Учетный курс Национального банка	Величина ОВП (тыс. сом)	В том числе:		Величина ОВП (% к ЧСК)	Отклонение от нормы лимита (%)	Остатки по незавершенным спот-сделкам	
			Баланс	Забаланс			Продажа	Покупка
Суммарная ОВП:								

ФИО: _____ Должность: _____ Дата: _____ »;

– приложение 2 изложить в следующей редакции:

«Приложение 2
СВОДНЫЙ ЕЖЕДНЕВНЫЙ ОТЧЕТ
об открытых валютных позициях (ОВП)
по состоянию на __. __.20__ г.

ЧСК по состоянию на «01» _____ года: _____

тыс. сом

Вид валюты	Учетный курс Национального банка	Величина ОВП (тыс. сом)	В том числе:		Остатки по незавершенным спот-сделкам		Величина ОВП (% к ЧСК)	Отклонение от нормы лимита (%)
			Баланс	Забаланс	Продажа	Покупка		
Суммарная ОВП:								

ФИО: _____ Должность: _____ Дата: _____ ».